

1 / 2022

RAPPORT

Studiebarometeret 2021 – Hovedtendenser

Studiebarometeret 2021

2022

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker årlig rundt 900 sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Studiebarometeret 2021 – Hovedtendenser
Forfatter(e)	Pål Bakken, Magnus Strand Hauge, Kjersti Stabell Wiggen og Kristoffer Fretland Øygarden
Dato	08.02.2022
Rapportnummer	1-2022
ISSN-nr	1892-1604

Forord

Den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret og arbeidet med nettportalen www.studiebarometeret.no utføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Undersøkelsen ble gjennomført for niende gang høsten 2021. Om lag 30 000 studenter svarte på undersøkelsen, noe som utgjør en svarprosent på 41. Undersøkelsen dekker ca. 1 800 studieprogram på så godt som alle norske universiteter og høyskoler.

Studiebarometeret skal gi informasjon om opplevd studiekvalitet på studieprogrammer som tilbys av norske høyere utdanningsinstitusjoner. Informasjonen skal bidra til å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi informasjon om studenters syn på studiekvalitet. Resultatene fra undersøkelsen er nyttige for studiesøkere, studenter, tilsatte ved høyskoler eller universiteter og andre med interesse for høyere utdanning. Oppdaterte resultater publiseres i februar hvert år. NOKUT formidler dataene på Studiebarometeret.no, men sender også grafiske rapporter og anonymiserte rådata til universitetene og høyskolene. Universitetene og høyskolene gir også et viktig bidrag til Studiebarometeret ved å motivere studentene til å besvare spørreskjemaet samt ved å gi innspill til utviklingen av spørreskjemaet.

2021 var et svært spesielt år. Hele studieåret var sterkt påvirket av den pågående koronapandemien. Dette påvirket både de ansatte og studentene. De fleste studentene som svarte på Studiebarometeret i 2021, begynte som studenter høsten 2020 og har kun opplevd studiene i en pandemisituasjon. Selv om studentene var klar over situasjonen da de begynte på studieprogrammet, var det nok en forventning om at situasjonen skulle normalisere seg raskere enn det som ble resultatet. For studentene har variasjonen i tiltaksnivå ført til endringer underveis i studietiden, noe som trolig også har påvirket svarene deres.

I denne rapporten presenteres resultatene for både de faste spørsmålene i Studiebarometeret og for spørsmålene om koronasituasjonen.

Sammendrag

Studiebarometeret ble gjennomført for niende gang høsten 2021, og ca. 30 000 studenter besvarte spørreskjemaet. Undersøkelsen dekker så godt som alle norske universiteter og høyskoler, og totalt inngår rundt 1 800 studieprogrammer.

Norske studenter er fortsatt fornøyde med studieprogrammet de går på

Resultatene for 2021 viser i all hovedsak at studentene er omtrent like fornøyde som i 2020. På de fleste områdene er studentene også like fornøyde som de var i 2019, mens på enkelte områder ser vi, som i 2020, at koronapandemien trolig har påvirket studentenes svar i negativ retning.

Overordnet sett er studentene fornøyde med studieprogrammet de går på, selv om koronapandemien også ser ut til å ha en liten negativ påvirkning på den generelle tilfredsheten med studieprogrammet. Totalt sett er det imidlertid grunn til å påstå at studentenes svar indikerer at institusjonene, på de aller fleste områdene, har gjort en god jobb med å motvirke eventuelle negative konsekvenser av koronatiltak rettet mot universitets- og høyskolesektoren.

Koronapandemien har hatt en negativ påvirkning på studentenes opplevelse av det faglige og sosiale læringsmiljøet

Noen negative konsekvenser har tiltakene rettet mot universitets- og høyskolesektoren hatt. Det har spesielt gått utover det sosiale læringsmiljøet, men også det faglige læringsmiljøet har lidd litt under pandemien. Flere studenter var mindre fornøyde med faglig og sosialt læringsmiljø i 2021 sammenliknet med 2019 og tidligere år. På nasjonalt nivå har vi, i hele Studiebarometerets historie, ikke observert større endringer på enkeltspørsmål enn på disse. I år ba vi også studentene svare på en påstand om de ble godt integrert i et sosialt studentmiljø. En tredjedel av studentene var uenige i dette, og det er store variasjoner på tvers av institusjonene. Enkelt sagt kan det se ut som at de institusjonene som var gode på å skape et godt sosialt læringsmiljø for studentene før koronapandemien brøt ut, også har vært blant de beste til å integrere studenter i et sosialt læringsmiljø under pandemien.

Nettundervisning under koronapandemien

Studentene har opplevd at mesteparten av undervisningen har blitt gjennomført digitalt fra høsten 2020. Som en følge av den store bruken av nettundervisning har vi i år, som i fjor, stilt en del ekstra spørsmål om dette temaet. Rundt to tredjedeler rapporterer at over halvparten av undervisningen har foregått på nett. Samtidig opplever studentene at nettundervisningen, slik den har blitt gjennomført under koronapandemien, har vært negativ for utdanningskvaliteten. Nesten 60 prosent mener at kvaliteten på utdanningen ikke er like god som den ville vært dersom mer av undervisningen var fysisk. Over 60 prosent mener også at nettundervisning er mindre motiverende enn fysisk undervisning. Mye av dette kan trolig forklares med at koronatiltakene begrenset mulighet for fysisk undervisning, også i tilfeller hvor fysisk undervisning gir bedre kvalitet enn nettundervisning. Studentene som svarte på undersøkelsen i 2021, startet i all hovedsak på

studieprogrammet sitt høsten 2020. Fordi institusjonene på det tidspunktet hadde opparbeidet seg noe erfaring med nettundervisning, skulle man kanskje tro at studentene som svarte på undersøkelsen høsten 2021, hadde en noe mer positiv opplevelse av nettundervisningen enn studentene som opplevde den plutselige nedstengingen av samfunnet våren 2020. På de fleste spørsmålene hvor vi kan sammenlikne med 2020-tall er det imidlertid ingen endringer å spore. En mulig årsak er at de klart fleste som svarte på spørreskjemaet i 2021, utelukkende har studert under koronapandemien og har hatt mye nettundervisning helt fra studiestart, mens de som svarte i 2020 i hvert fall hadde normal undervisning fra høsten 2019 til mars 2020. Det er også verdt å merke seg at de få studentene som går på utdanninger som er nettbaserte i utgangspunktet, er vesentlig mer positive til nettundervisningen enn andre studenter.

Vi kan imidlertid spore noen forbedringer i gjennomføringen av undervisningen dersom vi sammenlikner med 2020. Det har vært færre avlysninger av undervisning, og institusjonene har i større grad klart å gjennomføre undervisningsformer som praksis, feltarbeid, laboratoriearbeid o.l.

Undervisning

Resultatene fra den faste delen av spørreskjemaet viser at studentene jevnt over er fornøyde med kvaliteten på undervisningen som tilbys. For eksempel er om lag 60 prosent enige i at de faglig ansatte formidler lærestoffet på en forståelig måte, og at de faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende. Samtidig ser vi fra spørsmålene om nettundervisning at kun 45 prosent mener at det ble laget gode opplegg for nettbasert undervisning.

Tilbakemelding og veiledning

Tilbakemelding og veiledning har i flere år vært blant de områdene i Studiebarometeret hvor studentene er minst fornøyde. Det gjelder også i 2021. En tredjedel av studentene er ikke tilfredse med antall tilbakemeldinger de får fra faglig ansatte på arbeidet sitt.

Digitale verktøy

Blant de faste spørsmålene i Studiebarometeret inngår et spørsmålsbatteri om bruk av digitale verktøy. Litt over halvparten av studentene oppgir at bruken av digital læringsplattform fungerer godt, mens rundt 20 prosent mener at dette ikke fungerer godt nok. På spørsmålene om digitale verktøy svarer studentene omtrent likt som i 2020. Det kan være en svak tendens til at studentene er noe mer kritiske enn de var før pandemien. Dette kan være fordi digital undervisning og digitale verktøy nå brukes i en del tilfeller hvor undervisningen helst skulle vært fysisk. Det er også mulig studentene er mer kritiske i 2021 og forventer mer av institusjonene og underviserne enn i startfasen av koronapandemien.

Tid brukt på studier og betalt arbeid

I Studiebarometeret får studentene spørsmål om hvor mange timer de i gjennomsnitt bruker per uke på organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Total faglig tidsbruk er på 33,9 timer i 2021. Dette er uendret sammenliknet med 2020, men det er en

svak nedgang sammenliknet med tidligere år. Denne trenden ser ut til å ha startet før koronapandemien. 2020 og 2021 skiller seg derimot fra tidligere år ved at mindre tid brukes på organiserte læringsaktiviteter (14,9 timer i 2021), og mer tid brukes på egenstudier (18,7 timer i 2021). Årsaken til dette er sannsynligvis at noen undervisningsaktiviteter blir avlyst som en følge av koronapandemien.

På nasjonalt nivå har tiden studentene oppgir å bruke på betalt arbeid har økt fra 7,9 i 2020 til 8,8 timer i uka i 2021. Økningen på nesten en time i uka er en økning på over 11 prosent. Det er også en klar økning når vi sammenlikner med årene før 2020. Noe av denne økningen kan sannsynligvis tilskrives pandemien. Sammenliknet med 2019 har økningen vært spesielt stor i profesjonsstudier innenfor helsefag. I tillegg ser vi en klar økning blant barnehagelærer- og grunnskolelærerutdanningene. Innenfor noen utdanningstyper finner vi en nedgang i tid brukt på betalt arbeid. Denne har blant annet vært spesielt stor blant studenter innenfor hotell- og reiselivsfag. Når det gjelder økningen i tid brukt på betalt arbeid, er det verdt å merke seg at undersøkelsesperioden var fra 21. oktober til 21. november 2021, en periode hvor samfunnet i stor grad var åpent og det var få tiltak mot koronapandemien.

Innhold

1 Om Studiebarometeret.....	8
1.1 Indeksene i Studiebarometeret	9
1.2 Utdanningstyper	9
2 Studiebarometeret 2021: Faste spørsmål	10
2.1 Overordnet tilfredshet	10
2.2 Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	15
2.3 Undervisning	15
2.4 Tilbakemelding og veiledning.....	17
2.5 Sosialt og faglig læringsmiljø.....	19
2.6 Fysisk læringsmiljø og infrastruktur	21
2.7 Organisering	22
2.8 Eksamen og vurdering.....	24
2.9 Medvirkning	25
2.10 Inspirasjon	26
2.11 Læringsutbytte	27
2.12 Eget engasjement.....	30
2.13 Forventninger fra faglig ansatte.....	31
2.14 Bruk av digitale verktøy.....	32
2.15 Tilknytning til arbeidslivet	34
2.16 Praksis	37
2.17 Tidsbruk.....	40
3 Koronapandemien: læringsmiljø og nettundervisning	44
3.1 Sosialt og fysisk læringsmiljø	44
3.2 Avlyste undervisningsaktiviteter	47
3.3 Nettundervisning under koronapandemien.....	50
Vedlegg 1 Fordeling på utdanningstyper	64
Vedlegg 2 Indeksverdier etter utdanningstype.....	65
Vedlegg 3 Tidsbruk blant studenter på heltidsprogrammer.....	67
Vedlegg 4 Overordnet tilfredshet etter utdanningstype	69

1 Om Studiebarometeret

NOKUT gjennomfører Studiebarometeret på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Den niende runden av Studiebarometeret ble gjennomført høsten 2021. En lenke til spørreskjemaet ble sendt til nesten 74 000 studenter. Målgruppen for Studiebarometeret er andreårsstudenter på bachelor- og masterprogrammer samt andre- og femteårsstudenter på integrerte mastergradsutdanninger med en varighet på fem eller seks år¹. Totalt inngår ca. 1 800 studieprogrammer fordelt på 40 institusjoner. Så og si samtlige universiteter og høyskoler deltar i undersøkelsen. I 2021 besvarte 30 223 studenter Studiebarometeret, noe som tilsvarer 41 prosent av de som ble invitert til å delta. Detaljer om gjennomføringen av spørreundersøkelsen beskrives i en egen dokumentasjonsrapport. Resultatene for hvert studieprogram² publiseres på www.studiebarometeret.no i februar 2021.

Det samme skjemaet sendes til alle studenter, uavhengig av type studieprogram. Spørreskjemaet består både av spørsmål og påstander. I denne rapporten bruker vi primært termen spørsmål for å referere til begge. Spørreskjemaet handler primært om studentenes opplevelse av studiekvaliteten på studieprogrammet sitt. Spørreskjemaet er organisert etter tema, og de fleste spørsmålene inngår i et spørsmålsbatteri. Vi spør blant annet om synspunkter på studie- og læringsmiljø, undervisning, tilbakemelding og veiledning, læringsutbytte og tilknytning til arbeidslivet. I tillegg dekker vi temaene engasjement og involvering ved at studentene får en del spørsmål om medvirkning, motivasjon, studieinnsats og forventninger.

Spørsmålene besvares ved hjelp av en fem-delt skala (fra «Ikke tilfreds» til «Svært tilfreds», fra «Ikke enig» til «Helt enig» eller fra «I liten grad» til «I stor grad»), i tillegg til en «Vet ikke»-kategori. Det er noen få unntak, for eksempel spørsmålene om studieinnsats, der et timetall skrives inn. I tillegg er det noen ja/nei-spørsmål.

I Studiebarometeret 2021 ble det stilt noen ekstra spørsmål om koronapandemien og bruk av nettundervisning under denne. I tillegg ble det lagt inn et spørsmål om læringsutbyttebeskrivelser til bruk i NOKUTs pågående evaluering av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Resultater fra disse spørsmålene blir publisert i en egen rapport på et senere tidspunkt.

Hensikten med denne rapporten er å gi en deskriptiv oversikt over resultatene fra Studiebarometeret 2021 på et nasjonalt nivå. Rapporten inneholder sammenligninger med tidligere år, og i flere tilfeller brytes resultatene ned på ulike grupper, i hovedsak utdanningstyper og institusjoner.

¹ Dette inkluderer 5- og 6-årige profesjonsutdanninger som grunnskolelærer, lektor, sivilingeniør, medisin, odontologi med flere.

² Nettportalen viser bare svardata på studieprogram som tilfredsstillers terskelverdiene våre for svarprosent og antall svarende, som er satt ut fra krav til både robusthet og anonymitet. Mer detaljer finnes under fanen *Terskelverdier og sammenslåing av resultater* på <http://studiebarometeret.no/no/artikkel/2>

1.1 Indeksene i Studiebarometeret

Spørreskjemaet i Studiebarometeret består i hovedsak av tematisk grupperte spørsmål (spørsmålsbatterier) som er ment å dekke ulike sider av et tema. I de fleste tilfeller brukes disse spørsmålsbatteriene til å konstruere en indeks. Hensikten med dette er å få et bedre mål på studentenes oppfattelse av kvaliteten i studieprogrammene når det gjelder temaene som helhet.

I hvert tilfelle gjør vi en evaluering av hvorvidt spørsmålene egner seg til å konstruere en indeks. Det første trinnet i denne evalueringen består av en kvalitativ vurdering av hvorvidt spørsmålene er relevante og dekkende for det overordnede temaet. Det andre trinnet består av kvantitative analyser. Her undersøker vi om spørsmålene henger godt nok sammen (korrelasjon), om spørsmålene har en høy nok indre konsistens (Cronbach's Alpha) og hvorvidt alle spørsmålene er relatert til den samme underliggende dimensjonen (faktoranalyse).

1.2 Utdanningstyper

NOKUT har utviklet en egen kategorisering av studieprogrammer som vi kaller for utdanningstyper. Hensikten med denne kategoriseringen er å gruppere lignende studieprogram sammen når resultatene fra Studiebarometeret presenteres deskriptivt. Kategoriene er også egnet til ulike analyseformål.

Før Studiebarometeret 2020 ble det gjort flere endringer i denne typologien. Det er tatt utgangspunkt i kategorien «faggrupper» i Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS). Inndelingen ligner derfor på denne kategorien, men er tilpasset de programmene/fagene som inngår i Studiebarometeret. Målet med disse endringene har vært å gjøre utdanningstypene mer intuitive og brukervennlige. Flere nye kategorier er innført, først og fremst for at det i større grad skal finnes egne kategorier for ulike fagområder, men også for å unngå at noen kategorier blir for store eller for små. Det har også vært et mål at inndelingen i utdanningstyper skal tilføre dataene en mulighet for inndeling i grupper som ikke allerede eksisterer via andre variabler. Et eksempel på dette er at «politi» ikke lenger er en egen utdanningstype. Resultatene for denne utdanningen kan man finne ved å se på resultater på institusjonsnivå, ettersom politiutdanning kun tilbys ved Politihøgskolen.

Vedlegg 1 viser fordeling etter utdanningstypene.

2 Studiebarometeret 2021: Faste spørsmål

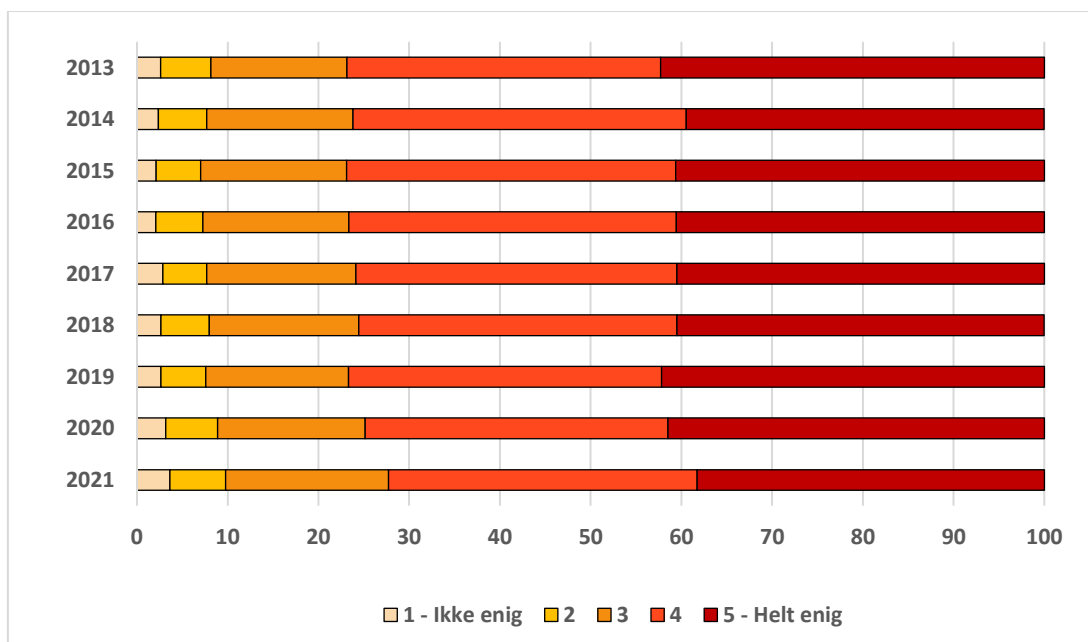
I denne delen av rapporten presenterer vi resultatene for de faste spørsmålene i Studiebarometeret. Dette er spørsmålene som i all hovedsak gjentas hvert år. Senere i rapporten presenterer vi resultatene for de koronaspesifikke spørsmålene som var inkludert i 2021.

2.1 Overordnet tilfredshet

Spørsmålet om overordnet tilfredshet er obligatorisk å svare på, og studentene angir grad av enighet på en femdelte skala som går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig». Spørsmålet som stilles er «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på». Det er mulig å svare «Vet ikke» på dette spørsmålet. Under én prosent av studentene svarte «Vet ikke».

Spørsmålet om studentenes overordnede tilfredshet med studieprogrammet er plassert omtrent midtveis ut i spørreskjemaet. Før studentene fikk spørsmålet om overordnet tilfredshet med studieprogrammet, hadde de allerede fått spørsmål om undervisning, tilbakemelding og veiledning, faglig og sosialt miljø, fysisk læringsmiljø og infrastruktur, organisering, vurderingsformer, medvirkning, inspirasjon, læringsutbytte, eget engasjement, undervisernes forventninger og bruk av digitale verktøy.

Figur 2.1 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret 2013–2021. Prosent.

Figur 2.1 viser at en noe høyere andel enn tidligere svarte 1 eller 2 på dette spørsmålet. Andelen som ikke er tilfreds med studieprogrammet sitt er dermed noe høyere i 2021 sammenlignet med alle tidligere år. Det er også en større andel enn tidligere år som velger midtkategorien (3). Til slutt er det en lavere andel som er tilfreds (verdi 4 eller 5) enn i tidligere år. Selv om forskjellene er små, er avviket fra de andre årene større enn noen gang tidligere, noe som kan tyde på det er en reell endring som ligger til grunn.

Tabell 2.1 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret 2013–2021. Gjennomsnitt.

I hvilken grad er du enig i følgende påstand:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0

Endringen i 2021 vises også når vi ser på gjennomsnittet på dette spørsmålet, (se tabell 2.1). Gjennomsnittet har ligget stabilt og høyt på 4,1 hvert år, men gikk ned til 4,0 i 2020 og har holdt seg der, men samtidig nærmet seg 3,9 i 2021. Dette er en liten endring, men det er likevel en interessant utvikling. De høye tallene indikerer at de aller fleste studentene overordnet sett er godt fornøyde med studieprogrammet sitt, men endringen i både 2020 og 2021 indikerer, som svarfordelingen, at koronasituasjonen nok har påvirket studietilværelsen for en viss andel av studentene. Spørsmålet er formulert veldig generelt, og studentene kan legge vekt på mange ulike faktorer når de svarer. Det er sannsynlig at svarene her også påvirkes av ikke-faglige forhold.

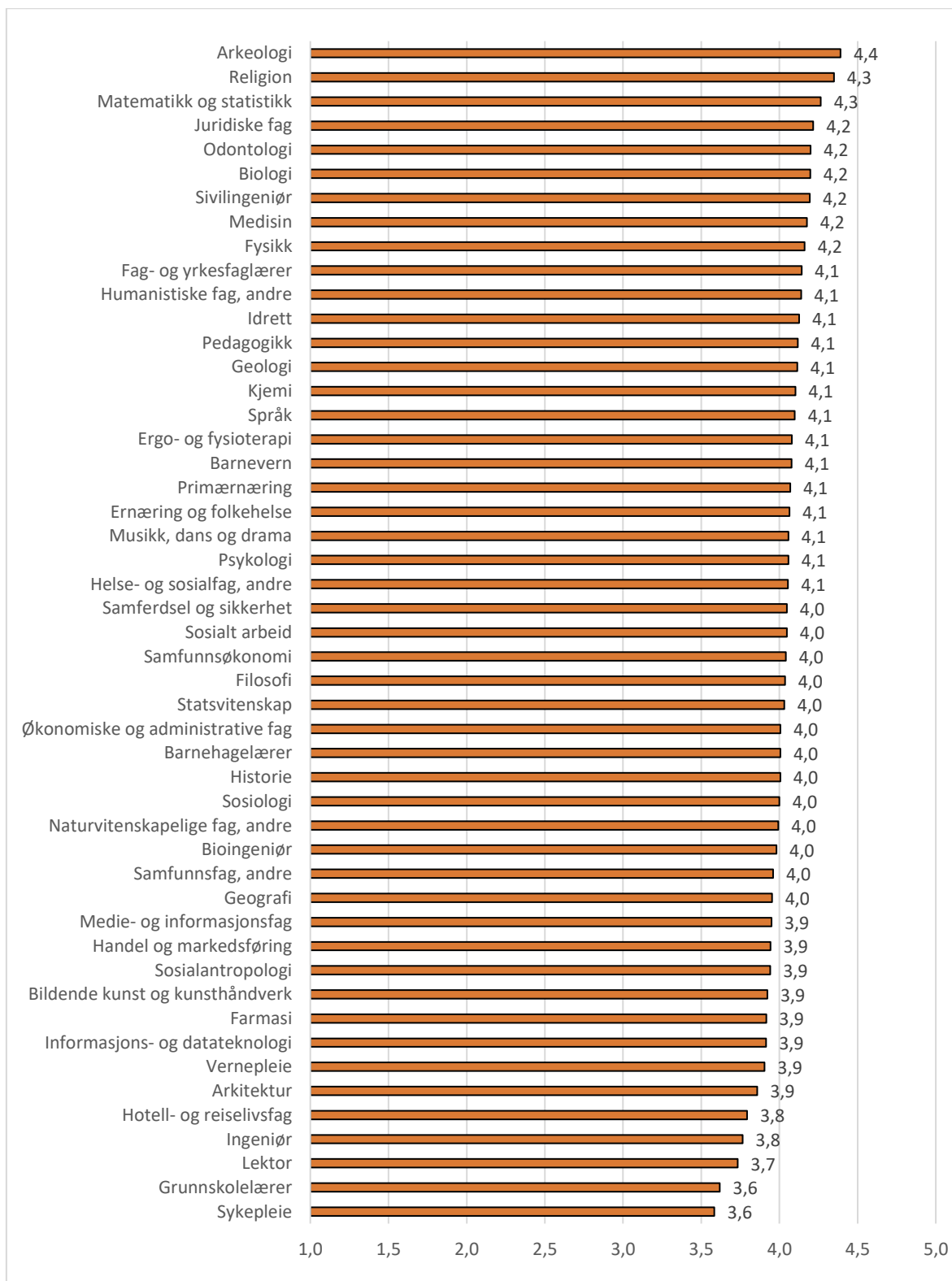
Figur 2.2 viser gjennomsnittet på dette spørsmålet for de ulike utdanningstypene. Differansen mellom de høyeste og de laveste verdiene er mindre her enn for mange andre av spørsmålene i Studiebarometeret. Videre er gjennomsnittet ganske nære 4,0 for de aller fleste utdanningstypene. De aller fleste studenter i Norge er altså fornøyde med studieprogrammet sitt overordnet sett, også innenfor ulike utdanningstyper. Tilfredsheten er lavest innenfor sykepleie- og grunnskolelærerutdanninger.

I figur 2.3 og 2.4 vises endringene i gjennomsnittlig verdi på spørsmålet om overordnet tilfredshet fra henholdsvis 2020 og 2019. 2019-undersøkelsen var siste undersøkelse før koronapandemien brøt ut våren 2020. Mens sykepleiestudentene var mindre tilfredse i 2021 enn 2020 (figur 2.3), er de enda mindre tilfredse dersom vi sammenlikner med 2019-data (figur 2.4). Dette tyder på en jevn nedgang i tilfredshet blant sykepleiestudentene gjennom koronapandemien. Blant grunnskolelærerne har nedgangen i tilfredshet utelukkende skjedd fra 2020 til 2021. Hele nedgangen kan forklares ved at høsten 2021 var første gang studenter på femte studieår på den nye grunnskolelærerutdanningen svarte på undersøkelsen. Dersom vi ser på forskjellen mellom femte- og andreårsstudenter på grunnskolelærerutdanningene, så er snittet 3,3 blant de på femte studieår og 3,8 blant de på andre studieår. Dette er samme gjennomsnittsverdi som i både 2020 og 2019 da kun andreårsstudentene svarte på Studiebarometeret. Forskjellen i tilfredshet blant andre- og femteårsstudenter er ikke overraskende, fordi vi tidligere har observert disse forskjellene blant institusjonene som introduserte femårig grunnskolelærerutdanning før det ble en nasjonal ordning, og i andre femårige- og seksårige utdanninger³. I tillegg er femteårsstudentene det første kullet som følger den nye rammeplanen for femårig grunnskolelærerutdanning, og dermed kan det også hende at de møter uforutsette utfordringer som institusjonene kan rette opp for de neste kullene.

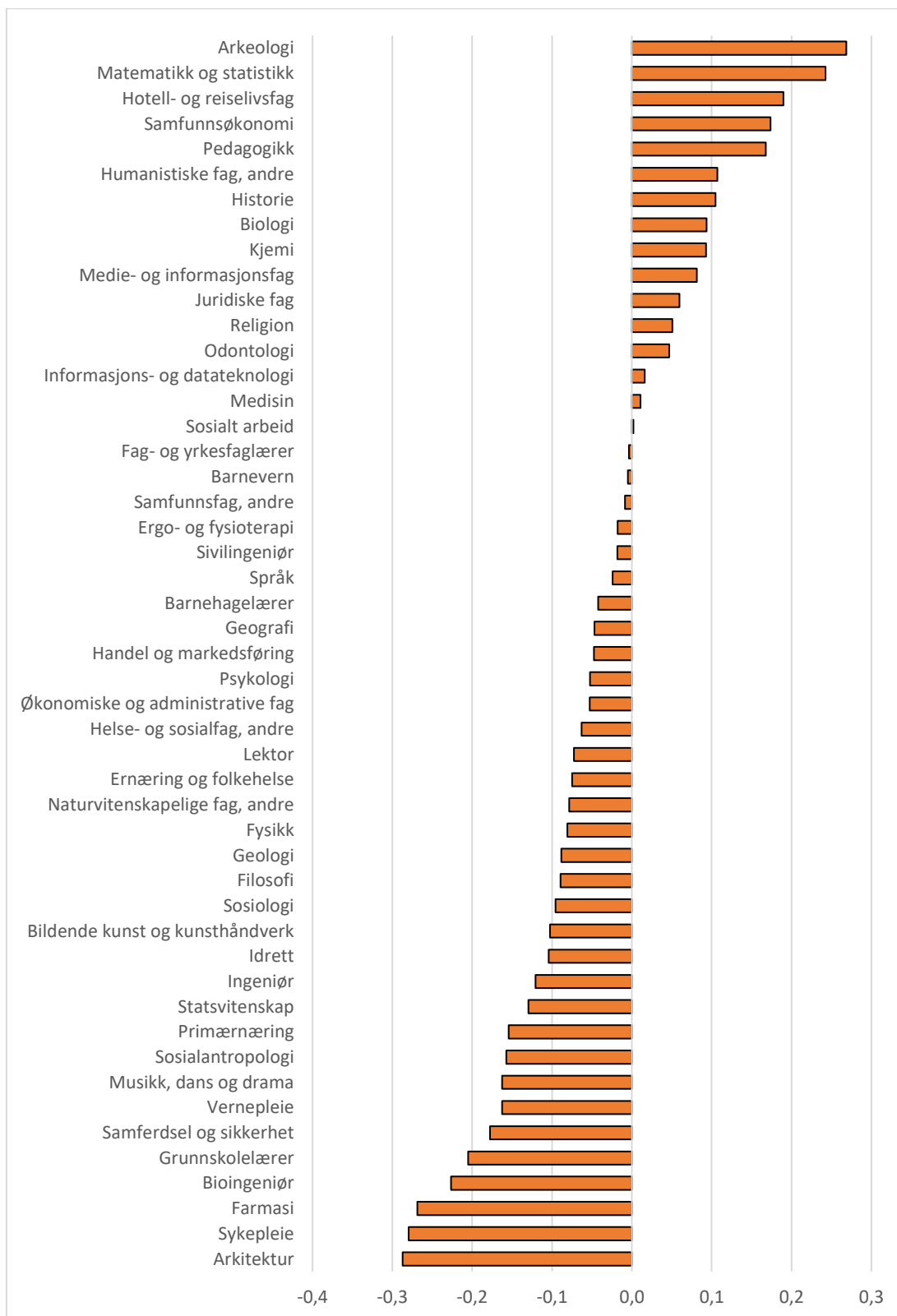
³ Hauge og Kantardjiev: *Adding a year – explaining satisfaction in teacher education in a time of reforms.*

https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2016/studiebarometeret_2015_adding_a_year_4-2016.pdf

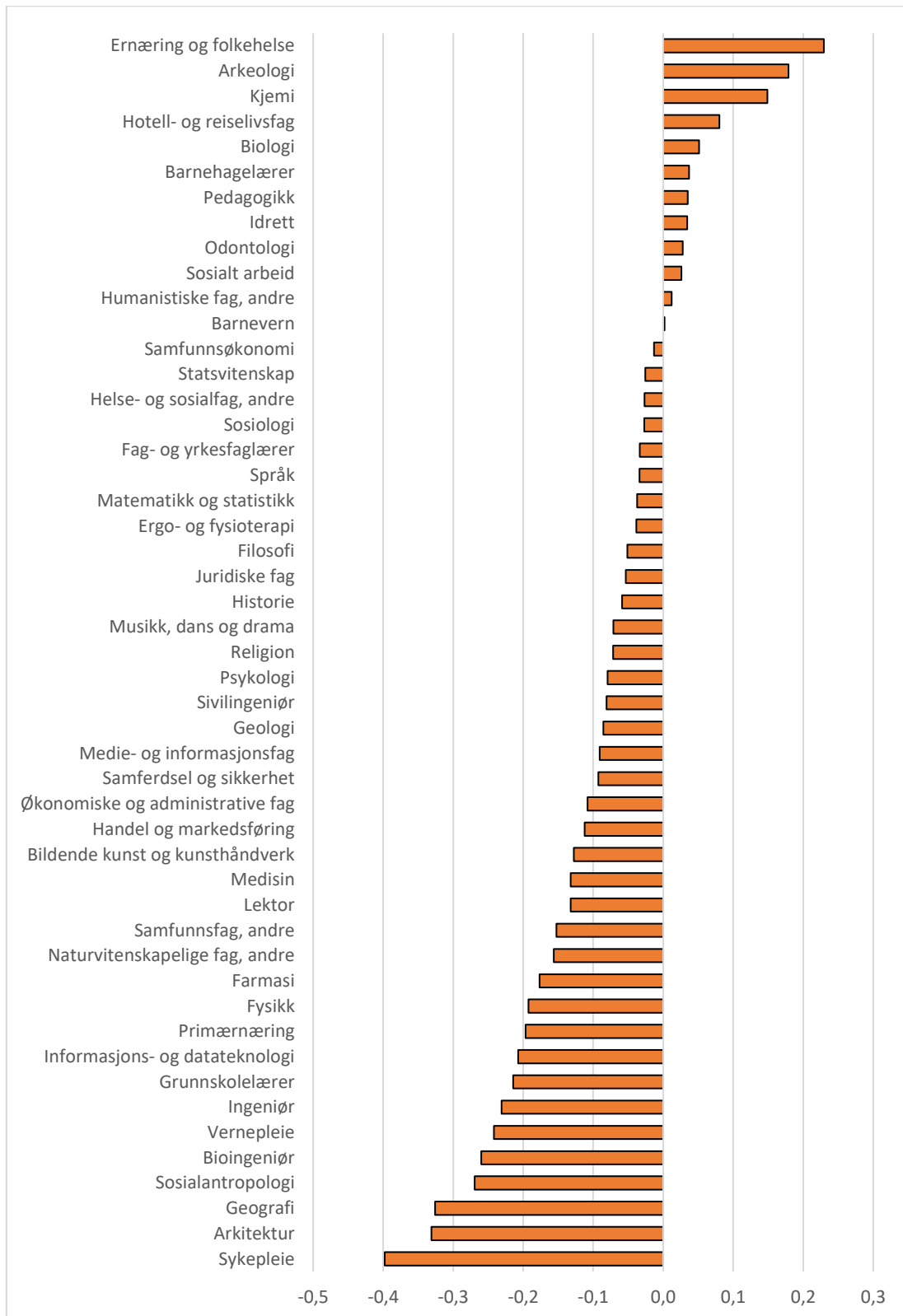
Figur 2.2 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret 2021 fordelt på utdanningstyper. Gjennomsnitt.

Figur 2.3 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret. Endring fra 2020 til 2021. Gjennomsnitt.

Figur 2.4 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret. Endring fra 2019 til 2021. Gjennomsnitt.

2.2 Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på

Sammen med spørsmålet om overordnet tilfredshet får studentene også et spørsmål om hvorvidt de går på det studieprogrammet de helst vil gå på. Også her kan studentene svare fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig» eller «Vet ikke». 3 prosent svarte «Vet ikke». Av de som svarte en verdi fra 1 til 5, var det hele 86 prosent som svarte 4 eller 5 på dette spørsmålet.

Tabell 2.2 viser at gjennomsnittet i 2021 er 4,4 og har variert mellom 4,4 og 4,5 i årene Studiebarometeret har blitt gjennomført. Den svært høye skåren på dette spørsmålet indikerer at de aller fleste studentene er veldig godt fornøyde med utdanningsvalget, selv om de kan være mer misfornøyde med enkelte sider ved studieprogrammet sitt.

Tabell 2.2 "Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på". 2013–2021. Gjennomsnitt.

I hvilken grad er du enig i følgende påstand:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	4,5	4,4	4,5	4,4	4,4	4,4	4,5	4,5	4,4

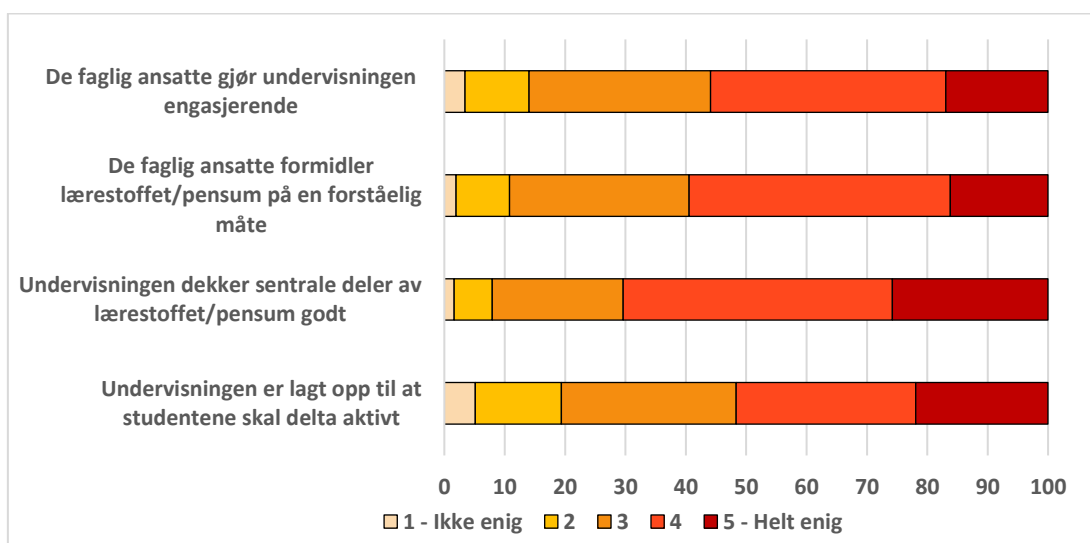
2.3 Undervisning

Spørsmålene om undervisning ble endret i 2018, og tidsserien for dette spørsmålsbatteriet begynner derfor i 2018. Det innledende spørsmålet i dette batteriet var «Hvor enig er du i følgende påstander?». De fire påstandene studentene kunne ta stilling til var:

- De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende
- De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte
- Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt
- Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt

Svarkategoriene går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» er lav i dette spørsmålsbatteriet og varierer fra 0,3 prosent til 1,6 prosent.

Figur 2.5 Svarfordeling på spørsmålene om undervisning i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Andelen som svarer positivt på disse påstandene, altså de som svarer 4 eller 5, er gjennomgående relativt høy og over 50 prosent (se figur 2.5). Litt over 70 prosent oppgir 4 eller 5 på spørsmålet om undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet på en god måte. Andelen som svarer 1 og 2 er gjennomgående lav i dette spørsmålsbatteriet, med unntak av spørsmålet om undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt. Her svarer 20 prosent 1 eller 2. Svarandelene på disse spørsmålene holder seg forholdsvis like fra år til år, med kun marginale endringer.

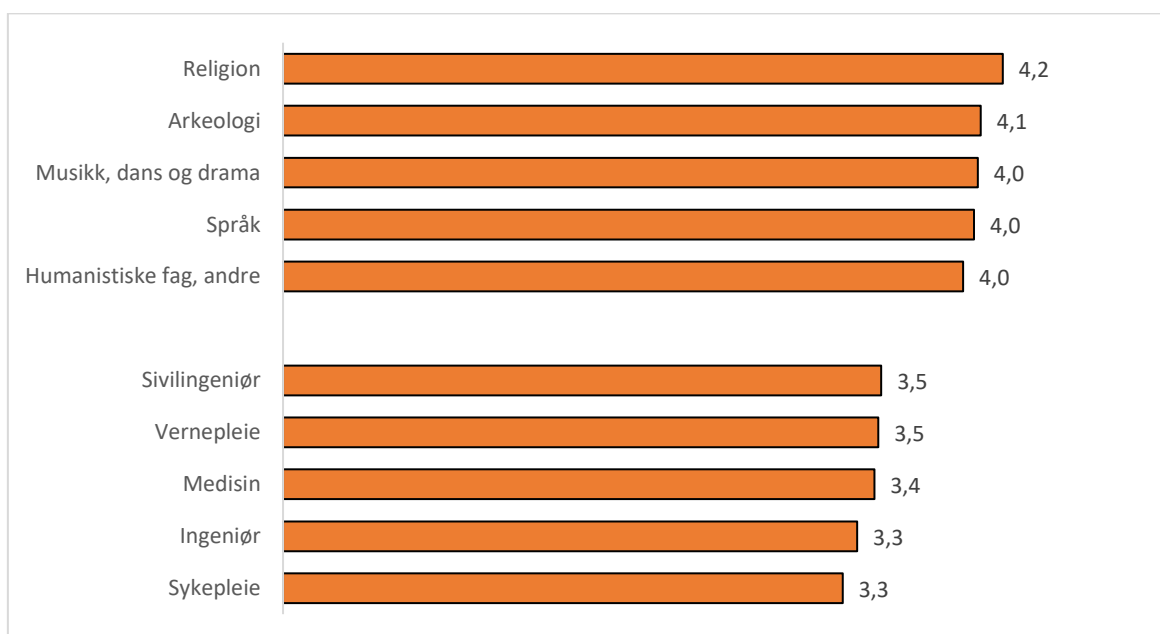
Tabell 2.3 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om undervisning i Studiebarometeret 2018–2021.

Hvor enig er du i følgende påstander:	2018	2019	2020	2021
De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende	3,6	3,6	3,6	3,6
De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte	3,7	3,7	3,7	3,6
Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt	3,9	3,9	3,9	3,9
Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt	3,5	3,5	3,5	3,5
Indeksverdi – Undervisning	3,7	3,7	3,7	3,6

Tabell 2.3 viser gjennomsnittsverdien for de fire spørsmålene og indeksen for hele batteriet for årene 2018 til 2021. I denne perioden har resultatene vært stabile. Forskjellene vi ser i snittverdiene i 2021 skyldes marginale endringer som gjør at vi runder ned i stedet for opp.

Figur 2.6 viser indeksverdien for de fem utdanningstypene med høyest og lavest resultat.

Figur 2.6 De fem utdanningstypene med høyest og lavest verdi på indeksen for undervisning i Studiebarometeret 2021. Gjennomsnitt.

De utdanningstypene som skårer lavest, har et gjennomsnitt fra 3,3 til 3,5. Det er en god del lavere sammenlignet med utdanningstypene som har de studentene som er mest enig i påstandene. Når gjennomsnittstallet er rundt 3,3 til 3,5, betyr det som oftest at en betydelig andel av studentene har svart 1 eller 2 på spørsmålene. Flere utdanningstyper i de to gruppene går igjen fra Studiebarometeret 2020. Religion språk og musikk, dans og drama har vært på topp fem begge årene, mens ingeniør og sykepleie var blant de fem med laves skårer både i 2020 og 2021.

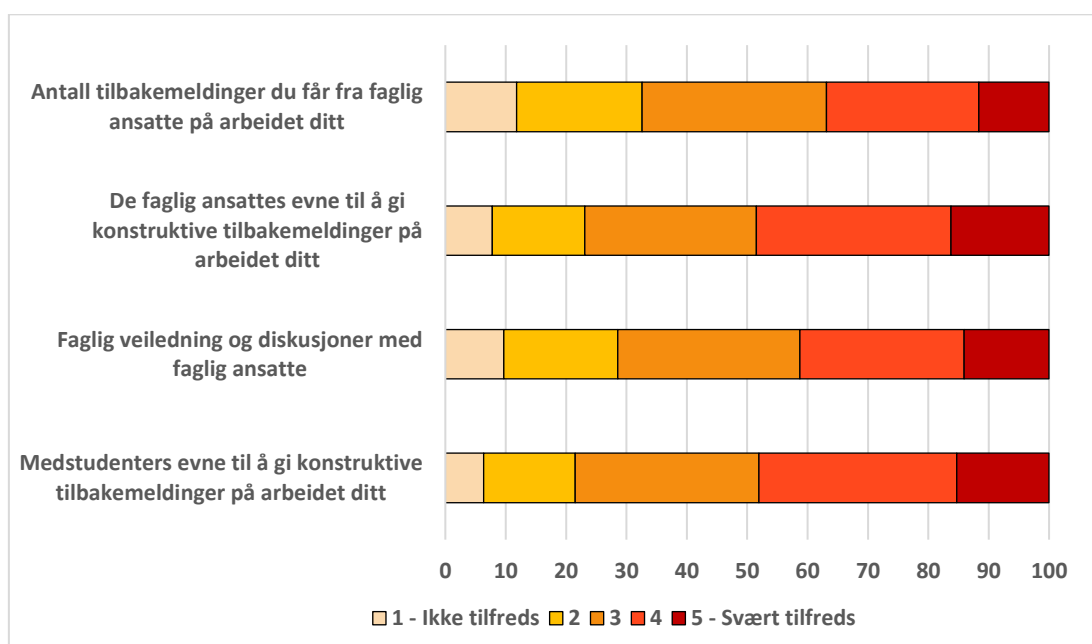
2.4 Tilbakemelding og veiledning

Studentene fikk fire spørsmål med den innledende teksten «Hvor tilfreds er du med følgende?»:

- Antall tilbakemeldinger du får fra faglig ansatte på arbeidet ditt
- De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte

Andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant», var på henholdsvis 3,9 og 4,2 prosent for de to første spørsmålene. På spørsmålet om faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte var det 6,8 prosent som svarte «Vet ikke / ikke relevant», mens det var 11 prosent som svarte dette på det siste spørsmålet om medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger. Den høye andelen «Vet ikke» på dette siste spørsmålet kan trolig forklares ved at en del studenter ikke har opplevd denne typen tilbakemeldinger. Svarfordelingen er vist i figur 2.7.

Figur 2.7 Svarfordeling på spørsmålene om tilbakemelding og veiledning i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Om lag 40 til 50 prosent svarer 4 eller 5 på disse spørsmålene, mens andelen som svarer 1 eller 2, varierer fra rundt 20 til 30 prosent. Den høyeste andelen som svarer 1 eller 2, finner vi på spørsmålet om hvor tilfredse studentene er med antall tilbakemeldinger de får fra faglig ansatte. Sammenlignet med mange av de andre spørsmålene i Studiebarometeret er det relativt mange som svarer 1 eller 2 på disse spørsmålene og forholdsvis få som svarer 5. Tilbakemelding og veiledning er altså noe av det studentene er minst fornøyde med blant de temaene som dekkes i undersøkelsen. Dette mønsteret gjentar seg over tid i Studiebarometeret.

Tabell 2.4 viser gjennomsnittet for disse spørsmålene samt historikken de siste årene. Indeksen starter i 2016 ettersom spørsmålene ble endret det året. Spørsmålet om medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger er ikke inkludert i beregningen av indeksverdien. Årsaken til dette er at indeksen da begrenses til å bestå av spørsmål som handler om de faglige ansatte, samt at vi får mer historikk enn vi ellers ville fått.

Tabell 2.4 Gjennomsnittsverdier for spørsmål om tilbakemelding og veiledning i Studiebarometeret 2014–2021.

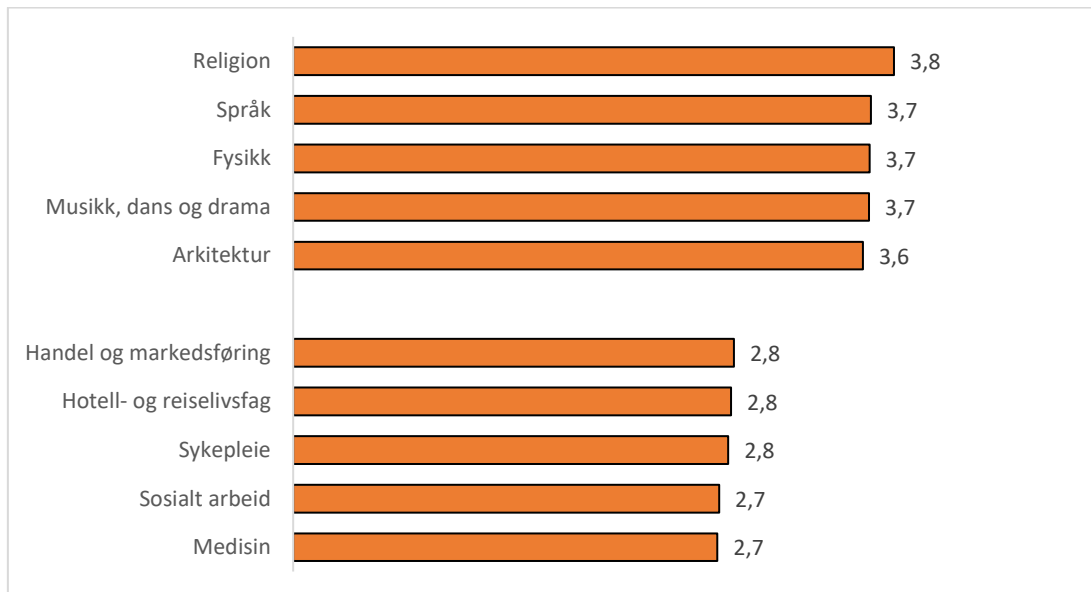
Hvor tilfreds er du med:	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall tilbakemeldinger du får fra faglig ansatte på arbeidet ditt	-	-	3,1	3,2	3,1	3,1	3,1	3,0
De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	3,3	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,3
Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	-	-	-	-	3,5	3,5	3,4	3,4
Faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte	-	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2
Indeksverdi – Tilbakemelding og veiledning fra de faglig ansatte	-	-	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,2

Resultatene er stabile over tid. Studentene er minst fornøyde når det gjelder antall tilbakemeldinger fra faglig ansatte og faglig veiledning og diskusjon med faglig ansatte. Vi ser en marginal nedgang i 2021 på spørsmålene om antall tilbakemeldinger og faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet, men disse endringene er små.

Selv om dette spørsmålsbatteriet har relativt lave gjennomsnittsverdier sammenlignet med mange andre spørsmål i Studiebarometeret, er det likevel positivt at resultatene er stabile i 2021. Det indikerer at utfordringer knyttet til koronapandemien i verste fall har hatt en begrenset innvirkning på studentenes tilfredshet med tilbakemeldinger og veiledning.

Figur 2.8 viser indeksverdien for de fem utdanningstypene som skårer høyest og lavest.

Figur 2.8 De fem utdanningstypene med høyeste og lavest verdi på indeksen for tilbakemelding og veiledning i Studiebarometeret 2021. Gjennomsnitt.

De to utdanningstypene med lavest skår har et gjennomsnitt på 2,7. I Studiebarometeret-sammenheng er dette svært lave tall. Disse utdanningstypene ligger også lavere enn utdanningstypene med lavest skår i 2020 (2,9). Samtidig er det høyeste gjennomsnittet på utdanningstypenivå 3,8. Det vanlige for indeksene i Studiebarometeret er at de utdanningstypene som ligger høyest har et snitt på godt over fire. Tilfredsheten med tilbakemelding og veiledning er dermed jevnt over noe lavere enn for de andre temaene i undersøkelsen.

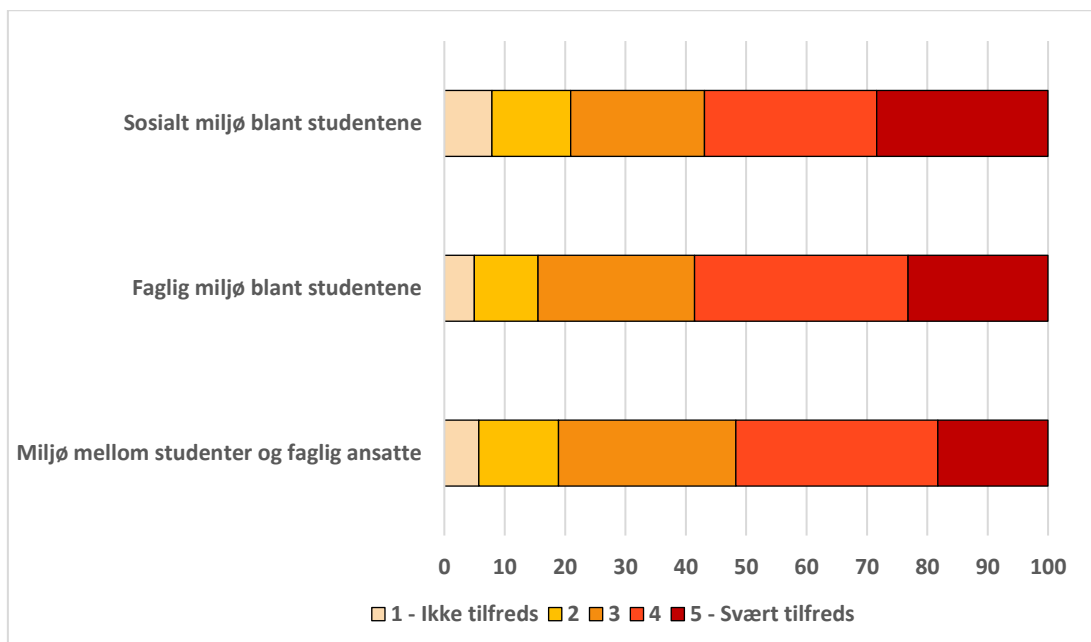
2.5 Sosialt og faglig læringsmiljø

Det innledende spørsmålet var «Hvor tilfreds er du med», etterfulgt av følgende påstander:

- Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet
- Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet
- Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet

Svarskalaen gikk fra «Ikke tilfreds – 1» til «Svært tilfreds – 5» i tillegg til «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene, varierer fra 3,6 prosent til 5,2 prosent. Svarfordelingen på disse spørsmålene vises i figur 2.9.

Figur 2.9 Svarfordeling på spørsmålene om faglig og sosialt miljø i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Resultatene viser at noe over halvparten av studentene svarer 4 eller 5 på disse spørsmålene, mens andelen som svarer 1 eller 2, ligger på rundt 15 til 20 prosent. Dette er ikke en ubetydelig andel, likevel kan vi generelt sett si at studentene oppgir å være relativt godt fornøyde med både det faglige og sosiale miljøet blant studentene og med miljøet mellom studentene og de faglig ansatte. I tabell 2.5 vises gjennomsnittsverdier for spørsmålene og for indeksen for sosialt og faglig miljø, både for 2021 og tidligere år.

Tabell 2.5 Gjennomsnittsverdier på spørsmål om faglig og sosialt miljø i Studiebarometeret 2013–2021.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet	3,9	3,9	4,0	4,0	3,9	3,9	3,9	3,6	3,6
Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,7	3,6
Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet	-	-	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5	3,5
Indeksverdi – Sosialt og faglig miljø			3,8	3,9	3,8	3,8	3,8	3,6	3,5

Det er ikke store endringer i hvordan studentene svarer sammenliknet med 2020, men det er en klar negativ tendens sammenliknet med 2019. Spesielt gjelder dette spørsmålet om det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet, som har hatt en nedgang på 0,3 sammenliknet med 2019 og på 0,4 sammenliknet med årene med de beste resultatene. Dette er blant de største endringene vi har målt på enkeltspørsmål på nasjonalt nivå siden vi startet med Studiebarometeret i 2013. Det er også en nedgang på spørsmålet om det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet, mens nedgangen på spørsmålet om miljøet mellom studentene og de faglig ansatte er noe mindre. Totalt sett har indeksen gått ned fra 3,8 i 2019 til 3,5 i 2021. Det er ikke overraskende at noe av det koronapandemien

har påvirket mest er det sosiale og faglige miljøet studentene opplever, fordi den største endringen for de aller fleste studentene har vært omfattende bruk av digital undervisning framfor fysisk undervisning. Koronatiltakene har også gjort at studentene har oppholdt seg mye mindre på campus enn før. De har også ført til at det har vært færre sosiale arrangementer.

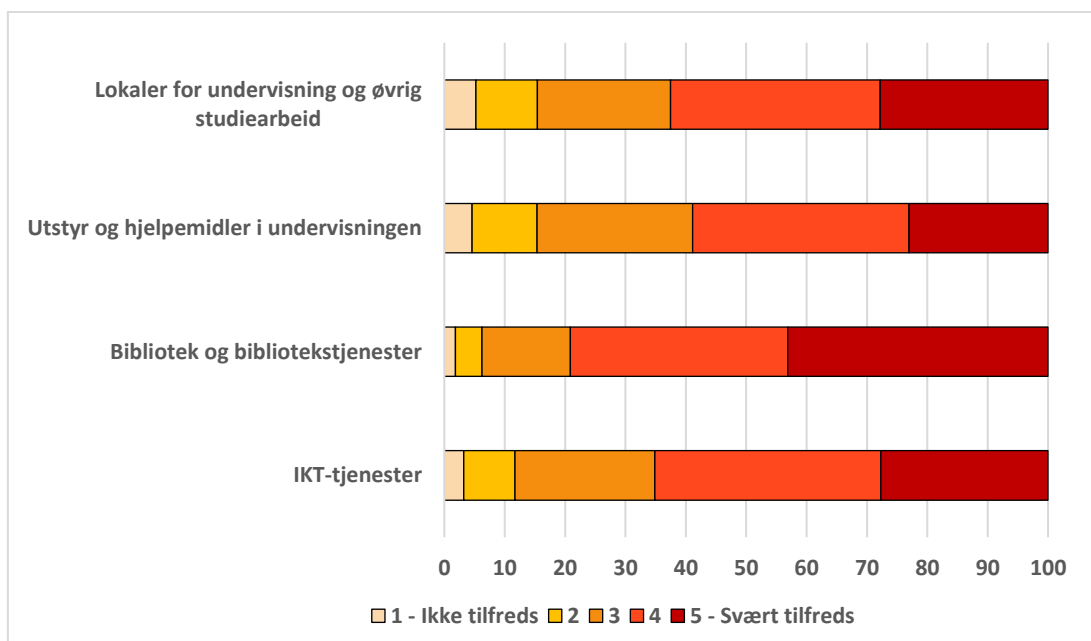
2.6 Fysisk læringsmiljø og infrastruktur

I 2020 ble spørsmålene om fysisk læringsmiljø og infrastruktur tatt ut av spørreskjemaet for å gi plass til en større mengde spørsmål om koronapandemien. Med dette unntaket har imidlertid de fire spørsmålene i dette batteriet vært med helt fra starten i 2013, og i 2021 ble spørsmålsbatteriet tatt inn igjen i undersøkelsen. Studentene fikk fire spørsmål med den innledende teksten «Hvor tilfreds er du med?»:

- Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid
- Utstyr og hjelpemidler i undervisningen
- Bibliotek og bibliotekstjenester
- IKT-tjenester (f.eks. læringsplattformer, programvare og PC-tilgang)

Svarskalaen gikk fra «Ikke tilfreds – 1» til «Svært tilfreds – 5», i tillegg til «Vet ikke / Ikke relevant». Andelen som svarte «Vet ikke / Ikke relevant» på disse spørsmålene, varierer fra 3,2 prosent til 14 prosent med høyest andel «Vet ikke / Ikke relevant» på spørsmålet om bibliotek og bibliotekstjenester. Svarfordelingen på disse spørsmålene vises i figur 2.10.

Figur 2.10 Svarfordeling på spørsmålene om fysisk læringsmiljø og infrastruktur i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Rundt 60 prosent av studentene er tilfredse (svarkategori 4 eller 5) med lokaler, utstyr og IKT-tjenester, mens hele 80 prosent er tilfredse med bibliotek og bibliotekstjenester. Det er tydelig at studentene er godt tilfredse med bibliotekstjenestene selv under koronapandemien. Samtidig er det som nevnt over en del studenter som svarer «Vet ikke /

Ikke relevant» på dette spørsmålet, og andelen har økt en del fra 9 prosent i 2019 til 14 prosent i 2021. Det kan være et tegn på at bibliotekstjenestene har blitt mindre relevante for enkelte studentgrupper under pandemien. En mulig årsak til dette kan være at pandemien har ført til en økning i bruk av nettressurser som enten ikke er en del av bibliotekstjenestene, eller som studentene ikke tenker på at er en del av bibliotekstjenestene.

I tabell 2.6 vises gjennomsnittsverdier for spørsmålene og for indeksen for fysisk læringsmiljø, både for 2021 og tidligere år.

Tabell 2.6 Gjennomsnittsverdier på spørsmål om fysisk læringsmiljø i Studiebarometeret 2013–2019 og 2021.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2021
Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,7
Utstyr og hjelpemidler i undervisningen	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Bibliotek og bibliotekstjenester	4,1	4,1	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
IKT-tjenester (f.eks. læringsplattformer, programvare og PC-tilgang)	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,8
Indeksverdi – Fysisk læringsmiljø			3,8	3,7	3,7	3,7	3,8	3,8

For tre av spørsmålene og for indeksverdien er det ingen endringer sammenliknet med 2019. Det er imidlertid en positiv endring på spørsmålet om tilfredshet med lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid. Her har gjennomsnittet i alle år vært på 3,5, mens den i 2021 har økt noe til 3,7. Ingen andre enkeltspørsmål har hatt en større positiv endring under koronapandemien. Dette kan være et uttrykk for at mye nettundervisning har gjort at studentene setter noe mer pris på undervisnings- og studielokalene enn de har gjort tidligere. En annen mulig forklaring kan være at institusjonene har brukt tiden til å gjøre forbedringer i lokalene. Vi har ingen holdepunkter for å hevde det sistnevnte, men vi vet fra tidligere at oppgraderinger av lokaler eller nye lokaler har hatt en stor positiv effekt på dette spørsmålet blant de studentene som opplever disse endringene.

2.7 Organisering

Disse spørsmålene handler om hvordan studentene opplever den administrative og faglige organiseringen av studieprogrammet. Spørsmålene ble endret i 2017. Lignende spørsmål var med også før 2017, men formuleringen er for ulik til at det kan vises tidsserier lenger tilbake enn 2017.

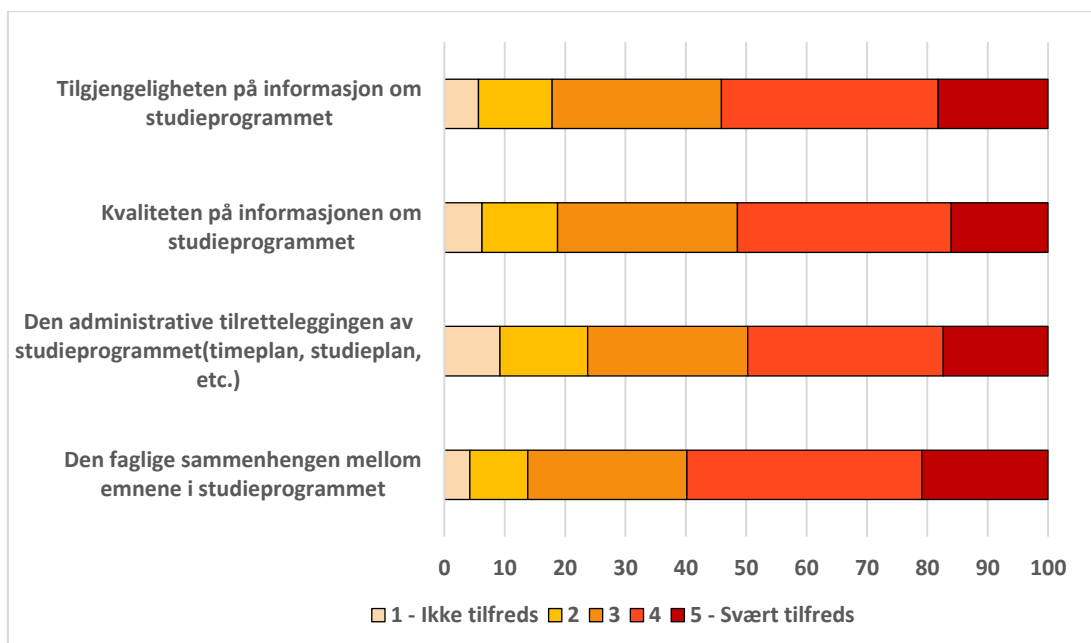
Spørsmålsbatteriet innleder med spørsmålet «Hvor tilfreds er du med?», og deretter tar studentene stilling til følgende fire påstander:

- Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet
- Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet

- Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan etc.)
- Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet

Svaralternativene går fra «1 – Ikke tilfreds» til «5 – Svært tilfreds». I tillegg kunne man velge «Vet ikke» som et alternativ. Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene, er lav og varierer fra 0,8 prosent til 1,6 prosent. I figur 2.11 vises svarfordelingene på spørsmålene.

Figur 2.11 Svarfordeling på spørsmålene om organisering i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Mellom 50 og 60 prosent av studentene er tilfredse med organiseringen av studieprogrammet og svarer 4 eller 5 på disse spørsmålene. Andelen som svarer 1 eller 2, og dermed kan sies å ikke være tilfredse med organiseringen, er høyest for spørsmålet om «den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet». Her svarer 24 prosent 1 eller 2. Av disse fire spørsmålene er studentene mest fornøyde med «den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet», her velger 60 prosent de mest «positive» svarene (4 eller 5), og bare 14 prosent velger de mest «negative» (1 eller 2).

Tabell 2.7 Gjennomsnittverdi for spørsmålene om organisering i Studiebarometeret 2017–2021.

Hvor tilfreds er du med:	2017	2018	2019	2020	2021
Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet du går på	3,5	3,6	3,6	3,5	3,5
Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet du går på	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4
Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan etc.)	3,5	3,4	3,4	3,4	3,3
Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6
Indeksverdi – Organisering av studieprogrammet	3,5	3,5	3,6	3,5	3,5

I tabell 2.7 vises gjennomsnittsverdier for spørsmålene og for indeksen samt historikk tilbake til 2017. I det store og hele er disse verdiene stabile over tid, selv om det har vært en marginal nedgang de siste par årene på alle disse spørsmålene.

2.8 Eksamen og vurdering

Dette spørsmålsbatteriet måler flere sider ved studentenes erfaringer knyttet til eksamen og andre vurderingsformer på studieprogrammet.

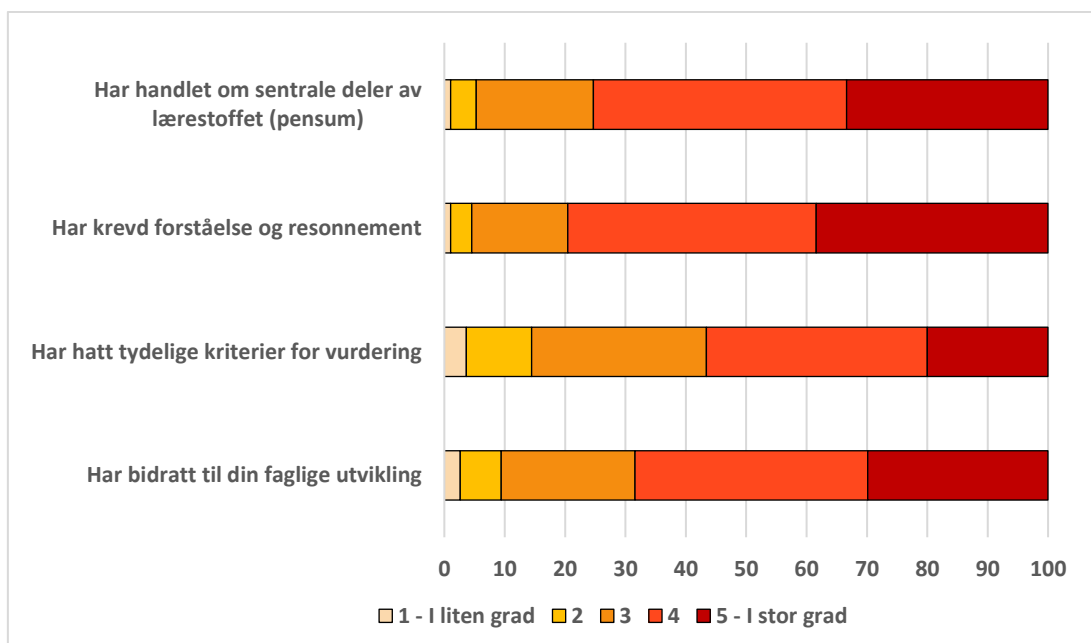
Studentene fikk fire spørsmål med den innledende teksten «I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt?»:

- Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)
- Har krevd forståelse og resonnement
- Har hatt tydelige kriterier for vurdering
- Har bidratt til din faglige utvikling

Til og med 2019 bestod dette batteriet av fem spørsmål. I 2020 ble spørsmålet «Har gjort det mulig å bruke det du har lært i studiene dine» fjernet ettersom det overlappet for mye med særlig det første spørsmålet.

Svarkategoriene går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke», er lav og varierer fra 0,9 prosent til 1,7 prosent på disse spørsmålene. Svarfordelingen på spørsmålene vises i figur 2.12.

Figur 2.42 Svarfordeling på spørsmålene om eksamen og vurderingsformer i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Jevnt over svarer et stort flertall av studentene veldig positivt på disse spørsmålene. Sammenlignet med de andre spørsmålene i dette batteriet er studentene minst positive når det gjelder tydelige kriterier for vurdering, men selv her svarer nesten 60 prosent av studentene 4 eller 5, og kun 14 prosent svarer 1 eller 2.

Tabell 2.8 viser gjennomsnittsverdier på spørsmålene samt på indeksen. De to første spørsmålene har vært uendret siden 2013, og vi viser derfor historikk for disse, mens resten av spørsmålene var nye/ble endret i 2017. Svarene til studentene er stabile over tid, men det er en svak tendens til nedgang i skårene i 2021 sammenliknet med 2019, men ingen endringer er på over 0,1. Dette til tross for at det har vært en del endringer i vurderingsformene under pandemien. Dette tyder på at endringer som institusjonene har gjort, kun i marginal grad har påvirket studentenes oppfattelse av vurderingsformene.

Tabell 2.8 Gjennomsnittsverdi for spørsmål om eksamen og vurderingsformer i Studiebarometeret 2013–2021.

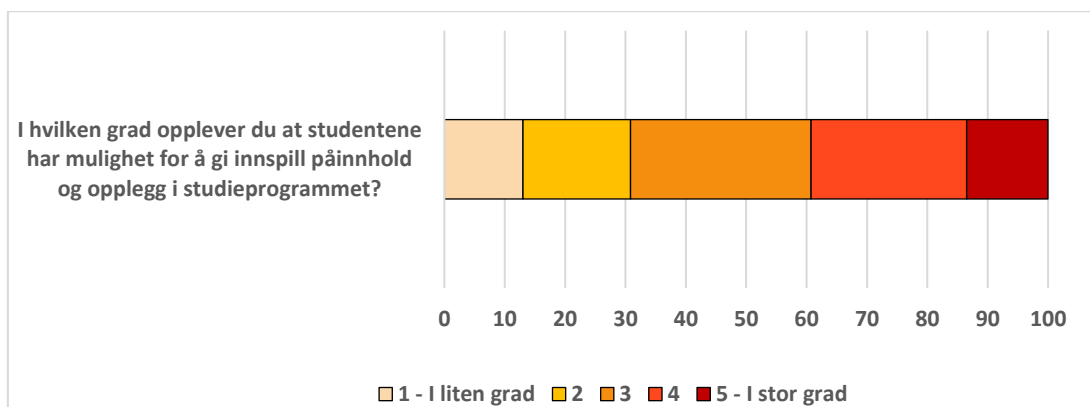
Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)	4,1	4,1	4,1	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0
Har krevd forståelse og resonnement	4,2	4,2	4,3	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,1
Har hatt tydelige kriterier for vurdering	-	-	-	-	3,6	3,6	3,7	3,6	3,6
Har bidratt til din faglige utvikling	-	-	-	-	4,0	4,0	4,0	3,9	3,9
Indeksverdi – Vurdering	-	-	-	-	4,0	4,0	4,0	4,0	3,9

2.9 Medvirkning

Vanligvis inneholder Studiebarometeret tre spørsmål om medvirkning, og de ulike spørsmålene dekker ulike sider av studentenes muligheter for medvirkning. I 2020 inkluderte vi kun ett av disse spørsmålene i spørreskjemaet. Dette ble gjort for å redusere omfanget av spørsmål i spørreskjemaet, og endringen ble videreført i 2021. De to spørsmålene som ble fjernet, har hatt en relativt høy andel som svarer «Vet ikke» sammenliknet med de fleste andre spørsmålene i Studiebarometeret.

Studentene ble spurt: «I hvilken grad opplever du at studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet?». Svorskalaen gikk fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», og i tillegg var det mulig å svare «Vet ikke». Det var 3,1 prosent som svarte «Vet ikke» på dette spørsmålet.

Figur 2.53 Svarfordeling på spørsmålet om i hvilken grad studentene har hatt muligheter til å gi innspill på innholdet i studieprogrammet. Prosent.

Om lag 40 prosent av studentene svarer i stor grad (4 eller 5) på dette spørsmålet, mens om lag 30 prosent svarer i liten grad (1 eller 2) (se figur 2.13). Sammenlignet med mange av de andre spørsmålene i Studiebarometeret er dette et mindre godt resultat. Det kan tenkes at noe av årsaken ikke bare handler om mangel på muligheter for medvirkning, men også skyldes mangel på informasjon til studentene om hvordan innspill blir fulgt opp i etterkant.

Tabell 2.9 Gjennomsnittsverdi for spørsmål om medvirkning i Studiebarometeret 2018–2021.

I hvilken grad opplever du følgende?	2018	2019	2020	2021
Studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet	3,3	3,3	3,1	3,1

Som tabell 2.9 viser var det en nedgang på 0,2 i gjennomsnittsverdien på dette spørsmålet i 2020 sammenlignet med året før. Den reduserte gjennomsnittsverdien har vedvart i 2021. I denne sammenhengen er en nedgang på 0,2 ikke ubetydelig og verdt å merke seg. Dette kan indikere at studentenes muligheter for medvirkning har blitt redusert som en følge av koronasituasjonen.

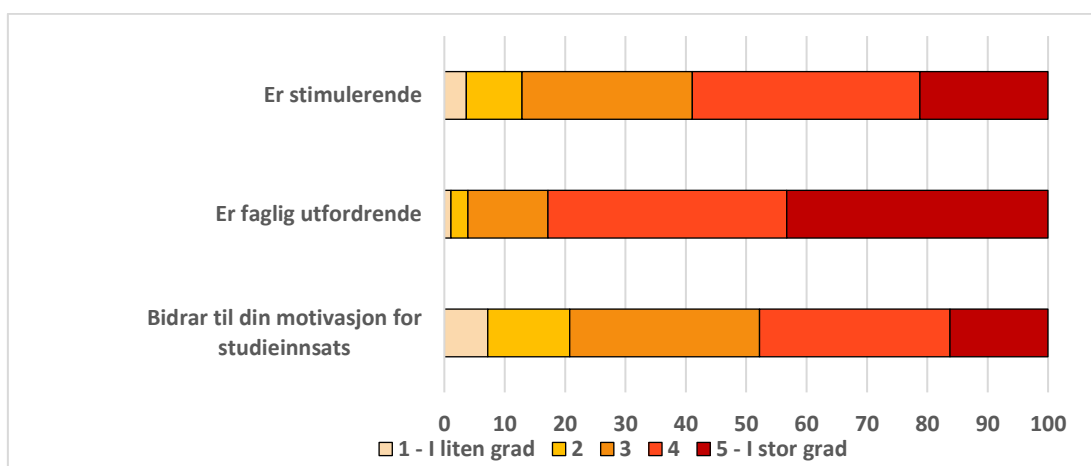
2.10 Inspirasjon

I spørsmålsbatteriet om studieprogrammets evne til å inspirere skal respondentene ta stilling til tre utsagn. De får spørsmålet «I hvilken grad du mener at studieprogrammet»:

- Er stimulerende
- Er faglig utfordrende
- Bidrar til din motivasjon for studieinnsats

Svarskalaen går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad» i tillegg til «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke», er lav og varierer fra 0,4 prosent til 3,0 prosent.

Figur 2.64 Svarfordeling på spørsmålene om inspirasjon i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Svarfordelingen i figur 2.14 viser at nesten 60 prosent av studentene svarer i stor grad (4 eller 5) på spørsmålet om studieprogrammet er stimulerende, mens nesten 50 prosent opplever at studieprogrammet bidrar til deres motivasjon for studieinnsats.

Over 80 prosent svarer i stor grad (4 eller 5) på spørsmålet om studieprogrammet er faglig utfordrende. Andelen som svarer i liten grad (1 eller 2) på dette spørsmålet, er svært lav (3,9 prosent).

Tabell 2.10 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om inspirasjon i Studiebarometeret 2013–2021.

I hvilken grad mener du at studieprogrammet:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Er engasjerende (2013–2015) / stimulerende (2016–)	3,9	4,0	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,7	3,6
Er faglig utfordrende	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2
Bidrar til min motivasjon for studieinnsats	-	3,5	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,4	3,4
Indeksverdi – Inspirasjon	-	3,9	3,9	4,0	3,9	3,9	3,9	3,8	3,7

Tabell 2.10 viser gjennomsnittsverdien på disse tre spørsmålene samt en indeksverdi for alle spørsmålene. Fram til 2019 har resultatene vært relativt stabile, men det har vært en nedgang på alle de tre spørsmålene de siste to årene. Dette kan muligens være på grunn av koronapandemien og medfølgende endringer fra fysisk undervisning til nettundervisning, som kan ha medført at studentene ikke opplever studieprogrammet like stimulerende og motiverende. Dette støttes opp av resultatene på nettundervisningsspørsmålene i kapittel 3.3. Her kommer det frem at de fleste studentene opplever nettundervisningen som mindre motiverende enn den fysiske undervisningen.

2.11 Læringsutbytte

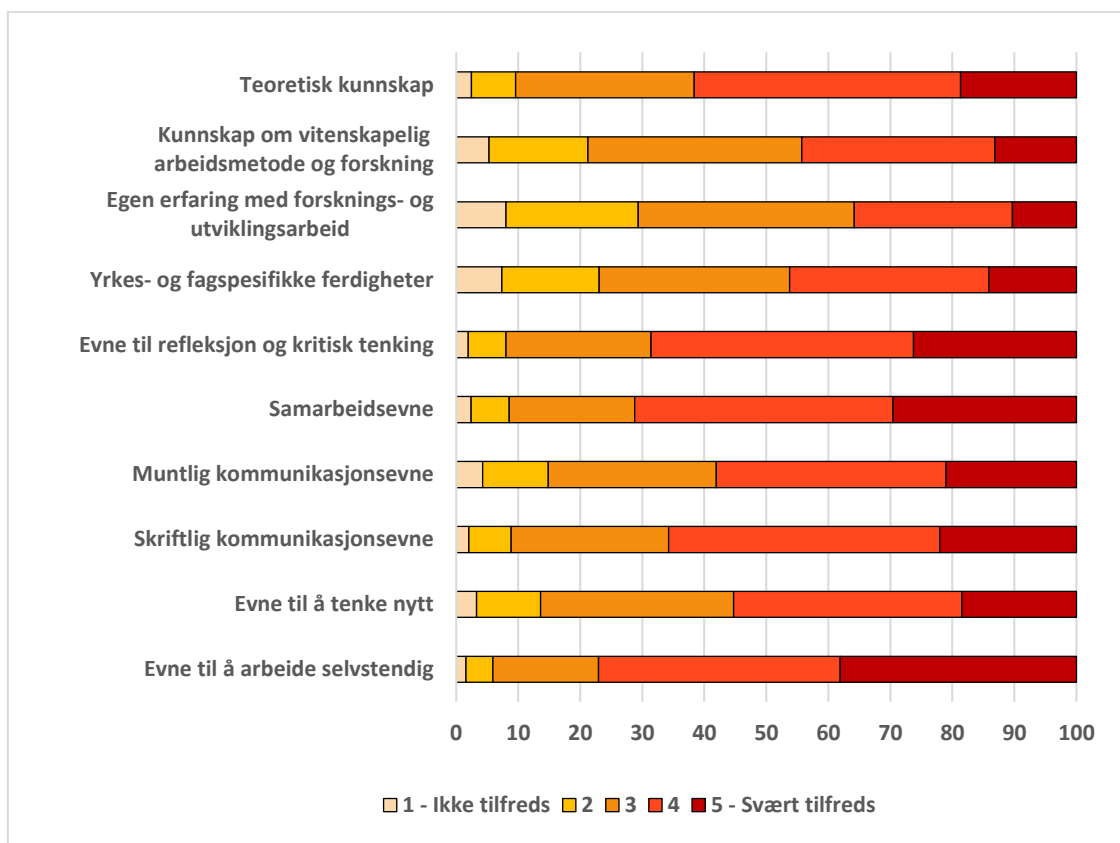
Batteriet om opplevd læringsutbytte har vært med i studentundersøkelsen siden oppstarten i 2013, uten vesentlige endringer i spørsmål eller spørsmålsformuleringer. Det regnes ikke ut indeksverdi for dette batteriet på grunnlag av at NOKUTs analyser viser at det egner seg dårlig som én samlet indeks, da spørsmålene totalt sett dekker mer enn én underliggende dimensjon.

Studentene fikk spørsmålet «Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder», etterfulgt av følgende påstander:

- Teoretisk kunnskap
- Kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning
- Egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid
- Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter
- Evne til refleksjon og kritisk tenking
- Samarbeidsevne
- Muntlig kommunikasjonsevne
- Skriftlig kommunikasjonsevne
- Evne til å tenke nytt
- Evne til å arbeide selvstendig

Svarskalaen er fra «1 – Ikke tilfreds» til «5 – Svært tilfreds». Det var også mulig å svare «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene, er i hovedsak relativt lav og varierer fra 0,8 prosent til ca. 5 prosent. Unntaket er spørsmålet om «egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid» hvor 10,3 prosent svarte «Vet ikke».

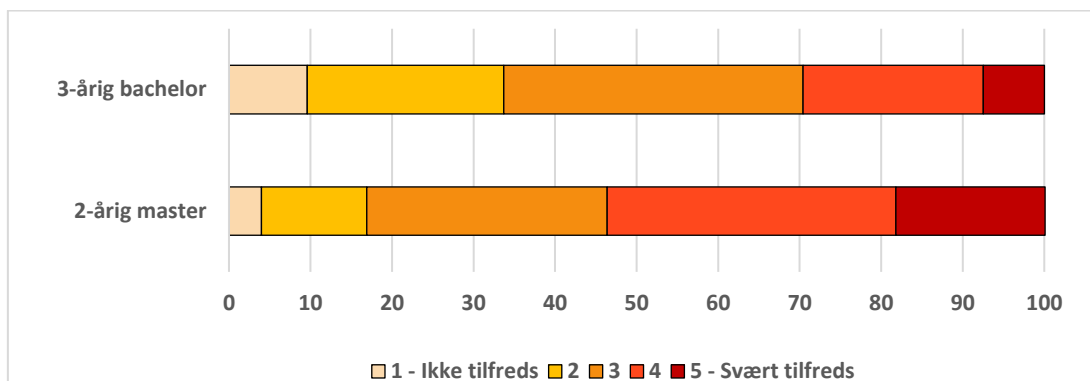
Figur 2.75 Svarfordeling på spørsmålene om læringsutbytte i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Svarfordelingen i figur 2.15 viser at studentene er mest tilfredse med læringsutbyttet sitt når det gjelder evne til å arbeide selvstendig, samarbeidsevne, evne til refleksjon og kritisk tenking samt teoretisk kunnskap. I motsatt ende er studentene minst tilfredse med læringsutbyttet sitt når det gjelder kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning og egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid. Det sistnevnte spørsmålet har også den høyeste andelen som svarte «Vet ikke». En del av årsaken til det lave resultatet på disse to spørsmålene kan handle om at denne typen læring og erfaring ofte kommer senere i studieløpet. Mange av de som svarer på Studiebarometeret, er bachelorstudenter på 2. studieår.

Figur 2.16 viser derfor resultatet på spørsmålet om egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid fordelt på treårige bachelorprogrammer (B3) og toårige masterprogrammer (M2).

Figur 2.86 Svarfordeling på spørsmålet om egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid i Studiebarometeret 2021. Treårige bachelorprogrammer og toårige masterprogrammer. Prosent.

Det er en tydelig forskjell i resultatet mellom disse to studienivåene. Samtidig kunne man forvente at resultatet for studentene på toårige masterprogrammer skulle vært høyere. Disse studentene er i sitt andre studieår og har dermed kun litt over ett semester igjen av masterstudiet på tidspunktet for undersøkelsen. Noe over halvparten av masterstudentene svarer 4 eller 5 på spørsmålet om hvor tilfreds de er med eget læringsutbytte når det gjelder egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid.

Tabell 2.6 Gjennomsnittsverdi for spørsmålene om læringsutbytte i Studiebarometeret 2013–2021.

Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Teoretisk kunnskap	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,8	3,8	3,7	3,7
Kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3
Egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2	3,1	3,1
Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4	3,3	3,3
Evne til refleksjon og kritisk tenking	3,9	3,8	3,9	3,8	4	3,9	3,9	3,9	3,9
Samarbeidsevne	3,9	3,9	4	3,9	4	4	4	3,9	3,9
Muntlig kommunikasjonsevne	3,6	3,6	-	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6
Skriftlig kommunikasjonsevne	3,9	3,9	-	3,8	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8
Evne til å tenke nytt	3,6	3,5	-	3,6	3,7	3,7	3,7	3,6	3,7
Evne til å arbeide selvstendig	4,2	4,2	-	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

Tabell 2.11 viser gjennomsnittsverdier for alle spørsmålene om læringsutbytte med historikk for alle årene spørsmålene har vært inkludert. Også her er hovedbildet stabilitet over tid. Vi kan ikke konkludere med at koronapandemien har påvirket studentenes oppfattelse av eget læringsutbytte.

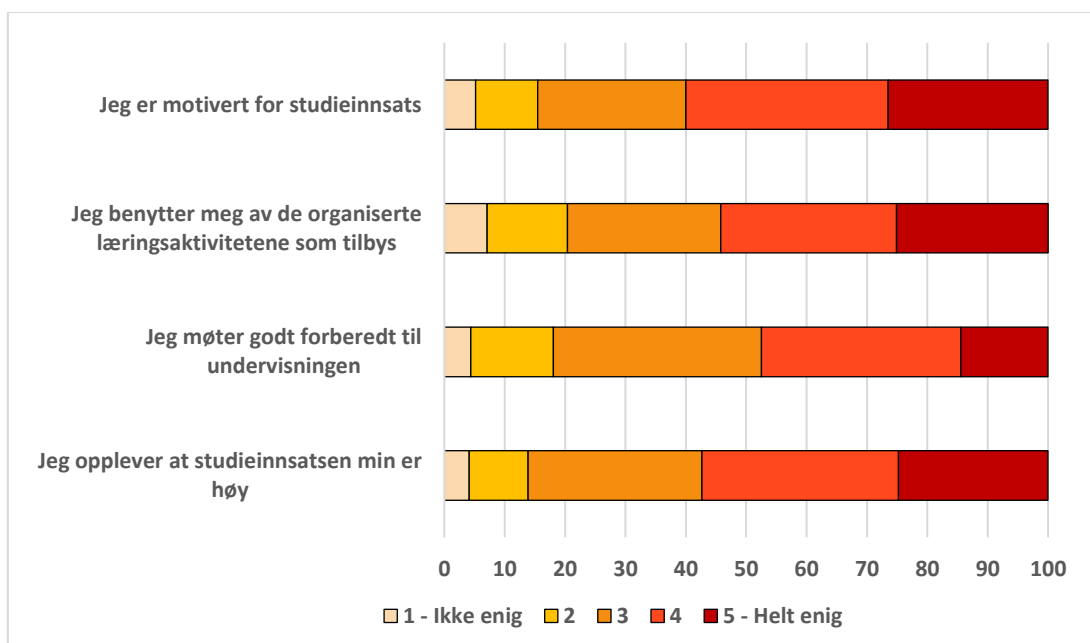
2.12 Eget engasjement

I dette spørsmålsbatteriet blir studentene spurt om sitt eget engasjement og motivasjon for studiene. Studentene får følgende spørsmål: «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?»

- Jeg er motivert for studieinnsats
- Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys
- Jeg møter godt forberedt til undervisningen
- Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy

Svarskalaen går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig» i tillegg til «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke», er under 1 prosent på tre av spørsmålene. Men på spørsmålet «jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys» svarte 3,3 prosent «Vet ikke». I figur 2.17 vises svarfordelingene på spørsmålene om eget engasjement.

Figur 2.17 Svarfordeling på spørsmålene om eget engasjement i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Om lag 60 prosent er enige (svarer 4 eller 5) i påstandene «jeg er motivert for studieinnsats» og «jeg opplever at studieinnsatsen min er høy», mens et ikke ubetydelig mindretall, rundt 20 prosent, er i mindre grad enige (svarer 1 eller 2) i påstandene om de benytter seg av læringsaktivitetene som tilbys og om de møter godt forberedt til undervisningen.

Tabell 2.12 viser gjennomsnittsverdier for spørsmålene samt indeksverdier for hele spørsmålsbatteriet. For påstanden «jeg er motivert for studieinnsats» var det en nedgang fra 3,9 i 2019 til 3,7 i 2020 og i 2021. Dette kan ses i sammenheng med nedgangen i enighet med påstanden om studieprogrammet «bidrar til min motivasjon for studieinnsats» i inspirasjonsbatteriet (kap. 2.10). I kap. 3.3 kommer det også fram at over halvparten av studentene opplever nettundervisning som mindre motiverende enn fysisk undervisning. Det er derfor grunn til å tro at pålagt nettundervisning som en følge av innføring av

koronatiltak har påvirket studentenes motivasjon negativt. For de andre tre påstandene er det imidlertid ingen klare endringer i resultatene.

Tabell 2.7 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om eget engasjement i Studiebarometeret 2014–2021

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jeg er motivert for studieinnsats	4,1	4,1	4,0	3,9	3,9	3,9	3,7	3,7
Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5
Jeg møter godt forberedt til undervisningen	3,3	3,4	3,4	3,3	3,4	3,4	3,4	3,4
Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6
Indeksverdi – Eget engasjement	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

2.13 Forventninger fra faglig ansatte

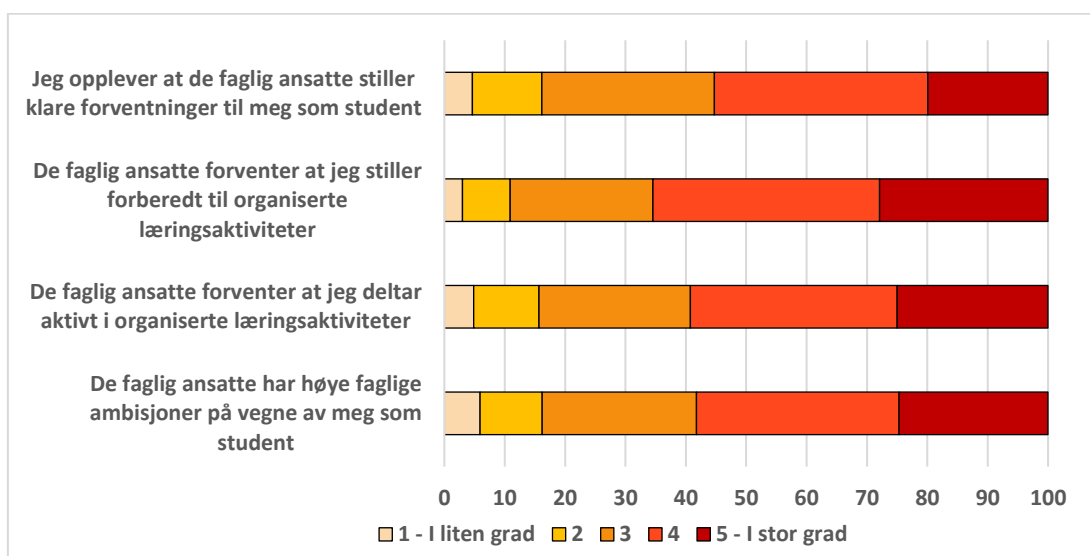
Hensikten med dette spørsmålsbatteriet er å dekke ulike sider av hvordan studentene opplever forventningene som stilles til dem fra de faglig ansatte.

Etter det innledende spørsmålet ««I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?»» fikk studentene fire ulike påstander som de kunne ta stilling til:

- Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student
- De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktivitetene
- De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter
- De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student

Svarskalaen gikk fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», i tillegg hadde studentene mulighet til å svare «Vet ikke». For de tre første spørsmålene var andelen som svarte «Vet ikke», mellom 1,9 og 4,4 prosent. På det fjerde spørsmålet, i hvilken grad «de faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student», var det 9,5 prosent som svarte «Vet ikke».

Figur 2.18 Svarfordeling på spørsmålene om forventninger i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Mellom 55 og 65 prosent av studentene svarer kategori 4 eller 5 og er altså enige i påstandene. Den høyeste andelen som svarer 4 eller 5, finner vi for påstanden om i hvilken grad «de faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter» (se figur 2.18).

Tabell 2.8 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om forventninger i Studiebarometeret, 2016–2021.

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student	3,8	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5
De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter	3,7	3,7	3,6	3,7	3,6	3,6
De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student	3,7	3,6	3,6	3,7	3,6	3,6
Indeksverdi – Forventninger	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6

Tabell 2.13 viser gjennomsnittsverdiene for disse spørsmålene samt indeksverdien. For de tre siste spørsmålene og indeksen er resultatet stabilt i alle årene. For det første spørsmålet har det vært en jevn nedgang siden først ble stilt i 2016, og det kan derfor se ut som om nedgangen er en generell trend og ikke nødvendigvis resultat av koronapandemien. Enten blir ikke forventningene til studentene tydeliggjort like godt som tidligere, ellers så kan det hende at studentene selv har blitt mer opptatte av å få tydeliggjort forventningene som stilles til dem.

2.14 Bruk av digitale verktøy

Spørsmålene er ment å dekke ulike aspekter ved bruk av digitale verktøy i studiene. De to første spørsmålene handler om undervisning, og det fjerde og siste spørsmålet har både en administrativ og en faglig dimensjon. Det tredje spørsmålet handler om opplæring i bruk av faglig relevant programvare.

Sammen med spørsmålsbatteriet inneholdt spørreskjemaet en forklarende tekst som er ment å tydeliggjøre hva som menes med begrepet «digitale verktøy» i denne sammenhengen. Følgende forklaring ble gitt:

Med digitale verktøy mener vi for eksempel:

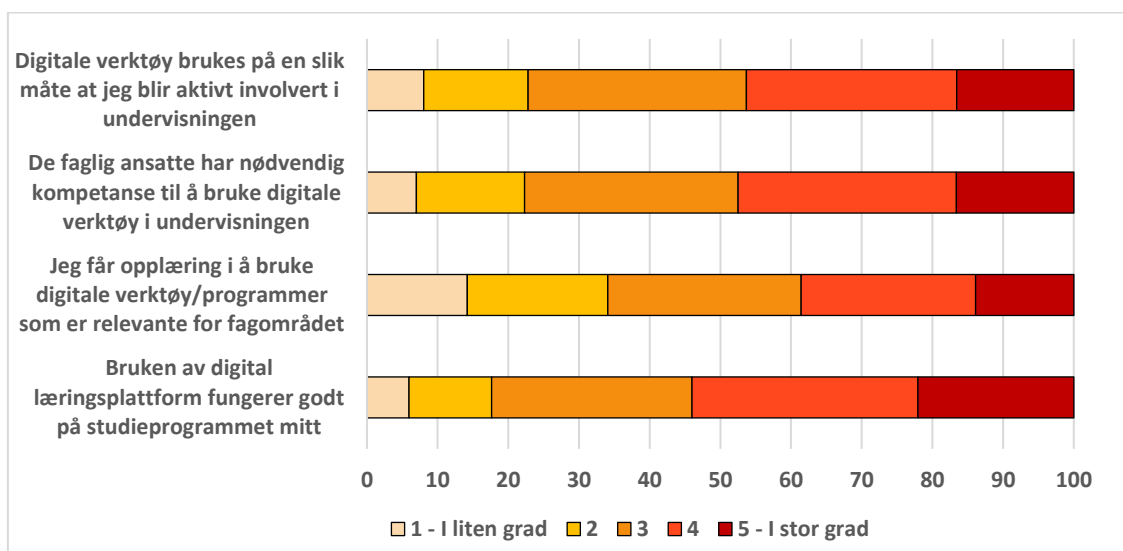
- Digitale læringsplattformer (Canvas, Blackboard, It's learning, etc.)
- Programvare (Excel, Stata, MatLab, Photoshop, etc.)
- Sosiale medier (Forum, Facebook, etc.)
- Nettbaserte verktøy og medier (Youtube, Kahoot, Google Drive, etc.)
- Videoopptak, streaming, podcast, etc.

Deretter fulgte spørsmålsbatteriet med det innledende spørsmålet «I hvilken grad opplever du følgende:». Dette ble etterfulgt av følgende påstander:

- Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen
- De faglig ansatte har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen
- Jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy/programmer som er relevante for fagområdet
- Bruken av digital læringsplattform fungerer godt på studieprogrammet mitt

Svarkategoriene går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / brukes ikke». Andelen som svarte «Vet ikke / brukes ikke», varierer fra 1,5 til 5,6 prosent. Den høyeste andelen, 5,5 prosent, finner vi for spørsmålet «jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy/programmer som er relevante for fagområdet».

Figur 2.99 Svarfordeling på spørsmålene om digitale verktøy i Studiebarometeret 2021. Prosent.

I figur 2.19 vises svarfordelingen på de ulike spørsmålene om digitale verktøy. Om lag halvparten opplever i noen eller stor grad (svarkategori 4 eller 5) at digitale verktøy brukes på en slik måte at man blir aktivt involvert i undervisningen, og at de faglig ansatte har nødvendig kompetanse og om bruken av digital læringsplattform fungerer godt. På den andre siden mener studentene at de i mindre grad (svarkategori 1 eller 2) får opplæring i å bruke relevante digitale verktøy som er relevante for fagområdet.

Tabell 2.14 viser gjennomsnittsverdier på spørsmålene samt indeksverdien. Det er kun marginale forskjeller fra svarene i fjor. Vi ser heller ikke vesentlige forskjeller fra hvordan studentene har svart dersom vi sammenlikner med 2018 og 2019. Vi kan derfor ikke si at koronapandemien har hatt noe å si for hvordan studentene svarer på disse spørsmålene. Samtidig kan det være vanskelig å sammenlikne situasjonen under pandemien med tiden før. I utgangspunktet skulle vi kanskje tro at studentene har et bedre inntrykk av hvordan digitale verktøy brukes i undervisningen halvannet år etter at institusjonene måtte legge om til digital undervisning. Samtidig har også det siste studieåret før undersøkelsen ble besvart høsten 2021 vært preget av nye nedstigninger, noe som har ført til at digital

undervisning har blitt brukt i situasjoner hvor slik undervisning ikke har vært optimalt. Slike endringer kan ha påvirket studentenes svar i negativ retning.

Tabell 2.9 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om digitale verktøy i Studiebarometeret 2018–2021.

I hvilken grad opplever du følgende?	2018	2019	2020	2021
Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen	3,4	3,4	3,4	3,3
De faglig ansatte har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen	3,4	3,4	3,3	3,3
Jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy/programmer som er relevante for fagområdet	3,1	3,1	3,0	3,0
Bruken av digital læringsplattform fungerer godt på studieprogrammet mitt	3,5	3,6	3,4	3,5
Indeksverdi – Bruk av digitale verktøy	3,4	3,4	3,3	3,3

2.15 Tilknytning til arbeidslivet

Hensikten med dette spørsmålsbatteriet er ikke å avdekke hvorvidt et studieprogram er arbeidslivsrelevant eller ikke, men hvordan studentene opplever at institusjonen jobber med å informere studenter om muligheter i arbeidslivet, og hvordan arbeidslivet trekkes inn i studiet. Vi spør som dette for å unngå at resultatene påvirkes av faktorer som ligger utenfor studiet og høyskolen/universitetet, som for eksempel konjunkturer innenfor visse bransjer. Tidligere inkluderte dette batteriet for eksempel spørsmål om hva studentene tror om sin fremtidige situasjon på arbeidsmarkedet.

I 2020 og 2021 ble ett spørsmål midlertidig utelatt på grunn av koronasituasjonen. Det gjelder spørsmålet "Jeg får mulighet til å møte potensielle arbeidsgivere gjennom karrieredager, bedriftsbesøk, praksis, etc.".

Spørsmålsbatteriet inkluderer en hjelpetekst som informerer respondentene om at spørsmålene ikke kun handler om hva som blir gjort på studieprogrammet, men også mer generelt om hva studentene opplever av støttetjenester på institusjonen. Hjelpeteksten ble inkludert fordi det mange steder er andre aktører på institusjonene enn selve studieprogrammet som legger til rette for at studentene får kontakt med, og informasjon om, arbeidslivet. Hjelpeteksten og det fullstendige spørsmålsbatteriet er vist under:

«Her ønsker vi at du tenker på den informasjonen og de mulighetene du får via både studieprogrammet ditt og andre aktører på institusjonen, som for eksempel karrieresenter og studentforeninger.»

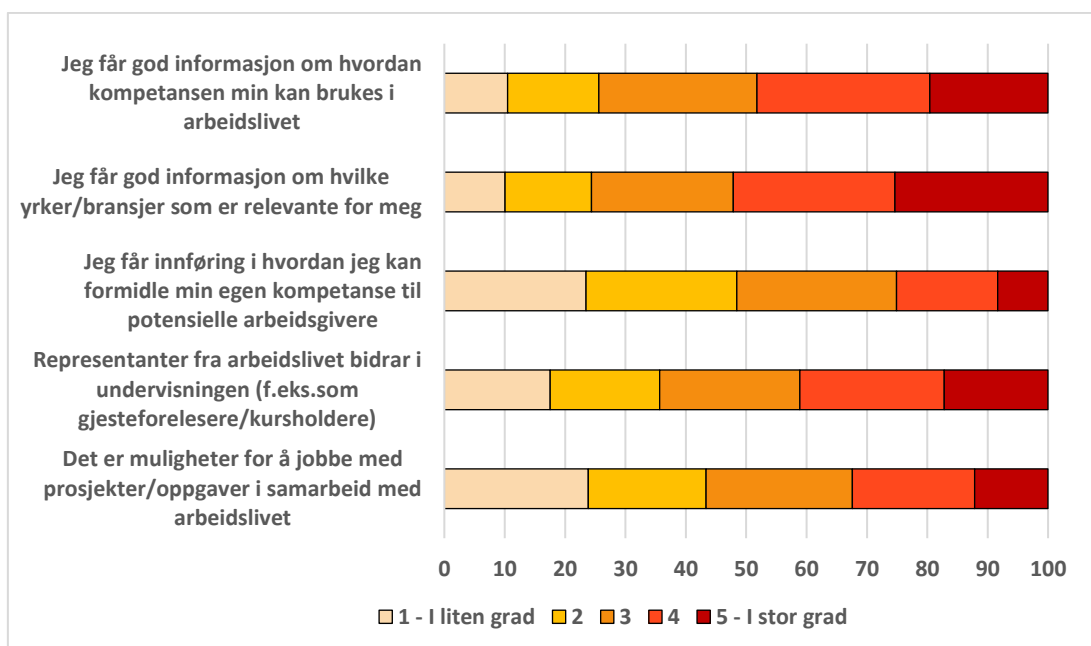
I hvilken grad opplever du det følgende:

- Jeg får god informasjon om hvordan kompetansen min kan brukes i arbeidslivet.
- Jeg får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for meg.
- Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere.

- Representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen (f.eks. som gjesteforelesere/kursholdere).
- Det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet.

Svarskalaen går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad» i tillegg til «Vet ikke / ikke relevant». Andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant», ligger på 2,5 til 5,2 prosent, med unntak av det siste spørsmålet om muligheter for å jobbe med prosjekter i samarbeid med arbeidslivet hvor 15 prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant». Den høyere andelen på det siste spørsmålet skyldes antageligvis at en del studenter ikke opplever dette som relevant i sitt studieprogram.

Figur 2.2010 Svarfordeling på spørsmålene om tilknytning til arbeidslivet i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Figur 2.20 viser at rundt halvparten av studentene svarer 4 eller 5 på de to første spørsmålene, altså om de får god informasjon om hvordan kompetansen deres kan brukes i arbeidslivet, og om de får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for dem. Litt færre, men likevel over 40 prosent, svarer 4 eller 5 på spørsmålet om representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen. Det er rundt 30 prosent som svarer 4 eller 5 på spørsmålet om det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet, og kun cirka 25 prosent som svarer 4 eller 5 på spørsmålet om de får innføring i hvordan de kan formidle egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere. En mulig forklaring på den lave andelen som svarer 4 eller 5 på de to sistnevnte spørsmålene, kan være at dette i større grad forekommer i løpet av det tredje studieåret for bachelorstudenter.

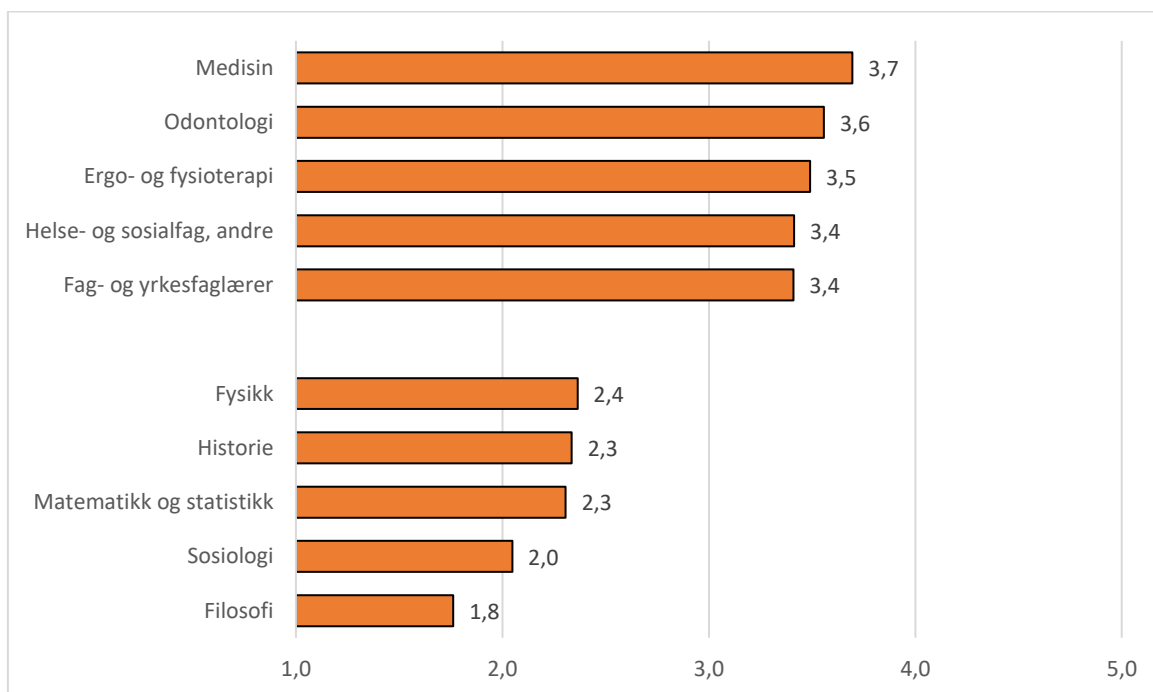
Tabell 2.105 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om tilknytning til arbeidslivet i Studiebarometeret 2019–2021

I hvilken grad opplever du følgende:	2019	2020	2021
Jeg får god informasjon om hvordan kompetansen min kan brukes i arbeidslivet	3,5	3,4	3,3
Jeg får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for meg	3,6	3,5	3,4
Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere	2,8	2,6	2,6
Representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen (f.eks. som gjesteforelesere/kursholdere)	3,1	3,1	3,1
Det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet	2,8	2,8	2,8
Indeksverdi – Tilknytning til arbeidslivet	3,2	3,1	3,1

Gjennomsnittsverdier for spørsmålene samt den konstruerte indeksen for hele spørsmålsbatteriet er vist i tabell 2.15. Det vises kun resultater tilbake til 2019 ettersom spørsmålsbatteriet ble betydelig endret det året.

De to første spørsmålene har et gjennomsnitt på 0,1 lavere enn i 2020 og 0,2 lavere enn i 2019. Spørsmålet om formidling av egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere ligger 0,2 lavere sammenlignet med 2019. Den nedgangen vi ser, kan være et resultat at studentene i mindre grad har hatt tilgang til karrieresentrene på institusjonene under koronapandemien. For de to siste spørsmålene er gjennomsnittet likt i alle tre årene.

Figur 2.21 De fem utdanningstypene med høyest og lavest verdi på indeksen for arbeidslivstilknytning i Studiebarometeret 2021. Gjennomsnitt.

Figur 2.21 viser indeksverdien for de fem utdanningstypene med høyest og lavest verdi på indeksen. Gjennomsnittsverdien på indeksen varierer stort fra medisin på 3,7 til filosofi helt nede på 1,8. Dette er indeksen med størst variasjon mellom utdanningstypene. Generelt sett kan vi si at studenter på profesjonsutdanninger i større grad opplever at arbeidslivet bidrar inn i studiet enn studenter på disiplinbaserte fag gjør, og at de får god studierelevant informasjon om arbeidslivet.

Dersom vi ser på studienivå, er det generelt sett liten forskjell på bachelor- og masterstudenter på denne indeksen. Dersom man sammenligner studienivå mer detaljert, så finner man de høyeste skårene blant lange profesjonsstudier (3,6), mens studenter på toårige mastergradsstudier, som er typiske for disiplinbaserte fag, skårer lavest (2,9). Forskjeller vi ser mellom ulike studienivå, kan imidlertid forklares av hvilke utdanningstyper som er vanlig innenfor de ulike nivåtypene.

2.16 Praksis

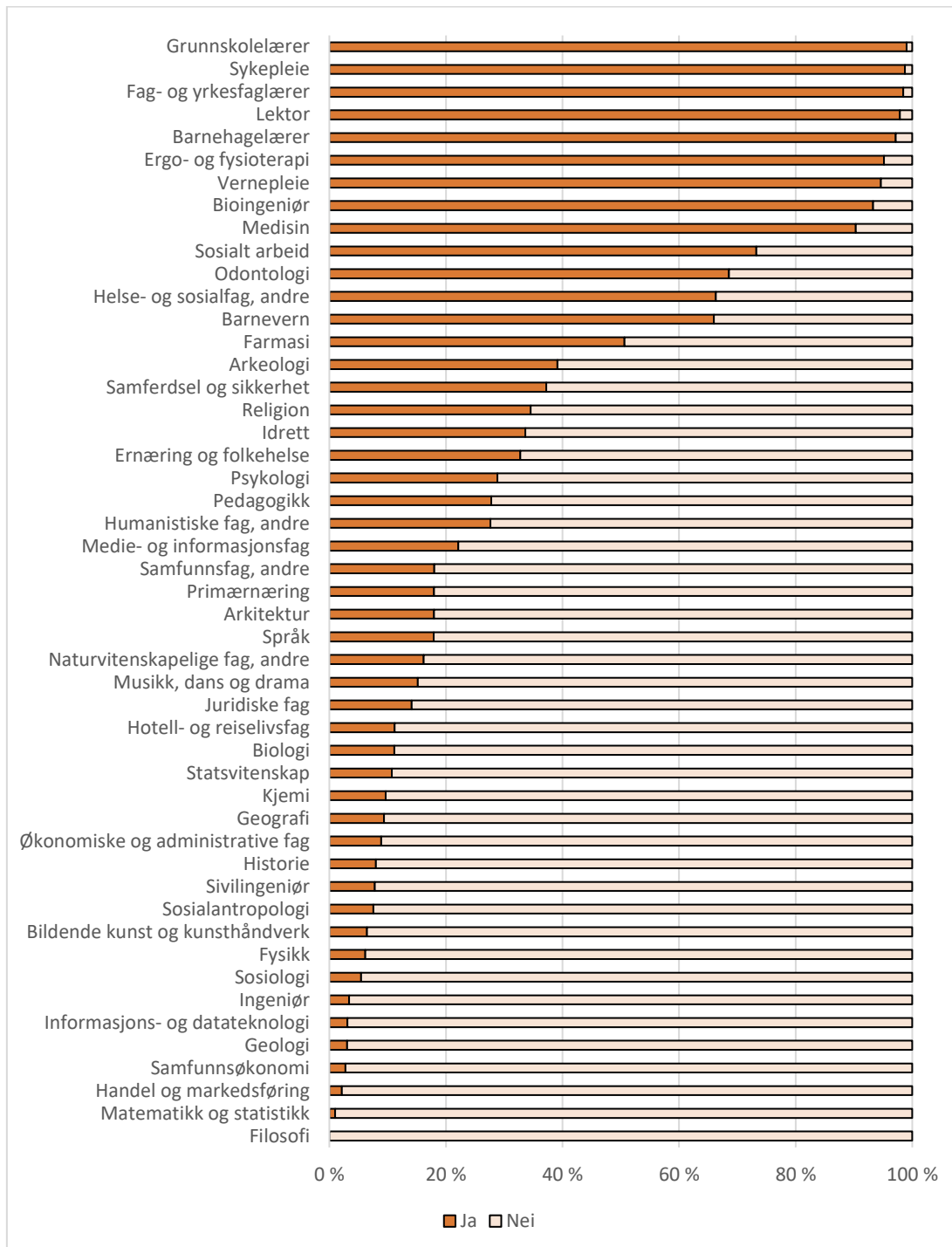
Før selve spørsmålsbatteriet om praksis fikk alle et spørsmål om hvorvidt de har hatt praksis eller ikke. Dette spørsmålet brukes til aktiveringer i spørreskjemaet slik at kun de som har hatt praksis får spørsmål om dette. Spørsmålet var formulert slik: «Har du hatt praksis som en del av studieprogrammet ditt?», og svaralternativene var «Ja» eller «Nei». 40 prosent av de som svarte på dette spørsmålet, oppga at de hadde hatt praksis, noe som er omtrent samme andel som i 2020 (39 prosent). Figur 2.22 viser hvordan studentene innenfor ulike utdanningstyper har svart på dette spørsmålet.

Studentene som svarte ja på spørsmålet om de har / har hatt praksis, fikk deretter ytterligere spørsmål om hvor tilfredse de var med ulike forhold som primært handlet om universitetenes og høyskolenes organisering av praksis. Dersom de hadde hatt flere praksisperioder, ble de bedt om å ta utgangspunkt i den siste. Studentene fikk spørsmålet «Hvor tilfreds er du med» etterfulgt av følgende påstander:

- Informasjonen du fikk i forkant av praksisperioden
- Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisperioden
- Hvordan praksisperioden passet inn i studieløpet
- Veiledningen underveis i praksisperioden
- Læringsutbyttet du fikk fra praksisperioden
- Arbeidsoppgavenes relevans for det du studerer
- Hvordan studieprogrammet legger opp til refleksjon om erfaringer fra praksisperioden

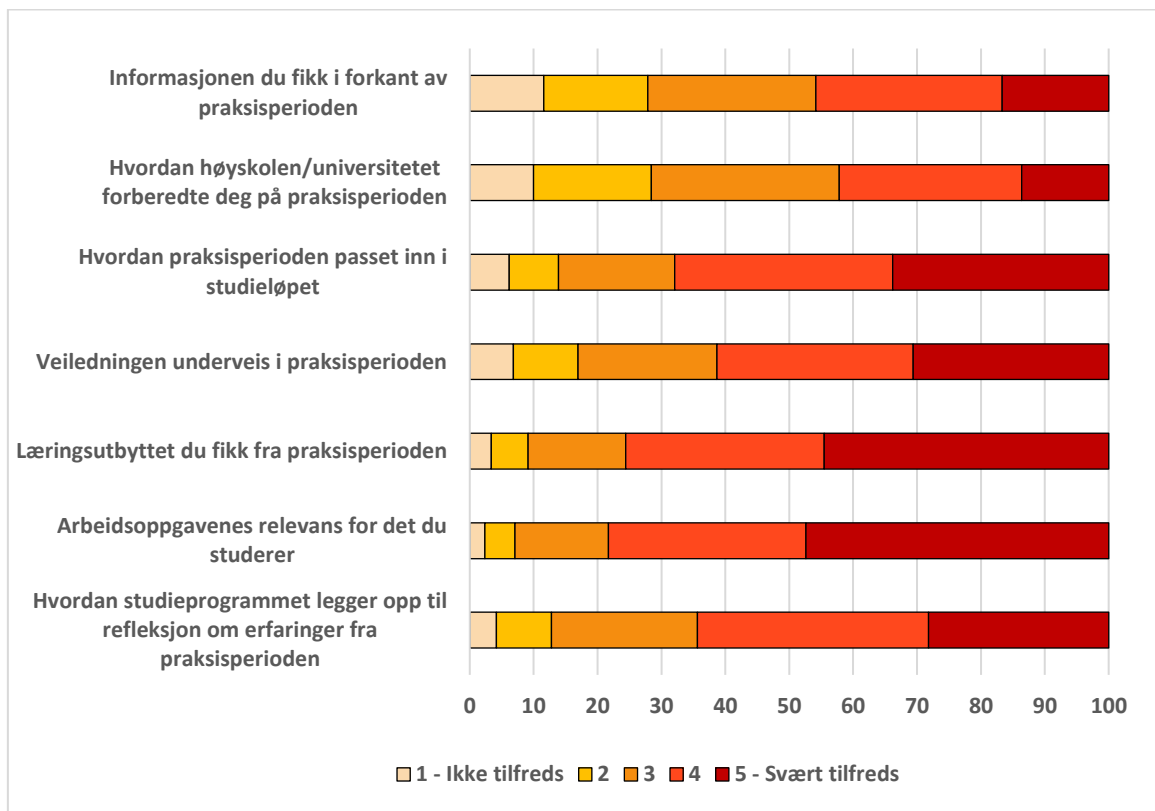
På spørsmålene om praksis var det en lav andel (mellom 0,5 og 2,7 prosent) som svarte «Vet ikke». I Studiebarometeret 2020 ble praksisbatteriet endret. Bakgrunnen for endringen var at en større satsing på praksis i Studiebarometeret i 2019 avdekket et forbedringspotensial i de faste spørsmålene. Det ble derfor utviklet et nytt spørsmålsbatteri i 2020 basert på erfaringene fra 2019. I 2021 ble spørsmålene fra 2020 videreført, og det vises derfor kun resultater fra 2020 og 2021 i denne delen.

Figur 2.112 Andelen som svarte "Ja" eller "Nei" på spørsmål om har hatt praksis hittil i studieprogrammet. Prosent.

Som det framgår av figur 2.23 viser resultatene at studentene jevnt over er godt fornøyde med praksisperioden, særlig når det gjelder læringsutbyttet og arbeidsoppgavenes relevans for studiet. På disse to spørsmålene er det opp mot 80 prosent av studentene som svarer 4 eller 5. Studentene er minst tilfredse med informasjonen de fikk i forkant av praksisperioden og med hvordan institusjonen forberedte dem på praksisperioden.

Figur 2.123 Svarfordeling på spørsmålene om praksis i Studiebarometeret 2021. Prosent.

Tabell 2.16 Gjennomsnittsverdier på spørsmål om praksis i Studiebarometeret 2021.

Hvor tilfreds er du med:	2020	2021
Informasjonen du fikk i forkant av praksisperioden	3,3	3,2
Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisperioden	3,3	3,2
Hvordan praksisperioden passet inn i studieløpet	4,0	3,8
Veiledningen underveis i praksisperioden	3,8	3,7
Læringsutbyttet du fikk fra praksisperioden	4,1	4,1
Arbeidsoppgavenes relevans for det du studerer	4,3	4,2
Hvordan studieprogrammet legger opp til refleksjon om erfaringer fra praksisperioden	3,8	3,8
Indeksverdi – Praksis	3,8	3,7

Tabell 2.16 viser gjennomsnittsverdier for spørsmålene om praksis samt for indeksen for 2020 og 2021. Det er ikke store forskjeller fra 2020 til 2021, men det er noen. Den største

endringen har vært på spørsmålet om hvordan praksisperioden passet inn i studieløpet. Her har gjennomsnittsverdien endret seg fra 4,0 til 3,8. Koronapandemien har trolig påvirket når studentene kan ha praksis i studieløpet. I visse perioder har det nok vært lettere å gjennomføre praksis enn i andre perioder. Dette kan forklare nedgangen fra 2020, selv om også deler av studietiden til studentene som svarte da også var påvirket av pandemien. Samtidig er resultatene på dette spørsmålet fortsatt relativt sett gode. Gjennomsnittstallene viser også at studentene er særlig fornøyde med arbeidsoppgavenes relevans for studiet. Dette spørsmålet har et gjennomsnitt på 4,2 på en skala fra 1 til 5. Dette er en høy skår og blant de høyeste gjennomsnittene på enkeltspørsmål i undersøkelsen.

2.17 Tidsbruk

Tilstrekkelig høy studieinnsats er én forutsetning for at studentene skal sitte igjen med et godt læringsutbytte. Derfor spør vi om studentenes tidsbruk. Studentene blir bedt om å oppgi antall timer per uke, i gjennomsnitt hittil i studiet (ikke medregnet ferie), de bruker på:

- Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning samt praksis hvis relevant).
- Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta på kollokvier og annet gruppearbeid etc.).
- Betalt arbeid.

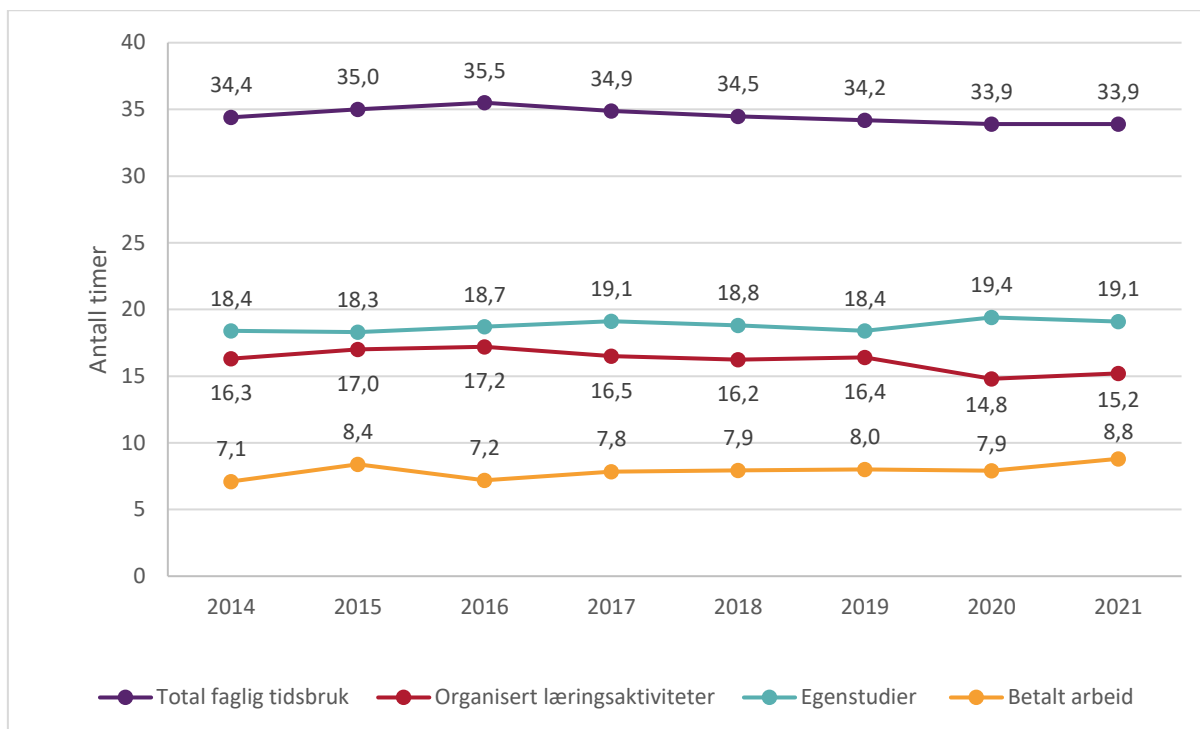
Studentene svarer med å skrive inn tall. Det er ikke mulig å skrive inn et tall som er lavere enn 0 eller høyere enn 80 når det gjelder læringsaktiviteter og egenstudier. En lignende regel gjelder for spørsmålet om betalt arbeid, men her må studentene skrive inn et tall som er mellom 0 og 50.

Spørsmålene om tidsbruk har vært med i alle årgangene av undersøkelsen. NOKUT endret spørsmålene om tidsbruk vesentlig i 2014, men beholdt de samme spørsmålene i 2015 og 2016. I 2017 justerte vi innholdet i parenteser bak «Egenstudier» fra «inkl. frivillig studiearbeid med andre studenter» til «lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid etc.». Ved å spesifisere flere studieaktiviteter i parenteser bak egenstudier, blant annet «gjøre oppgaver», fikk vi som forventet en liten oppgang i rapportert tidsbruk i 2017. Samtidig fikk vi (også som forventet) en liten nedgang i organiserte læringsaktiviteter, da en del studenter i tidligere år la inn arbeid med oppgaver her. Siden 2017 har det ikke vært noen endring i ordlyden i spørsmålene om tidsbruk.

I figur 2.24 ser vi gjennomsnittlig antall timer brukt per uke på organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid samt total faglig tidsbruk⁴, for årene 2014–2021. Tallene i figuren er kun basert på studenter som er registrert på heltidsprogrammer.

⁴ Total faglig tidsbruk beregnes ved å addere hver students oppgitte verdi (i antall timer) på de to spørsmålene om tidsbruk på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter og egenstudier. Dersom en student kun har svart på ett av spørsmålene, er det denne tiden som vil utgjøre total faglig tidsbruk. Det betyr at verdien på det ubesvarte spørsmålet settes til null i stedet for «missing». Dersom en

Figur 2.24 Gjennomsnittlig tidsbruk i Studiebarometeret 2014–2021. Kun studenter på heltidsprogrammer.

Total faglig tidsbruk er den samme i 2021 som i 2020, men lavere enn i årene før. I 2020 var det en økning i tid brukt på egenstudier. I 2021 har denne tidsbruken gått marginalt tilbake, men er fortsatt høyere enn i alle årene tidligere, bortsett fra 2017. Den marginale nedgangen i tid brukt på egenstudier i 2021 opptrer samtidig som en marginal økning i tid brukt på organiserte læringsaktiviteter, sammenliknet med 2020. Samtidig er tid brukt på organiserte læringsaktiviteter lavere i 2021 enn i alle år før 2020. Høyere tidsbruk på egenstudier og lavere tidsbruk på organiserte læringsaktiviteter i 2020 og 2021 er nok et resultat av koronapandemien. I år som i fjor opplevde mange studenter at undervisningsaktiviteter ble avlyst som en følge av pandemien (se kap. 3.2), noe som naturlig nok har ført til en forskyvning i tidsbruk fra organiserte læringsaktiviteter til egenstudier.

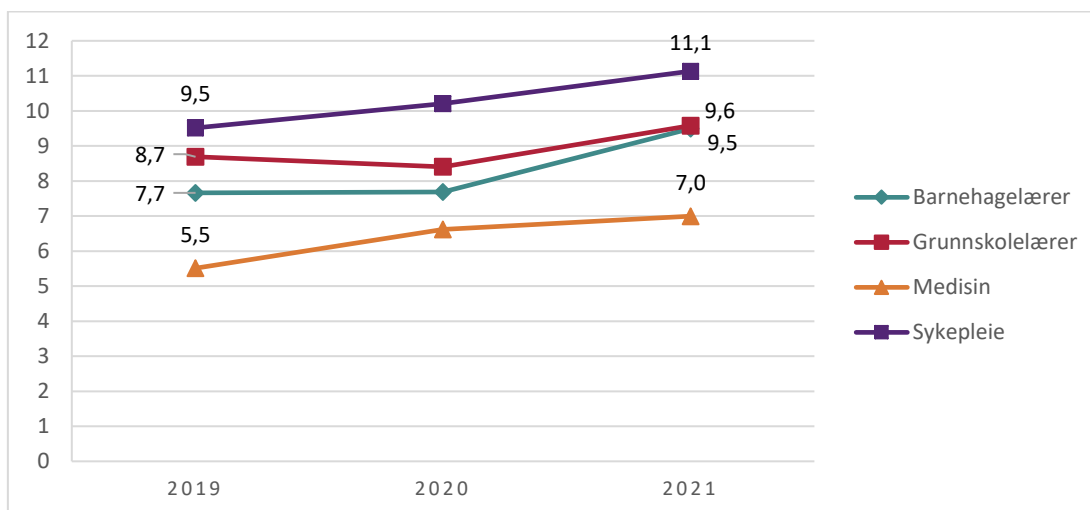
Tiden studentene oppgir å ha brukt til betalt arbeid har holdt seg relativt stabil over flere år, men i 2021 ser vi en økning i dette tallet. Mens tid brukt på betalt arbeid kun har variert med 0,2 timer blant heltidsstudenter siden 2017 (mellom 7,8 og 8,0), som var sist gang det ble gjort noen endringer i tidsbruksspørsmålene, er tidsbruken i år på 8,8 timer i snitt. Dette er en økning på hele 0,9 time sammenliknet med i fjor. Denne økningen kan virke litt merkelig med tanke på at mange studenter har deltidsjobber i deler av service-bransjene som har hatt en høy andel permitterte under koronapandemien. Samtidig ble Studiebarometeret besvart i oktober og november 2021, altså etter at samfunnet var gjenåpnet, og før det stengte igjen før jul 2021. Selv om studentene ble bedt om å svare for tidsbruken for hele studietiden, så er nok tidsbruksspørsmål i stor grad, og kanskje i større

student ikke har svart på noen av spørsmålene, utføres det ingen beregning (verdien på total faglig tidsbruk settes til «missing»). Denne beregningen utføres på individnivå. Deretter kan det for eksempel beregnes gjennomsnittlig total faglig tidsbruk på et studieprogram eller innenfor en utdanningstype.

grad enn andre type spørsmål, påvirket av hvordan situasjonen var da studentene faktisk besvarte undersøkelsen. Dette forklarer imidlertid ikke at tidsbruken på betalt arbeid har økt i 2021 sammenliknet med årene før koronapandemien brøt ut i 2020.

Koronapandemien har imidlertid ført til en stor økning i antall ansatte i dagligvarebransjen. I tillegg har det vært behov for mye ekstra hjelp, blant annet i helsesektoren.

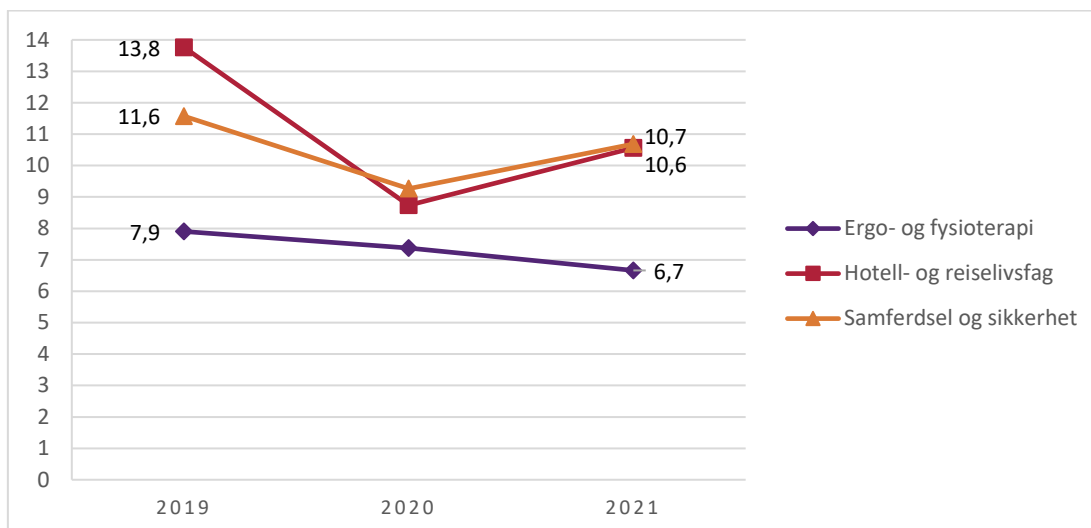
Figur 2.25 Endring i tid brukt på betalt arbeid i utvalgte utdanningstyper med positiv endring i perioden 2019-2021

Sammenliknet med både 2019 og 2020 ser vi en økning i tid brukt på betalt arbeid blant studenter i de aller fleste utdanningstyper, men det er likevel visse forskjeller. Både blant de med størst økning og størst nedgang i antallet timer fra 2019 til 2021 finner vi flest profesjonsutdanninger. I figur 2.25 vises endringene i antall timer brukt på betalt arbeid blant henholdsvis barnehagelærer-, grunnskolelærer-, medisin- og sykepleiestudenter. Disse fire utdanningstypene er valgt ut her fordi dette er store profesjonsstudier med en økning i antall timer brukt på betalt arbeid. Blant sykepleiestudentene har økningen i antallet timer brukt på betalt arbeid vært spesielt høy, fra 9,5 timer i 2019 til 11,1 timer i 2021. Sammen med medisinstudentene har sykepleiestudentene også hatt en jevn økning i perioden. De har hatt noe høyere tidsbruk i 2020 sammenliknet med 2019 og enda høyere i 2021. Grunnskole- og barnehagelærerutdanningene har hatt en mer moderat økning i perioden, og økningen har vært konsentrert til perioden 2020 til 2021.

Det er ikke nødvendigvis slik at profesjonsstudenter har deltidsarbeid innenfor profesjonen sin, så disse tallene kan ikke kobles direkte til utviklingen i arbeidsmarkedet i de profesjonene de tilhører. Likevel er det grunn til å tro at det for eksempel er vanligere for barnehagelærerstudenter å ta vikariater eller deltidsstilling i barnehager enn for andre studenter. Til en viss grad kan derfor trolig deltids- eller vikararbeidsmarkedet i både helse- og utdanningssektoren forklare økningen i antall timer betalt arbeid blant studentene som studerer til arbeid i disse sektorene. Spesielt gjelder dette innenfor helsesektoren hvor det har vært stort behov for vikarer og midlertidige ansatte under koronapandemien. At det ikke var noe økning blant studentene i utdanningssektoren i 2020, kan muligens komme av at skoler og barnehager var fysisk nedstengt i startfasen av pandemien, og at vikarbehovet trolig har økt i 2021 hvor barnehagene og skolene i større grad var åpne enn i den tidlige fasen av pandemien.

Figur 2.26 Endring i tid brukt på betalt arbeid i utvalgte utdanningstyper med negativ endring i perioden 2019–2021

Innenfor visse andre profesjoner har pandemien trolig hatt stor negativ påvirkning på arbeidsmarkedet for studenter. I figur 2.26 finnes resultater for tre av utdanningstypene med størst nedgang i antallet timer brukt på betalt arbeid. Hotell- og reiselivsbransjen har vært rammet spesielt hardt i pandemien, og den store nedgangen i antall timer blant disse studentene er trolig et resultat av nedstengninger under pandemien. At det har gått noe opp igjen i 2021, kan forklares av at situasjonen for denne bransjen så mye lysere ut i oktober 2021 enn i oktober 2020. I tillegg kan mye bruk av permitteringer i disse bransjene ha ført til at flere har forlatt yrket og dermed også økt behovet for vikarer når samfunnet har åpnet igjen. Merk imidlertid at det kun er cirka 100 studenter innenfor hotell- og reiselivsfag som har svart på Studiebarometeret hvert år. Dette er en del færre enn antallet i de andre utdanningstypene som vises her, og vi må derfor også forvente noe større svingninger i tallene til disse studentene. Samtidig er endringene såpass store at de ikke kun kan forklares av naturlige svingninger, spesielt med tanke på at den generelle trenden er en økning i antallet timer betalt arbeid, også blant studenter på studier som ikke har en klar kobling til et spesifikt arbeidsmarked eller profesjon.

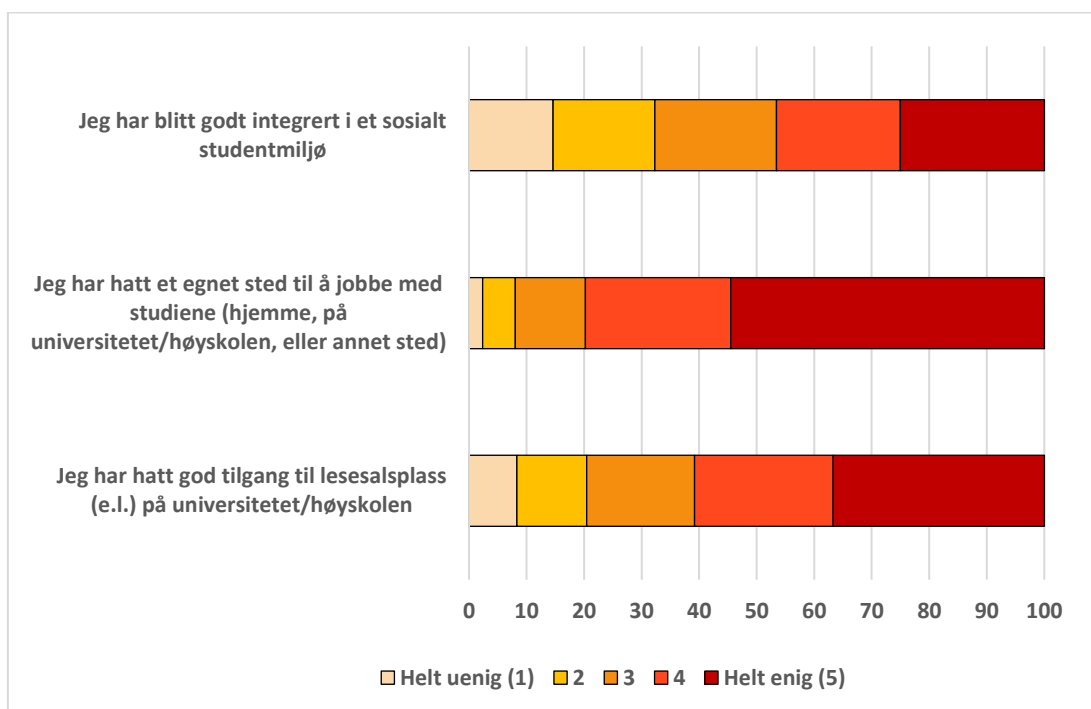
3 Koronapandemien: læringsmiljø og nettundervisning

3.1 Sosialt og fysisk læringsmiljø

I undersøkelsen ble studentene spurt om hvor enige eller uenig de var i ulike utsagn som omhandlet det sosiale og fysiske læringsmiljøet under koronapandemien. Figur 3.1 viser spørsmålene og svarfordelingen.

Andel som svarte «Vet ikke / ikke relevant» på disse spørsmålene, varierte fra under 1 prosent på spørsmålet om man har hatt et egnet sted å jobbe, 4 prosent på spørsmålet om man har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø og 11 prosent på spørsmålet om man har hatt god tilgang på lesesalsplass. Den høye andelen som svarte «vet ikke / ikke relevant» på sistnevnte spørsmål, kan forklares med at noen studenter knapt har vært på campus. Andel «Vet ikke / ikke relevant» er holdt utenfor beregningen i figuren.

Figur 3.1 Hvor enig er du i følgende påstander om sosialt og fysisk læringsmiljø under koronapandemien? Svarfordeling. Prosent.

Litt under halvparten av studentene har opplevd å bli godt integrert i et sosialt studentmiljø under koronapandemien. Hele én av tre sa seg uenig (verdi 1 og 2) i denne påstanden. Det er første gang dette spørsmålet stilles i Studiebarometeret, så vi har ikke tidligere resultater å sammenligne med. Men: Resultatene fra Studiebarometeret i 2020 viste at et flertall av studentene savnet det sosiale studiemiljøet under nedstengningen i vårsemesteret 2020. Blant de faste spørsmålene i Studiebarometeret er det også et spørsmål om hvor tilfreds man er med det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet (se kapittel 2.5). Gjennomsnittsverdien for dette spørsmålet gikk ned fra 3,9–4,0 i 2019 og tidligere år til 3,6 i

2020 og 2021 (Tabell 2.5). Vi skal se litt nærmere på spørsmålet om man ble godt integrert i et sosialt studentmiljø senere.

De aller fleste studentene har et egnet sted å jobbe med studiene – enten hjemme, på universitetet/høgskolen eller annet sted. 80 prosent sa seg enig i dette utsagnet. Under 10 prosent sa seg uenig. I Studiebarometeret 2020 hadde vi et lignende spørsmål: «Da campus stengte, hadde du tilgang på egnet sted for å jobbe med studier?» Da var det 19 prosent av studentene som svarte nei på dette spørsmålet. Spørsmålene er ikke helt sammenlignbare, men det kan se ut til at situasjonen har blitt noe bedre i 2021 når det kommer til studentenes tilgang til egnet sted å jobbe med studier, sammenlignet med vårsemesteret 2020. Det skyldes sannsynligvis at campus i større grad har vært åpen fra høsten 2020 til høsten 2021, enn det var i vårsemesteret 2020.

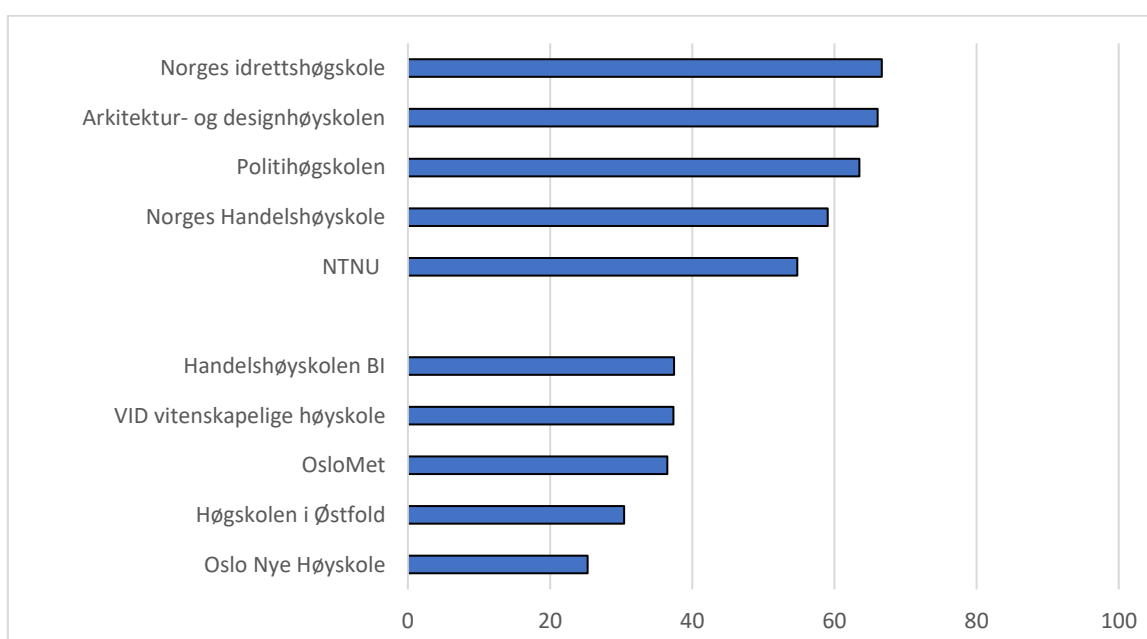
60 prosent av studentene har hatt god tilgang på lesesalsplass på universitetet/høgskolen under koronapandemien, mens 20 prosent opplevde å ikke ha det. Det ble ikke stilt lignende spørsmål i Studiebarometeret 2020.

Sosialt miljø på institusjonene

I Studiebarometeret for 2020 så vi at andelen studenter som opplevde savn av studiemiljø etter nedstengningen vårsemesteret 2020, varierte mellom institusjonene. Vi kan i år se på de institusjonsvise resultatene på spørsmålet om man opplevde å bli godt integrert i et sosialt studentmiljø.

Det kan være ulike grunner til at noen institusjoner har en lavere andel enn andre som oppgir å bli godt integrert i et sosialt studentmiljø: Det kan ha sammenheng med hva slags studietilbud de har på institusjonen, sammensetningen av studentmassen, størrelsen på studentgruppene, arbeidsformene på studieprogrammene, hvor mye fysisk undervisning institusjonen kunne gjennomføre i perioden eller lignende.

Figur 3.2 Andel som har svart 4 eller 5 på spørsmålet «Jeg har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø», for ti institusjoner med høyest og lavest andel. Prosent.

Figur 3.2 viser andel studenter som var enige i påstanden «Jeg har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø» (dvs. har svart 4 eller 5) blant de ti institusjonene med høyest eller lavest andel og med mer enn 50 respondenter.

Andel studenter som opplever at de har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø, varierer fra to tredeler ved Norges idrettshøgskole til en tredel ved Oslo Nye Høgskole. Det er altså et stort sprik i resultatene mellom de institusjonene på dette spørsmålet.

Norges idrettshøgskole, Arkitektur- og designhøgskolen, Politihøgskolen, Norges handelshøgskole og NTNU var de fem institusjonene med høyest andel av studentene som opplever at de har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø, med rundt 60 prosent. Fire av disse institusjonene er spesialiserte og relativt små institusjoner.

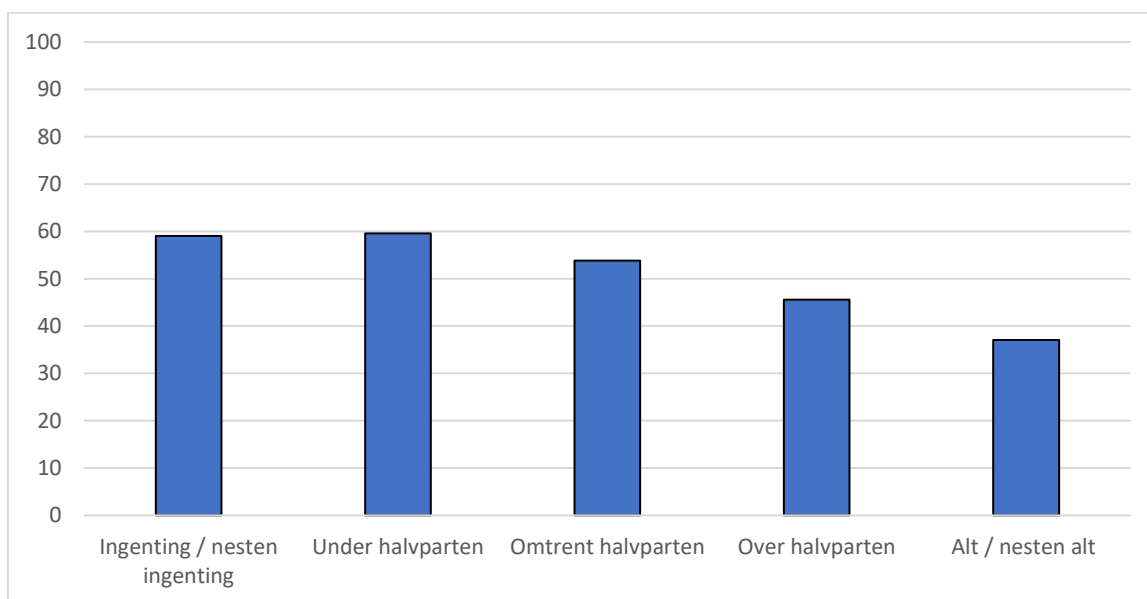
I 2020 stilte vi studentene et spørsmål om de savnet det sosiale studentmiljøet under nedstengningen av campusene våren 2020. På de fem institusjonene hvor studentene i 2021 opplever best sosial integrering, var det også flest studenter i 2020 som opplyste at de savnet det sosiale studentmiljøet. I tillegg har disse institusjonene over tid hatt noen av de mest positive tilbakemeldingene på det generelle spørsmålet om studentmiljøet, et spørsmål som har blitt stilt i alle år som Studiebarometeret har eksistert. Dette tyder på at institusjoner som har hatt gode tradisjoner for bygging av gode studentmiljøer, også er best på dette i en pandemisituasjon.

Motsatt ser vi at de fem institusjonene med lavest andel studenter som opplever at de har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø under pandemien, er blant institusjonene med lavest gjennomsnittsverdi på spørsmålet om tilfredshet med det sosiale miljøet.

Nettundervisning og integrering i sosialt miljø

Figur 3.3 viser andel som var enige i påstanden om at de har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø (4 eller 5), etter hvor stor andel av undervisningen som har foregått på nett siden høsten 2020.

Figur 3.3 Andel som har svart 4 eller 5 på spørsmålet «Jeg har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø», etter hvor stor del av undervisningen som har foregått på nett siden høsten 2020. Prosent

Andelen som opplever at de har blitt godt integrert i et sosialt studentmiljø, synker i takt med at andel nettbasert undervisning øker. Blant dem som har hatt all eller nesten all undervisning på nett, er det under 40 prosent som opplever at de har blitt godt integrerte i et sosialt studentmiljø.

3.2 Avlyste undervisningsaktiviteter

En følge av koronapandemien i 2020 var at en del undervisningsaktiviteter ble avlyst. Ifølge Studiebarometeret 2020 opplevde rundt halvparten av studentene at ulike undervisningsaktiviteter ble avlyst en eller flere ganger i vårsemesteret 2020.

Dette kartla vi også i 2021. Spørsmålet lød: «*Har du opplevd at noen av følgende aktiviteter har blitt avlyst på grunn av koronapandemien? Dersom aktiviteten ble gjennomført digital, tilpasset eller kortet ned, regner vi den ikke som avlyst*». Formuleringen var annerledes enn i Studiebarometeret 2020. Da dreide spørsmålet seg om hva som skjedde etter 12. mars og resten av vårsemesteret, mens i årets undersøkelse var det for hele koronapandemien. I tillegg var aktivitetene som ble listet opp i 2021 noe forskjellige fra 2020.

De fleste respondentene startet studiene høsten 2020 og svarer for perioden etter dette.

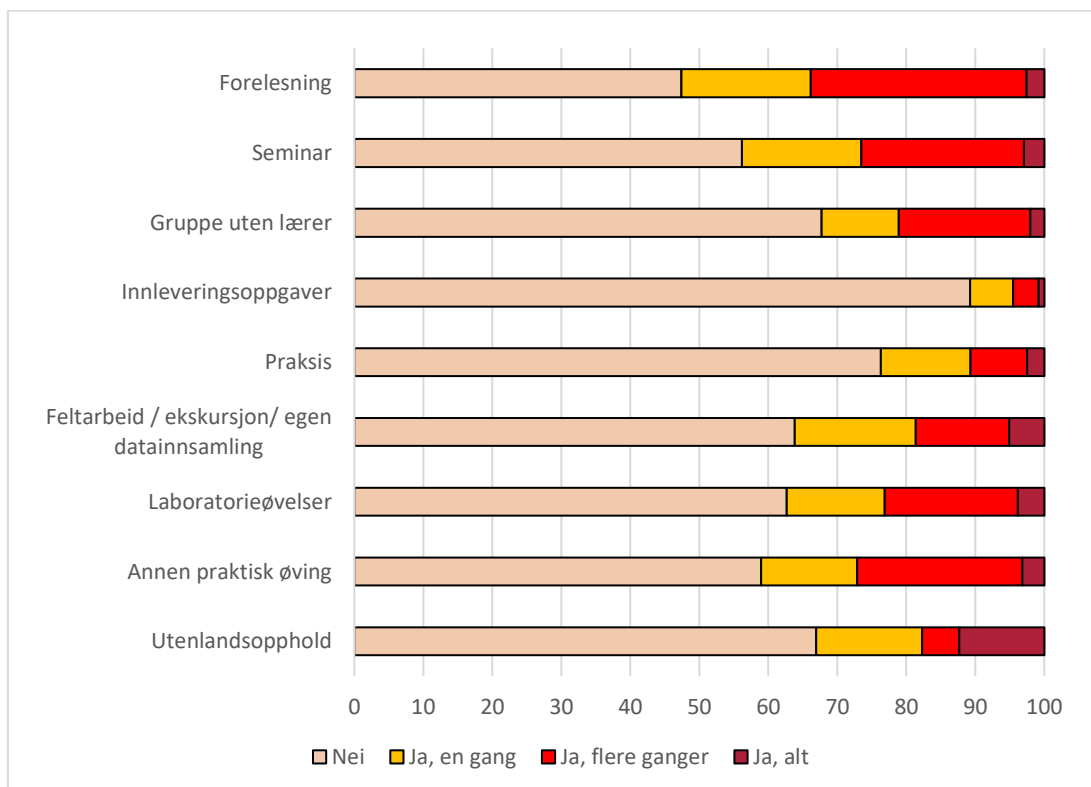
Det var listet opp ni ulike undervisningsaktiviteter, og svarkategoriene var «Nei», «Ja, en gang», «Ja, flere ganger», «Ja, alt» og «Ikke aktuelt / ikke planlagt». Figur 3.4 viser svarfordelingen på nasjonalt nivå.

Svaralternativene vil ha ulik «verdi» på de forskjellige underspørsmålene. Noen eksempler:

- «Ja, alt» på utenlandsopphold vil ofte være synonymt med «Ja, en gang», da få studenter trolig hadde planlagt mer enn ett utenlandsopphold. Dette kan også gjelde for praksis.
- Én avlyst forelesning («Ja, en gang») vil trolig ha mindre effekt på studiehverdagen og læringsutbyttet enn én avlyst praksis og feltarbeid/datainnsamling. Dette fordi de aller fleste har mange forelesninger (og seminarer), mens få har mange praksiser og feltarbeid.

Andelen som svarte «Ikke aktuelt / ikke planlagt», var 2–4 prosent på «Forelesning» og «Innleveringsoppgaver», rundt 20 prosent på «Seminar» og «Gruppe uten lærer» og rundt 40 og 60 prosent på de andre underspørsmålene. Det er naturlig at en høy andel svarer «Ikke aktuelt / ikke planlagt» på en del av undervisningsaktivitetene, da mange studenter ikke har praksis, feltarbeid, laboratorieøvelser etc. De som svarte «Ikke aktuelt / ikke planlagt», er ikke tatt med i beregningen av svarfordelingen i figuren.

Figur 3.4 Har du opplevd at noen av følgende aktiviteter har blitt avlyst på grunn av koronapandemien? Svarfordeling. Prosent.

Litt over halvparten av studentene har opplevd at forelesninger har blitt avlyst én eller flere ganger. Avlysning av seminarer er det litt under halvparten av studentene som har opplevd.

I tilsvarende spørsmål i Studiebarometeret 2020 var disse to undervisningsaktivitetene slått sammen, og omtrent to tredeler av studentene oppga da å ha opplevd avlysninger. Avlysning av forelesninger og seminarer kan dermed se ut til å ha gått ned siden vårsemesteret 2020.

Innleveringsoppgaver ser ut til stort sett å ha gått som planlagt. Dette ble det ikke spurt om i 2020.

Når det gjelder praksis, er det i underkant av 25 prosent som har opplevd å få det avlyst. I 2020 var det over 40 prosent som hadde opplevd at praksisopplæringen ble avlyst i vårsemesteret 2020. Det har med andre ord vært en markant nedgang. Likevel kan avlyst praksis være veldig uheldig for dem som ble rammet, så for den fjerdedelen av studentene det gjelder, kan konsekvensene ha vært store.

I vårsemesteret 2020 var det rundt 40 prosent som opplevde at utenlandsopphold eller feltarbeid ble avlyst, og i årets undersøkelse er andelen omtrent tilsvarende, men med rundt 5 prosentpoengs nedgang på begge undervisningsaktivitetene.

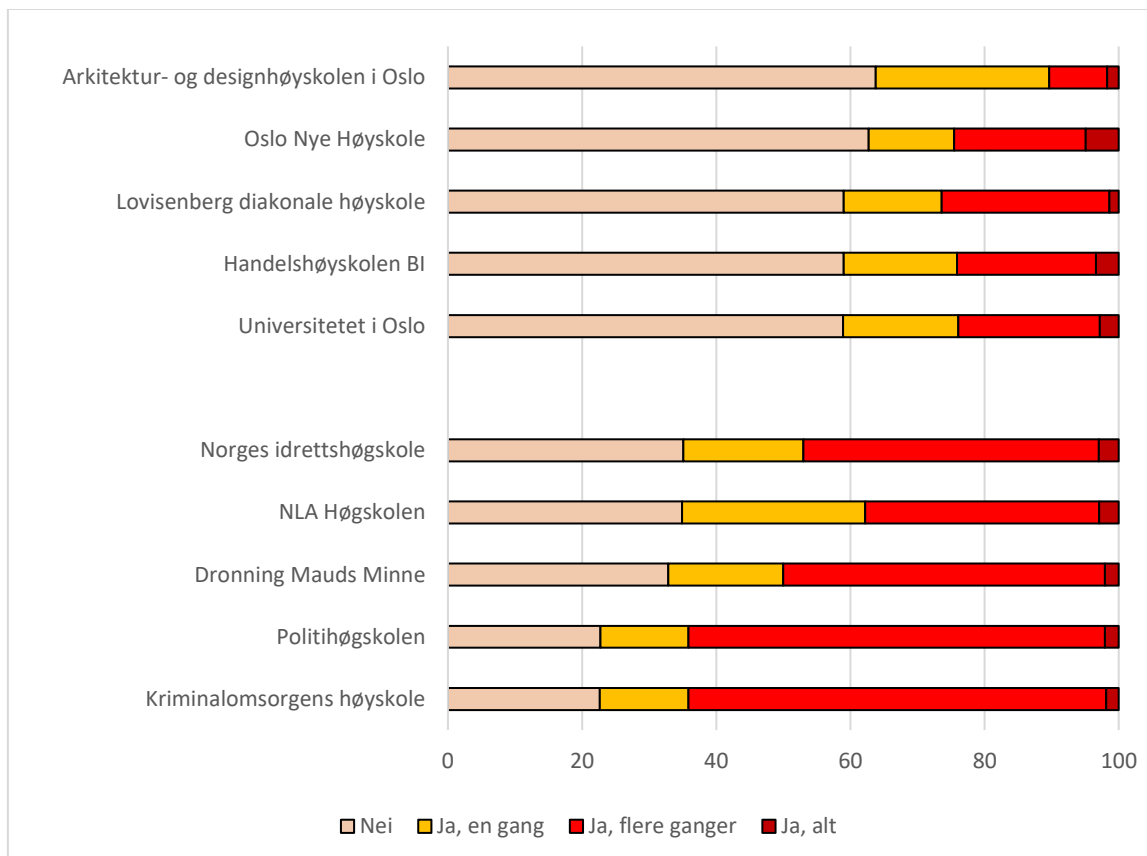
Laboratorieøvelser var det rundt 60 prosent som opplevde at ble avlyst i vårsemesteret 2020, mens andelen er på under 40 prosent i årets undersøkelse.

Alt i alt ser vi at det var færre som opplevde avlysninger i høsten 2020 og senere enn i vårsemesteret 2020.

Institusjonsnivå

Figur 3.5 viser andel som har opplevd at forelesning har blitt avlyst på de fem institusjonene med henholdsvis lavest og høyest andel ja-svar. Det er kun institusjoner med minimum 50 respondenter som er tatt med i figuren.

Figur 3.5 Svarfordeling på spørsmålet om «Har du opplevd at noen av følgende undervisningsaktivitetene har blitt avlyst: forelesning», etter institusjon. Prosent.

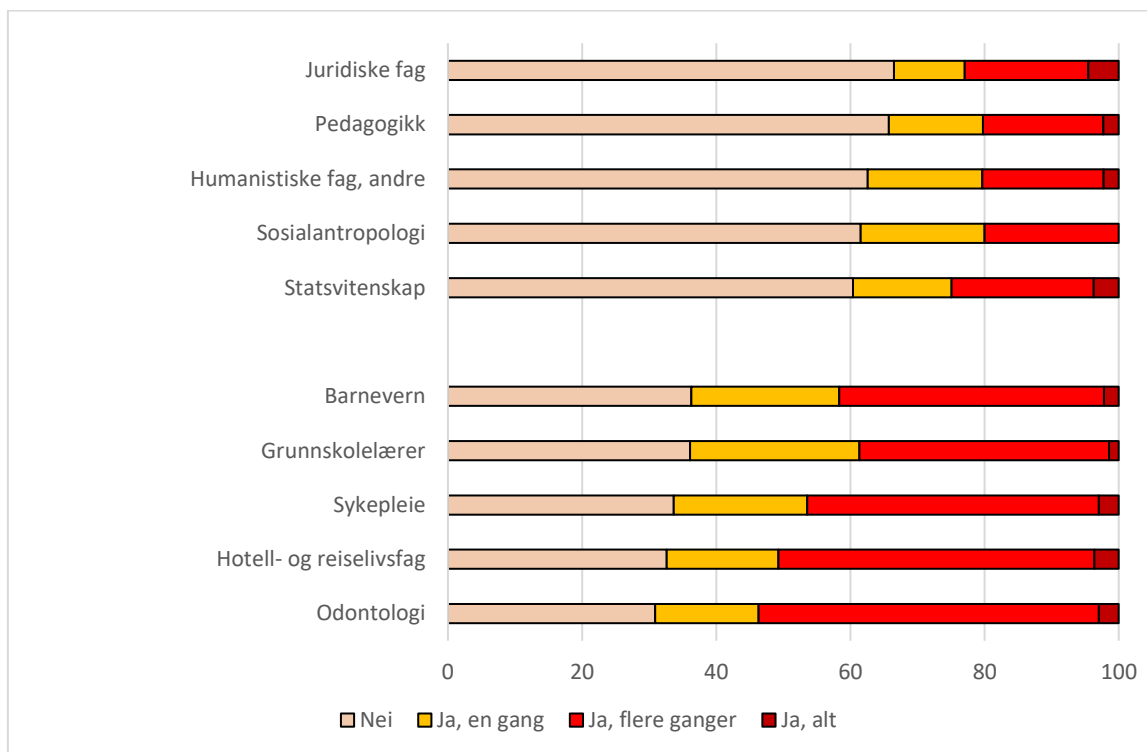
Andel studenter som har opplevd at forelesninger har blitt avlyst, varierer fra 40 prosent for de med lavest andel til nesten 80 prosent for de med høyest andel. Ved noen institusjoner har forelesninger altså i langt større grad blitt avlyst enn ved andre institusjoner. Som figuren viser har også flere av institusjonene med høy andel avlysninger også mange studenter som har svart at forelesning har blitt avlyst flere ganger. De høyeste andelen avlysninger finner vi ved høyskolene som ligger under Justisdepartementet (KRUS og Politihøgskolen).

Utdanningstyper

Figur 3.6 viser andel som har opplevd at forelesning har blitt avlyst, for utdanningstyper med mer enn 50 respondenter og med høyest og lavest andel.

Fordelt på utdanningstyper varierer andelen studenter som har opplevd at forelesninger har blitt avlyst, fra 35 til 70 prosent. Vi ser at det er høyest andel studenter som har opplevd at forelesninger blir avlyst innenfor flere profesjonsrettede utdanningstyper, som barnevern, grunnskolelærer, sykepleie og odontologi.

Figur 3.6 Svarfordeling på spørsmålet om «Har du opplevd at noen av følgende undervisningsaktivitetene har blitt avlyst: forelesning», etter utdanningstype. Prosent.

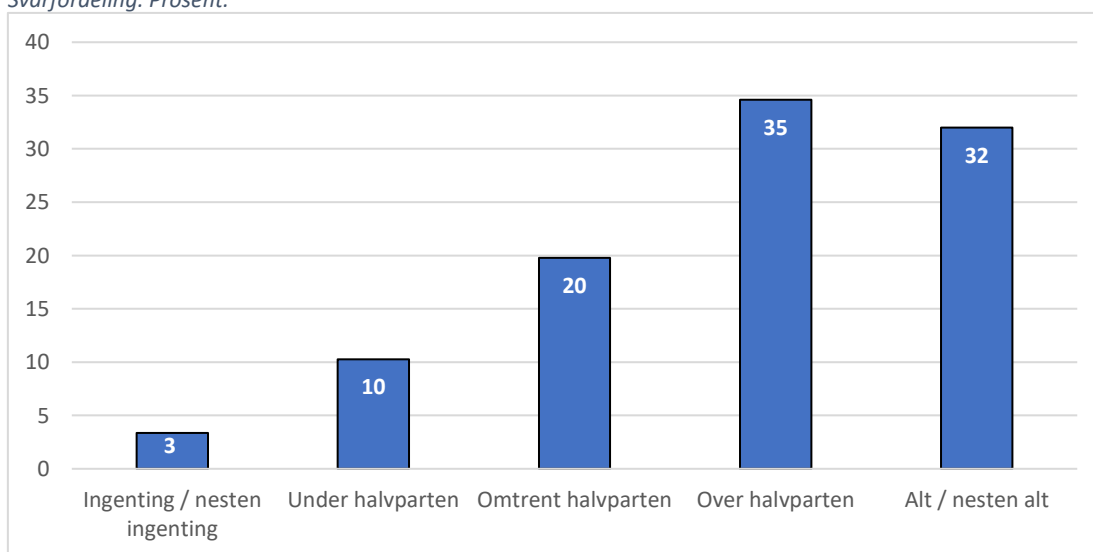

3.3 Nettundervisning under koronapandemien

3.3.1 Omfang av nettundervisning

Respondentene ble stilt spørsmålet «Omtrent hvor mye av undervisningen – fra høsten 2020 og fram til nå – har foregått på nett?». Andelen «Vet ikke / ikke relevant» (1 prosent) er ikke med i beregningene. I figur 3.7 viser vi svarfordelingen.

Figur 3.7 Omtrent hvor mye av undervisningen – fra høsten 2020 og fram til nå – har foregått på nett? Svarfordeling. Prosent.

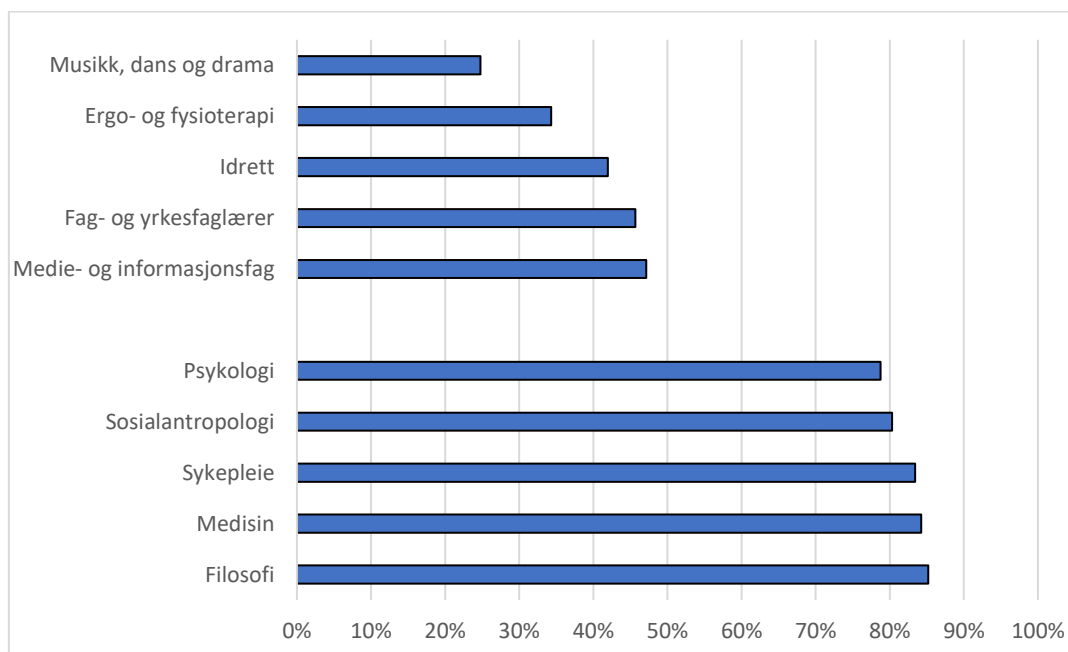
Som figur 3.7 viser, har majoriteten, 67 prosent, opplevd at over halvparten eller alt / nesten alt av undervisningen har foregått på nett fra høsten 2020 og til og med svartidspunktet høsten 2021. 20 prosent har opplevd at omtrent halvparten har vært nettbasert, mens 13 prosent har opplevd at under halvparten eller ingenting har vært nettbasert.

I figuren inngår også nettstudier, med det menes at de var innrapportert til DBH som «Nettbasert undervisning (med eller uten samlinger)». De 334 respondentene som går på nettbaserte studieprogram, utgjør bare om lag 1 prosent av alle respondentene og påvirker dermed totaltallene i svært liten grad. Disse studentene har i overveiende grad svart «Alt / nesten alt».

Utdanningstype

I figur 3.8 presenterer vi andel som svarte «Over halvparten» og «Alt / nesten alt» på spørsmålet om hvor mye av undervisningen som har foregått på nett, fordelt på de fem utdanningstypene med høyest og de fem utdanningstypene med lavest verdi. I disse tallene er nettstudier ikke inkludert (se ovenfor).

Figur 3.8 Omtrent hvor mye av undervisningen – fra høsten 2020 og fram til nå – har foregått på nett? Nettstudier ekskludert. Fordelt på de fem utdanningstypene med høyest og lavest forekomst av «Over halvparten» og «Alt / nesten alt». Prosent.

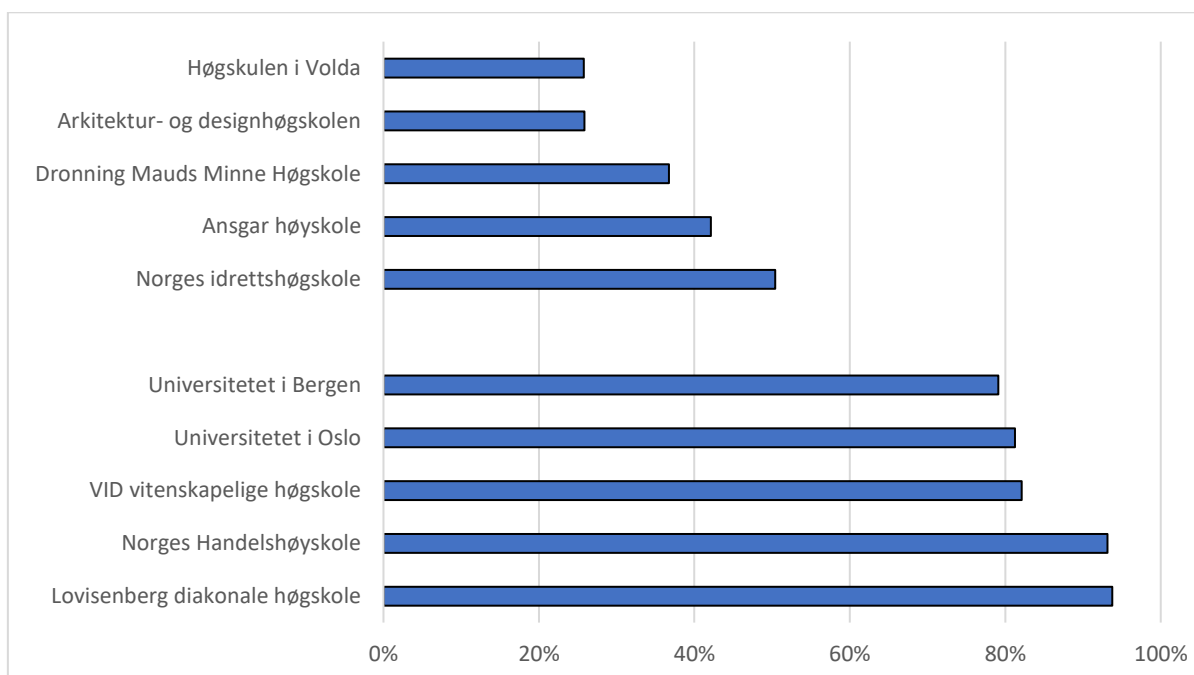

Over 80 prosent av respondentene på utdanningstyper som filosofi, medisin og sykepleie oppga at de har opplevd at over halvparten eller (nesten) all undervisning har vært nettbasert siden høsten 2020. På den andre ytterkanten finner vi ergo- og fysioterapi og musikk, dans og drama. Her oppga bare rundt 30 prosent av studentene det samme. Utdanningstyper som kan sies å være praktisk orienterte, dominerer blant de med lavest andel nettundervisning. Blant de med høyest andel nettundervisning er bildet mer blandet.

Institusjonsnivå

Figur 3.9 viser de institusjonene som har høyest og lavest andel studenter som svarer at «Over halvparten» eller «Alt / nesten alt» av undervisningen har foregått på nett. Kun institusjoner med minst 50 respondenter er tatt med i oversikten.

Figur 3.9 Omtrent hvor mye av undervisningen – fra høsten 2020 og fram til nå – har foregått på nett? Nettstudier ekskludert. Fordelt på de fem institusjonene med høyest og lavest forekomst av «Over halvparten» og «Alt / nesten alt». Prosent.

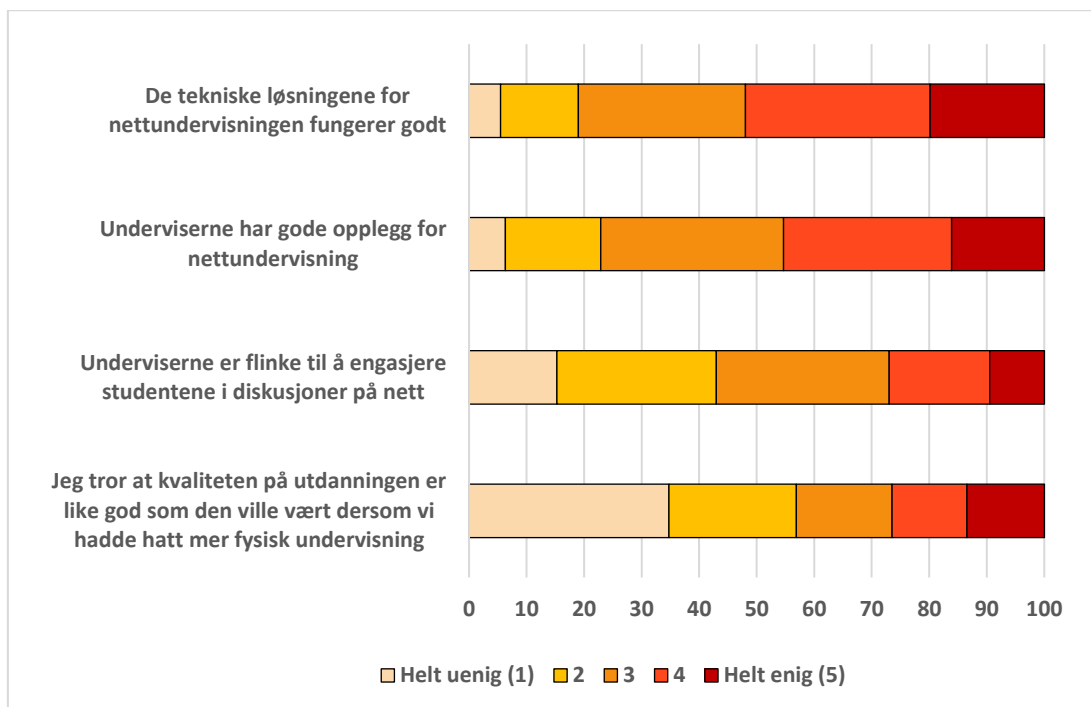

På noen av institusjonene oppga nesten alle respondentene at «Over halvparten» eller «Alt / nesten alt» av undervisningen har vært nettbasert. Det gjelder i første rekke Lovisenberg diakonale høgskole og Norges Handelshøgskole, der henholdsvis hele 78 og 65 prosent oppga «Alt / nesten alt». På noen institusjoner har det i større grad vært mulig å gjennomføre fysisk undervisning: Det gjelder i første rekke Høgskulen i Volda og Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. På Høgskulen i Volda oppga bare 6 prosent «Alt / nesten alt», mens til sammen 48 prosent oppga «Ingenting / nesten ingenting» og «Under halvparten». På Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo oppga ingen respondenter «Alt / nesten alt», mens til sammen 47 prosent oppga «Ingenting / nesten ingenting» og «Under halvparten».

3.3.2 Holdninger til nettundervisning

Studentene ble spurt i hvor stor grad de var enige i fire påstander om nettundervisningen. Spørsmålene ble ikke stilt til studenter som svarte «Ingenting / nesten ingenting» på spørsmålet om hvor mye av undervisningen som ble gjennomført som nettundervisning. Figur 3.10 viser påstandene og svarfordelingen. Andel som svarte «Vet ikke» (mellom 1 og 2 prosent), er holdt utenfor beregningene.

Figur 3.10 Hvor enig er du i de følgende påstandene om nettundervisningen? Svarfordeling. Prosent.

Noe over halvparten av studentene var i stor grad enige (de som svarte «4» og «5») i at de tekniske løsningene for nettundervisningen fungerte godt, mens en femtedel mente det ikke fungerte godt (svaralternativene «1» og «2»).

Svarfordelingen på påstanden om underviserne har gode opplegg for nettundervisning er omtrent lik, men her var en litt større andel uenige.

På påstanden om underviserne er flinke til å engasjere studentene i diskusjoner på nett, var bare drøye 30 prosent enige, mens noe over 40 prosent var uenige.

Kort oppsummert mener studentene at de tekniske løsningene fungerer godt, at opplegget for nettundervisning er rimelig bra, men at underviserne i mindre grad er flinke til å engasjere studentene i diskusjoner. På alle disse tre påstandene er midtkategorien nokså stor, noe som kan tyde på at mange studenter er mellomfornøyde og/eller at det er variasjoner mellom emnene.

Den siste påstanden, om kvaliteten på utdanningen er like god som den ville vært dersom det var mer fysisk undervisning, skiller seg fra de tre andre påstandene, da den inneholder en (eksplisitt) sammenligning med fysisk undervisning. Her var flertallet (55 prosent) uenig, mens halvparten (26 prosent) var enig. De fleste mener altså at kvaliteten på utdanningen ikke er like god med nettundervisning som den ville vært om de hadde hatt mer fysisk undervisning.

I disse tallene inngår også nettstudier. De 334 respondentene som går på nettbaserte studieprogram, utgjør bare om lag 1 prosent av alle respondentene og påvirker dermed totaltallene i svært liten grad. Disse nettstudentene er langt mer positive i sine svar om nettundervisning enn de andre respondentene. Eksempelvis er noe over halvparten enig i den siste påstanden der de bes sammenligne med fysisk undervisning. Dette er ikke

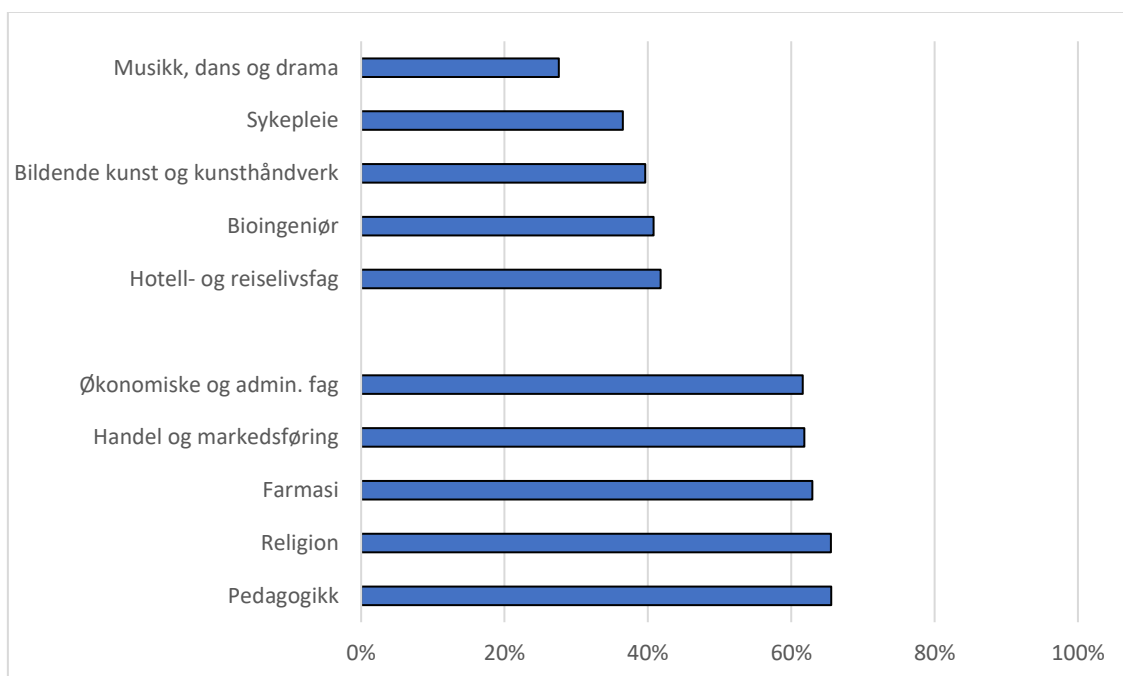
unaturlig, da nettstudentene trolig er mer positive til nettundervisning siden de valgte å starte på et sånt studium. I tillegg er trolig underviserne på disse nettstudiene mer dreven i nettundervisning enn andre undervisere.

Utdanningstype

I dette delkapitlet bryter vi ned tallene på utdanningstype og presenterer andel som svarte at de er enige, dvs. som svarte «4» og «5» på de fire påstandene. Vi viser tall for de fem utdanningstypene med høyest og de fem utdanningstypene med lavest verdi.

I figur 3.11 presenterer vi andel som svarte at de er enige i påstanden om at de tekniske løsningene for nettundervisningen fungerer godt.

Figur 3.11 De tekniske løsningene for nettundervisningen fungerer godt. Fordelt på de fem utdanningstypene med høyest og lavest forekomst av «4» og «5». Prosent.

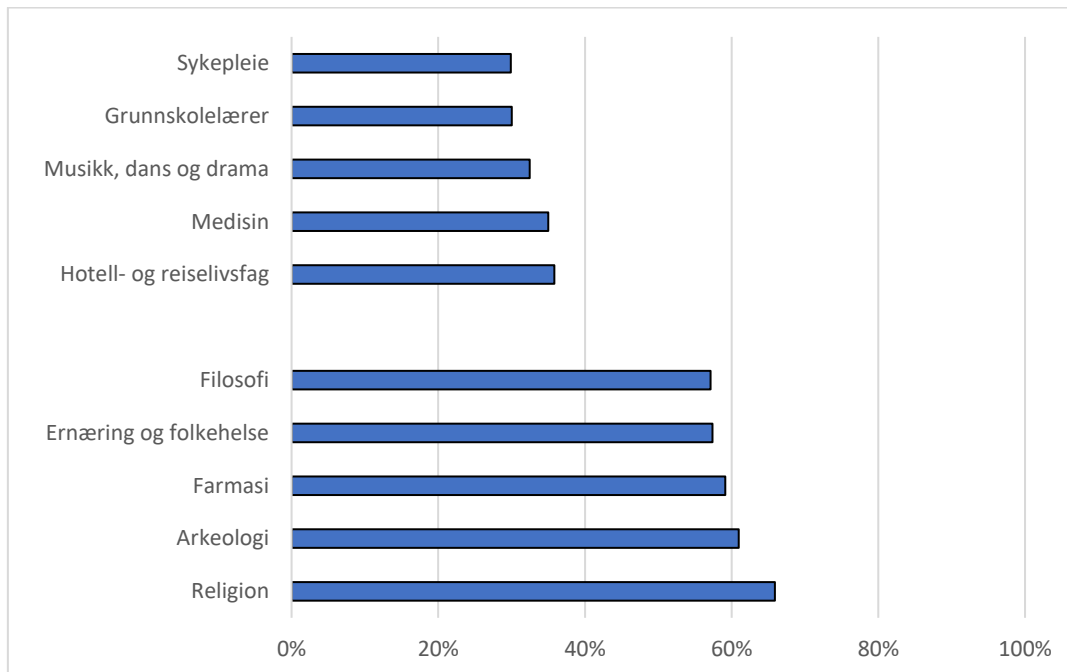

Over 60 prosent av respondentene på utdanningstypene pedagogikk og religion oppga stor enighet i påstanden om at de tekniske løsningene fungerer godt. I motsatt ende av skalaen har vi musikk, dans og drama (28 prosent), noe som må sees i lys av at denne utdanningstypen består av studieprogram med undervisningsformer som kanskje vanskelig lar seg gjennomføre nettbasert på en god måte. Det samme kan trolig sies om de andre utdanningstypene med lav andel som mente at de tekniske løsningene fungerer godt.

I figur 3.12 presenterer vi andel som svarte at de er enige i påstanden om at underviserne har gode opplegg for nettundervisning.

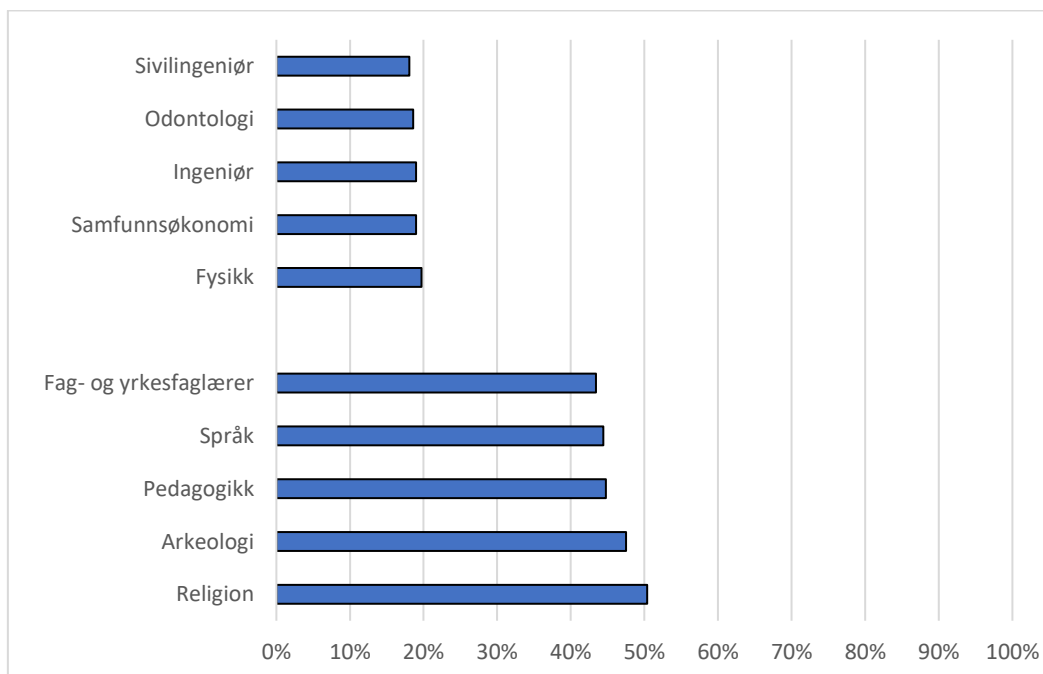
Over 60 prosent av respondentene på utdanningstypene religion og arkeologi oppga at de var enige i påstanden om at det var gode opplegg for nettundervisning. I motsatt ende av skalaen har vi sykepleie og grunnskolelærer (30 prosent). Begge disse to utdanningstypene og de andre som skårer lavt, kan sies å være praktisk orienterte utdanninger, med undervisning som kanskje vanskelig lar seg overføre til nettbasert format på en god måte.

Figur 3.12 Underviserne har gode opplegg for nettundervisning. Fordelt på de fem utdanningstypene med høyest og lavest forekomst av «4» og «5». Prosent.

I figur 3.13 presenterer vi andel som svarte at de er enige i påstanden om at underviserne er flinke til å engasjere studentene i diskusjoner på nett.

Figur 3.13 Underviserne er flinke til å engasjere studentene i diskusjoner på nett. Fordelt på de fem utdanningstypene med høyest og lavest forekomst av «4» og «5». Prosent.

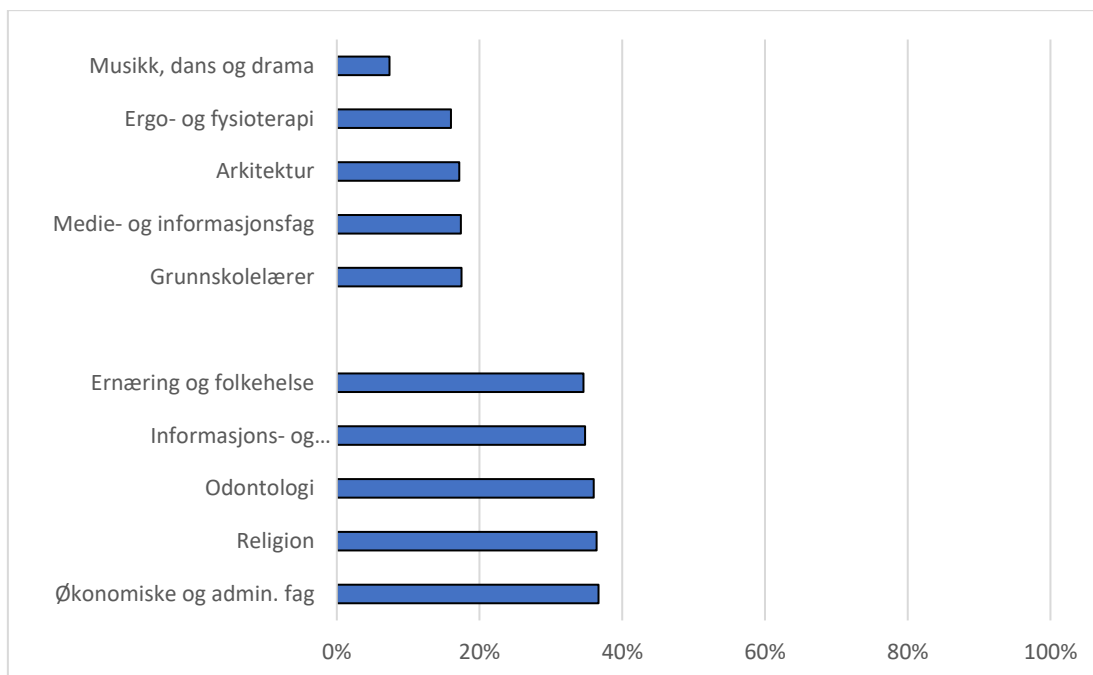

Omtrent halvparten av respondentene på utdanningstypene religion og arkeologi oppga stor enighet i påstanden om at underviserne er flinke til å engasjere studentene i diskusjoner på nett. I motsatt ende av skalaen finner vi primært realfagsorienterte

utdanninger, blant annet ingeniør, odontologi og sivilingeniør (20 prosent). Det er også flere andre utdanningstyper enn de som vises i figuren som skårer om lag 20 prosent.

I figur 3.14 presenterer vi andel som svarte at de er enige i påstanden om at kvaliteten på utdanningen er like god som den ville vært dersom vi hadde hatt mer fysisk undervisning.

Figur 3.14 Jeg tror at kvaliteten på utdanningen er like god som den ville vært dersom vi hadde hatt mer fysisk undervisning. Fordelt på de fem utdanningstypene med høyest og lavest forekomst av «4» og «5». Prosent.

Nesten 40 prosent av respondentene på utdanningstypene økonomiske og administrative fag, religion, odontologi, informasjons- og datateknologi og ernæring og folkehelse oppga at de var enige i påstanden «Jeg tror at kvaliteten på utdanningen er like god som den ville vært dersom vi hadde hatt mer fysisk undervisning». I motsatt ende av skalaen skiller musikk, dans og drama (7 prosent) seg ut, noe som (også) må sees i lys av at undervisningen kanskje vanskelig lar seg gjennomføre nettbasert på en god måte. Det samme kan trolig sies om de andre utdanningstypene med få studenter som er enige i påstanden.

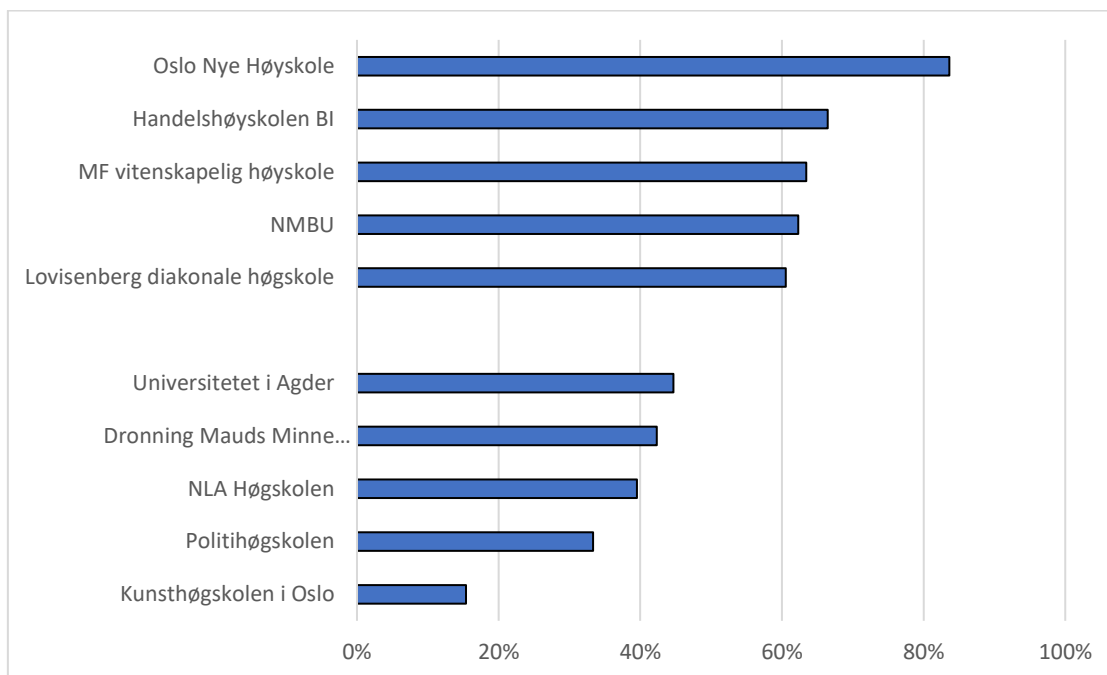
Verdt å merke seg er at ingen utdanningstyper utmerker seg med en høy andel studenter som er enige i denne påstanden. Dette er naturlig i og med at fysisk undervisning er «normalen» på de fleste studieprogram. I tillegg antar vi at de fleste studentene foretrekker fysisk undervisning.

Institusjon

I dette delkapitlet bryter vi ned tallene på institusjon og presenterer andel som svarte at de er enige, dvs. som svarte «4» og «5» på én av de fire påstandene. Vi viser tall for de fem institusjonene med høyest og de fem institusjonene med lavest verdi, blant de med minst 50 svarende.

I figur 3.15 presenterer vi andel som svarte at de er enige i påstanden om at de tekniske løsningene for nettundervisningen fungerer godt.

Figur 3.15 De tekniske løsningene for nettundervisningen fungerer godt. Fordelt på de fem institusjonene med høyest og lavest forekomst av «4» og «5». Prosent.

Over 80 prosent av respondentene på Oslo Nye Høgskole oppga stor enighet i påstanden om at de tekniske løsningene fungerte godt, det er også høye andeler på Handelshøgskolen BI, MF vitenskapelig høyskole, NMBU og Lovisenberg diakonale høyskole. Verdt å merke seg er at Oslo Nye Høgskole har en høyere andel studenter som går på nettstudier enn ellers i sektoren.

I motsatt ende av skalaen har vi Kunsthøgskolen i Oslo (15 prosent), PolitiHøgskolen (33 prosent) og NLA Høgskolen (40 prosent). Studieporteføljen, og kanskje mest typiske kunstutdanninger, kan gjøre at det er vanskelig å gjennomføre undervisningen på en god måte nettbasert.

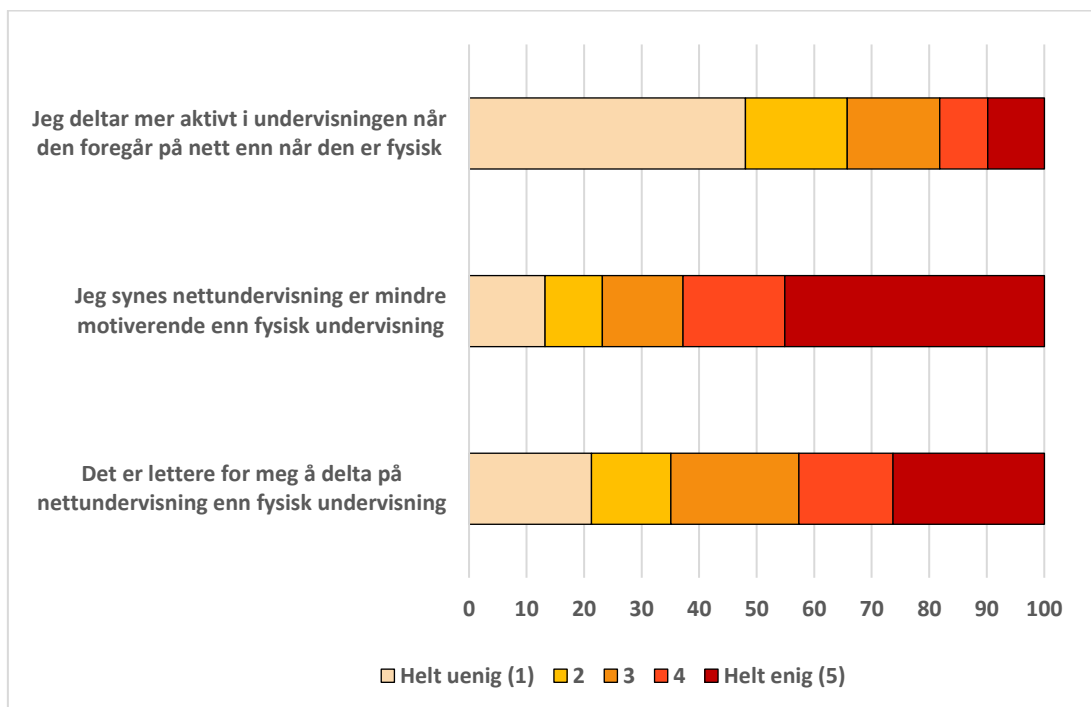
De fleste av de største institusjonene, målt i antall respondenter i Studiebarometeret, ligger rundt 50 prosent. Unntaket er primært Handelshøgskolen BI (66 prosent).

3.3.3 Egen deltagelse i nettundervisning

Respondentene ble spurt «Hvor enig er du i de følgende påstandene om egen deltagelse i nettundervisning?». Deretter ble de bedt om å ta stilling til tre påstander, som alle innebærer en sammenligning av nettbasert og fysisk undervisning.

Figur 3.16 viser påstandene og svarfordelingen. Andel som svarte «Vet ikke» (mellom 2 og 4 prosent), er holdt utenfor beregningene.

Figur 3.16 Hvor enig er du i de følgende påstandene om egen deltagelse i nettundervisning? Svarfordeling. Prosent.

Godt over halvparten av respondentene (66 prosent) er uenige (de som svarte «1» og «2») i at de deltar mer aktivt i undervisningen når den foregår på nett enn når den er fysisk, mens 18 prosent er enige i påstanden (svaralternativene «4» og «5»). Selv om langt de fleste er uenige i at de deltar mer aktivt i undervisningen når den er fysisk, er det et betydelig mindretall (en femtedel) som er enige i at de deltar mer aktivt i undervisningen når den er på nett. Verdt å merke seg er at de som er uenige i påstanden, ikke nødvendigvis deltar *mindre* aktivt når undervisningen er nettbasert. Påstanden er stilt slik at de som deltar *like* aktivt, gjerne kan svare at de er uenige («1» eller «2»). I Studiebarometeret 2020 var det inkludert en svært lignende påstand: «Jeg deltok mer aktivt i undervisningen da den foregikk på nett». Her ble respondentene bedt om å tenke på egen deltagelse i undervisningen etter 12. mars (2020) og resten av vårsemesteret. I 2020 var en like stor andel av respondentene uenige i påstanden som i 2021. Ut fra disse tallene ser det ikke ut til at det har skjedd en endring i hvor aktive studentene er ved nettundervisning sammenlignet med fysisk undervisning. Dette til tross for at omfattende nettundervisning var et nytt fenomen vårsemesteret 2020, og at både undervisere og studenter siden da har kunnet venne seg til formatet.

Svarfordelingen på påstanden om nettundervisning er mindre motiverende enn fysisk undervisning er temmelig annerledes enn på den første påstanden. De færreste, drøye 20 prosent, er uenige («1» og «2»), mens de fleste (63 prosent) er enige («4» og «5»). De fleste mener altså at nettundervisning er mindre motiverende enn fysisk undervisning. De som svarte «1» og «2», kan enten mene at fysisk undervisning er mindre motiverende, eller at fysisk undervisning er like motiverende som nettbasert. I Studiebarometeret 2020 var det inkludert en lignende påstand; «Jeg syntes undervisningen på nett var mindre motiverende». Her ble respondentene også implisitt bedt om å sammenligne med fysisk

undervisning. Dermed kan spørsmålene sammenlignes, på tross av en noe avvikende ordlyd. Som på forrige påstand er tallene for Studiebarometeret 2020 svært like de for Studiebarometeret 2021: Nettundervisning er og blir mindre motiverende enn fysisk undervisning for flertallet.

På den tredje påstanden, om det er lettere å delta på nettundervisning enn fysisk undervisning, er svarfordelingen jevn: Noe under halvparten er enig, mens en drøy tredjedel er uenig. Merk igjen at blant de uenige er det ikke nødvendigvis slik at (alle) mener det er lettere å delta i fysisk undervisning, det kan være de mener det er like lett. I Studiebarometeret 2020 var det inkludert en ganske lignende påstand: «Det var lettere å la være å delta på nettbasert undervisning enn fysisk undervisning». Også på denne påstanden er svarfordelingen relativt lik i de to årene.

I figuren over inngår også nettstudier. Mange av de 334 respondentene på nettbaserte studieprogram svarte «Vet ikke», kanskje fordi de ikke har hatt fysisk undervisning i høyere utdanning. De nettstudentene som svarte, var langt mer enige i påstandene enn de andre studentene.

Utdanningstype

I dette delkapitlet bryter vi ned tallene på utdanningstype og presenterer andel som svarte at de er enige, dvs. som svarte «4» og «5» på de tre påstandene.

På påstanden «Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når den foregår på nett enn når den er fysisk» er det små forskjeller mellom utdanningstypene. De fleste utdanningstypene ligger på rundt 20 prosent enige, med musikk, dans og drama som en «outsider» (8 prosent).

På påstanden «Jeg synes nettundervisning er mindre motiverende enn fysisk undervisning» er variasjonen større. Størst andel enige er det på musikk, dans og drama og medie- og informasjonsfag, begge med rundt 80 prosent. Lavest andel enige er det på odontologi (45 prosent). På flere andre utdanningstyper er andelen enige rundt 50 prosent, deriblant vernepleie og økonomiske og administrative fag.

På påstanden «Det er lettere for meg å delta på nettundervisning enn fysisk undervisning» varierer det fra noe over 50 prosent på økonomiske og administrative fag, handel og markedsføring og odontologi, til mellom 20 og 30 prosent bildende kunst og kunsthåndverk, ergo- og fysioterapi og musikk, dans og drama.

Institusjon

I dette delkapitlet bryter vi ned tallene på institusjon og presenterer andel som svarte at de er enige, dvs. som svarte «4» og «5» på de tre påstandene.

På påstanden «Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når den foregår på nett enn når den er fysisk» er det små forskjeller mellom institusjonene. De fleste ligger rundt 20 prosent. Høyest andel enige er det på Oslo Nye Høyskole (35 prosent), lavest på Barratt Due Musikk institutt og NSKI Høyskole (0 prosent). Tallene gjelder altså små institusjoner og er eksklusive nettstudenter.

På påstanden «Jeg synes nettundervisning er mindre motiverende enn fysisk undervisning» er variasjonen større. Størst andel enige er det på Barratt Due Musikk institutt, NSKI Høyskole og Norges musikkhøgskole (nær 100 prosent). Lavest andel enige er det på Oslo Nye Høyskole (cirka 40 prosent). På flere andre institusjoner er andelen enige rundt 50 prosent, deriblant Handelshøyskolen BI, Høgskolen i Molde og Norges Handelshøgskole.

På påstanden «Det er lettere for meg å delta på nettundervisning enn fysisk undervisning» varierer det fra noe over 70 prosent enige på Oslo Nye Høyskole og noe over 60 prosent enige på Norges Handelshøgskole til under 20 prosent på flere institusjoner, deriblant Politihøgskolen, NSKI Høyskole og Kunsthøgskolen i Oslo.

Kjennetegn ved de som har svart 1 og 5

Variasjonen mellom utdanningstyper var i de fleste tilfeller ikke spesielt stor. Kan det være at andre kjennetegn ved studieprogrammene de går på, eventuelt personlige kjennetegn, er med å påvirke svarene på disse spørsmålene?

Vi har først sett på om svarene er ulike mellom studienivå: Det er bare svært små forskjeller i svarene fra studenter på bachelorstudier, masterstudier og profesjonsstudier. Det er også bare små forskjeller mellom 2.- og 5.-årsstudenter.

Alder ser ut til å ha en viss betydning: En lavere andel blant de yngre studentene – enn blant de eldre studentene – er enige i at de deltar mer aktivt i undervisningen når den foregår på nett enn når den er fysisk. Videre er det en høyere andel blant de yngre studentene – enn blant de eldre studentene – som er enige i at nettundervisning er mindre motiverende enn fysisk undervisning, og det er en lavere andel blant de yngre studentene – enn blant de eldre studentene – som er enige i at det er lettere å delta på nettundervisning enn fysisk undervisning. Merk at vi ikke har kontrollert for utdanningstype eller andre variabler. Det er også verdt å merke seg at det er en del «eldre» studenter i datagrunnlaget, omtrent 1 200 var 40 år eller mer, mens omtrent 2 300 var mellom 30 og 40 år.

Det er helt minimale kjønnsforskjeller. Det er også små forskjeller i svarene ut fra hvor mange karakterpoeng respondentene har fra videregående opplæring. Det er en svak tendens til at enigheten i flere av påstandene varierer etter mors utdanningsnivå, for eksempel varierer enigheten i påstanden «Jeg synes nettundervisning er mindre motiverende enn fysisk undervisning» fra 53 prosent i gruppen der mor har høyeste utdanning på grunnskolenivå til 66 prosent der mor har høyere utdanning på 4,5 år eller mer. Merk at vi heller ikke her har kontrollert for variabler som f.eks. utdanningstype, som vi vet har en sammenheng med karakterpoeng og foreldres utdanningsnivå.

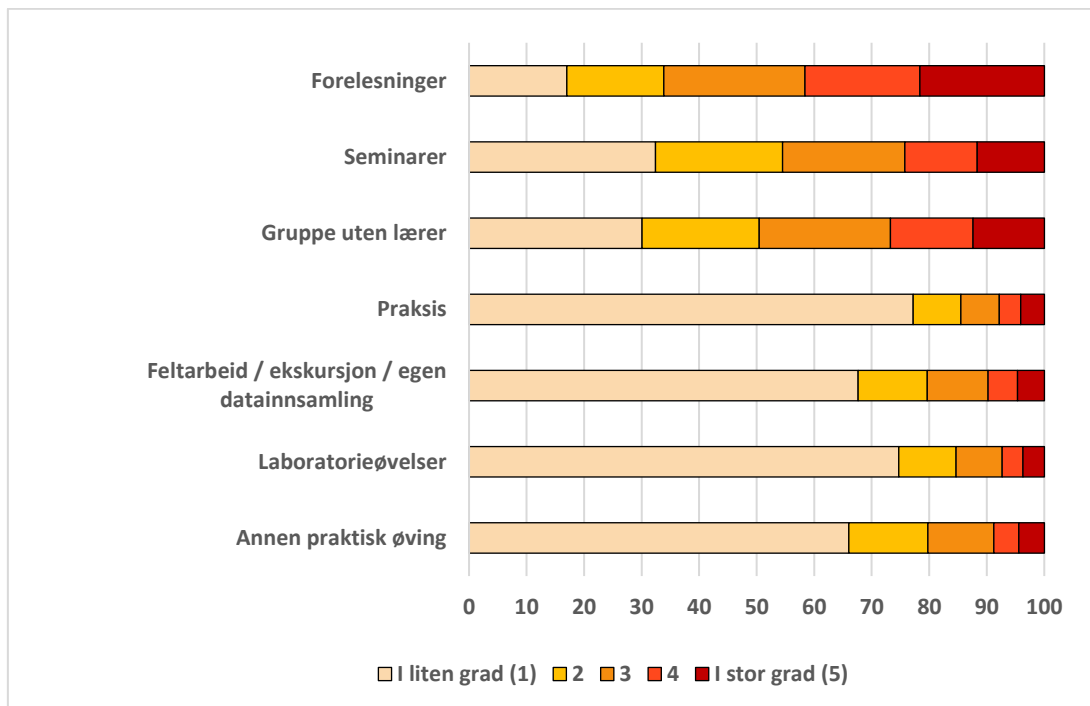
3.3.4 Nettundervisning og læringsutbytte

Studentene ble videre spurt «For følgende undervisningstyper: I hvor stor grad kan nettundervisning erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet?». Deretter ble de bedt om å ta stilling til sju undervisningstyper/underspørsmål, blant annet forelesninger og seminarer. Figur 3.17 viser spørsmålene og svarfordelingen.

Andel som svarte «Vet ikke / ikke brukt» på underspørsmålene, varierte fra 1 prosent på spørsmålet om forelesninger til mellom 30 og 50 prosent på underspørsmålene om praksis,

feltarbeid etc., laboratorieøvelser og annen praktisk øving. Andel «Vet ikke / ikke brukt» er holdt utenfor beregningen i figuren.

Figur 3.17 For følgende undervisningstyper: I hvor stor grad kan nettundervisning erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet? Svarfordeling. Prosent.

Forelesninger er den vanligste undervisningsformen, noe som gjenspeiles av den lave forekomsten som oppga «Vet ikke / ikke brukt». Noe over 40 prosent er i stor grad enige (de som svarte «4» og «5») i at forelesninger kan erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet. Men en nesten like stor andel, 33 prosent, mener dette i liten grad stemmer («1» og «2»). Her er midtkategorien størst, med nesten 25 prosent.

Seminarer og «Gruppe uten lærer» er respondentene mindre enige (enn forelesninger) i at kan erstattes av nettundervisning uten at det går ut over læringsutbyttet.

De andre undervisningsformene, som f.eks. praksis og laboratorieøvelser, har svært lave andeler som mener den kan erstattes av nettundervisning uten at det går ut over læringsutbyttet. Derimot mener om lag 80 prosent at dette i liten grad stemmer («1» og «2»).

I figur 3.17 inngår også nettstudier. De 334 respondentene som går på nettbaserte studieprogram, er langt mer enige i noen av påstandene enn de andre respondentene: På forelesninger mener tre fjerdedeler at nettundervisning kan erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet, på seminarer og på gruppe uten lærer mener halvparten det. I alle disse tre undervisningsformene er andelen vesentlig større enn for alle respondentene samlet. På de andre undervisningsformene skiller svarfordelingen seg lite fra de nasjonale tallene, men her er også andelen «Vet ikke / ikke brukt» høy.

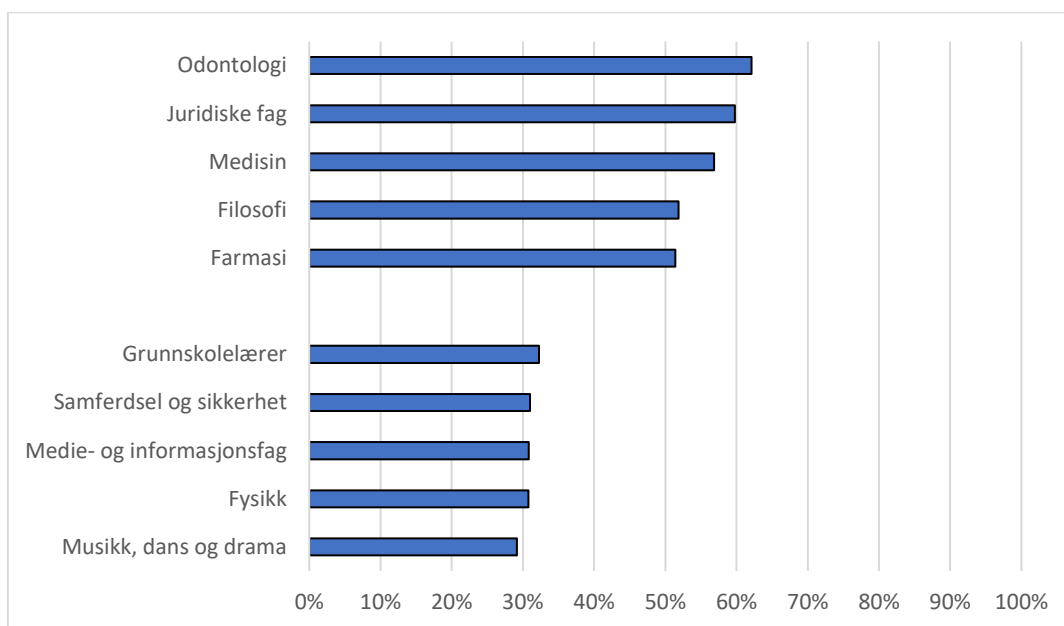
Utdanningstype

Vi skal nå se på hvor stor andel som svarer som er enige i noen av påstandene, dvs. som svarte «4» og «5», i hver utdanningstype. Som før er «Vet ikke / ikke brukt» holdt utenfor beregningene. De som har oppgitt dette, kan vi anta ikke har hatt befatning med den enkelte undervisningsform, og vi har derfor gode indikasjoner på hvilke undervisningsformer som ikke er vanlige i de ulike utdanningstypene. I de videre analysene har vi luket vekk utdanningstyper der få respondenter har hatt den enkelte undervisningsformen.

Rene nettstudier er også luket vekk fra analysene.

Andelen som mener nettbaserte forelesninger (figur 3.18) kan erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet, er høyest i odontologi, juridiske fag og medisin (cirka 60 prosent), lavest i musikk, dans og drama, fysikk, medie- og informasjonsfag, samferdsel og sikkerhet, grunnskolelærer og idrett (cirka 30 prosent).

Figur 3.18 I hvor stor grad nettundervisning kan erstatte fysisk undervisning uten at det går utover læringsutbytte, når det gjelder forelesning. Fordelt på de fem utdanningstypene med høyest og lavest forekomst av «4» og «5».

Andelen som mener nettbaserte seminarer kan erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet, er høyest i pedagogikk, bioingeniør og handel og markedsføring (cirka 30 prosent), lavest i lektor, musikk, dans og drama og geografi (noe over 10 prosent).

Andelen som mener nettbaserte «Gruppe uten lærer» kan erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet, er høyest i barnehagelærer, vernepleie, pedagogikk og grunnskolelærer (omtrent 35 prosent), lavest i musikk, dans og drama, geografi og fysikk (omtrent 10 prosent).

Kjennetegn ved de som har svart 1 og 5

Variasjonen mellom utdanningstyper var i de fleste tilfeller ikke spesielt stor. Kan det være at andre kjennetegn ved studieprogrammene de går på, eventuelt personlige kjennetegn, er med å påvirke svarene på spørsmålene om læringsutbytte?

Vi har først sett på om svarene er ulik mellom studienivå: Det er bare svært små forskjeller i svarene fra studenter på bachelorstudier, masterstudier og profesjonsstudier. Studenter på deltidsstudier er jevnt over mer positive – enn de på heltidsstudier – til at nettbaserte undervisningsformer som forelesninger, seminarer og gruppe uten lærer kan erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet. Merk at vi her ikke har kontrollert for utdanningstype eller andre variabler.

Alder ser ut til å ha en viss betydning: De yngre studentene er jevnt over mer positive – enn de eldre studentene – til at nettbaserte undervisningsformer som forelesninger, seminarer og gruppe uten lærer kan erstatte fysisk undervisning uten at det går ut over læringsutbyttet. Merk at vi heller ikke her har kontrollert for utdanningstype eller andre variabler. Det er også verdt å merke seg at det er en del «eldre» studenter i datagrunnlaget, nesten 1 200 var 40 år eller mer.

Det er helt minimale kjønnsforskjeller. Det er også små forskjeller i svarene ut fra hvor mange karakterpoeng respondentene har fra videregående opplæring. Det er en svak tendens til at enigheten i flere av påstandene synker etter som mors utdanningsnivå øker. Merk at vi heller ikke her har kontrollert for f.eks. utdanningstype, som vi vet har en sammenheng med karakterpoeng og foreldres utdanningsnivå.

Vedlegg 1 Fordeling på utdanningstyper

Utdanningstype	Antall	Andel
I alt	30 223	100,0
Arkeologi	58	0,19
Arkitektur	230	0,76
Barnehagelærer	1338	4,43
Barnevern	388	1,28
Bildende kunst og kunsthåndverk	427	1,41
Bioingeniør	224	0,74
Biologi	577	1,91
Ergo- og fysioterapi	451	1,49
Ernæring og folkehelse	347	1,15
Fag- og yrkesfaglærer	226	0,75
Farmasi	180	0,6
Filosofi	40	0,13
Fysikk	98	0,32
Geografi	93	0,31
Geologi	167	0,55
Grunnskolelærer	1968	6,51
Handel og markedsføring	509	1,68
Helse- og sosialfag, andre	1214	4,02
Historie	211	0,7
Hotell- og reiselivsfag	169	0,56
Humanistiske fag, andre	393	1,3
Idrett	514	1,7
Informasjons- og datateknologi	1106	3,66
Ingeniør	1 536	5,08
Juridiske fag	814	2,69
Kjemi	203	0,67
Lektor	688	2,28
Matematikk og statistikk	119	0,39
Medie- og informasjonsfag	710	2,35
Medisin	480	1,59
Musikk, dans og drama	511	1,69
Naturvitenskapelige fag, andre	633	2,09
Odontologi	170	0,56
Pedagogikk	734	2,43
Primærnæring	259	0,86
Psykologi	880	2,91
Religion	324	1,07
Samferdsel og sikkerhet	720	2,38
Samfunnsfag, andre	271	0,9
Samfunnsøkonomi	187	0,62
Sivilingeniør	1865	6,17
Sosialantropologi	84	0,28
Sosialt arbeid	488	1,61
Sosiologi	223	0,74
Språk	373	1,23
Statsvitenskap	696	2,3
Sykepleie	2146	7,1
Vernepleie	426	1,41
Økonomiske og administrative fag	3755	12,42

Vedlegg 2 Indeksverdier etter utdanningstype

	Antall	Under visning	Tilbake-meld/ veil	Lærings miljø	Organi-sering	Vurd-ering	Inspi-rasjon	Eget engasje-ment	Forvent-ninger	Digitali-sering	Praksis	Tilknytn arb.livet
I alt	30 223	3,6	3,2	3,7	3,5	3,9	3,7	3,6	3,6	3,3	3,7	3,1
Arkeologi	69	3,9	3,3	3,7	3,6	4,1	3,9	3,5	3,8	2,9	4,4	3
Arkitektur	253	4	3,8	3,9	3,5	4	4,1	4	3,9	3,5	3,7	3,4
Barnehagelærer	1 211	3,7	3,3	3,6	3,2	4	3,7	3,5	3,8	3	3,8	3,3
Barnevern	308	3,5	3	3,4	3,4	3,9	3,6	3,6	3,6	2,9	3,5	3,4
Bildende kunst og kunsthåndverk	443	3,9	3,6	3,7	3,4	3,9	3,8	3,9	3,8	3,4	3,9	3,2
Bioingeniør	229	3,8	3,6	3,8	3,8	4	3,9	3,6	4	3,5	4,3	3,3
Biologi	558	3,8	3,4	3,7	3,5	3,9	3,9	3,6	3,7	3,5		2,7
Ergo- og fysioterapi	482	3,8	3,3	3,8	3,4	4	3,9	3,8	4	3,1	3,8	3,4
Ernæring og folkehelse	329	3,9	3,4	3,7	3,6	4	4	3,8	3,8	3,4	3,8	2,9
Fag- og yrkesfaglærer	261	3,9	3,4	4,1	3,4	3,9	3,8	3,8	4	3,3	3,9	3,4
Farmasi	172	3,7	3,5	3,8	3,7	3,9	3,9	3,6	3,9	3,4	3,6	3,3
Filosofi	55	3,8	3,2	3,3	3,7	4,1	4,1	3,8	3,5	2,9		1,9
Fysikk	152	3,8	3,8	3,9	3,7	4,1	4,2	3,5	3,6	3,6		2,3
Geografi	114	3,7	3,4	3,5	3,4	4	3,7	3,5	3,6	3,6		2,4
Geologi	158	3,9	3,7	4,1	3,7	4,2	4	3,7	3,6	3,7		2,9
Grunnskolelærer	1 485	3,5	3,2	3,7	3,1	3,8	3,5	3,3	3,7	3,2	3,8	3,4
Handel og markedsføring	314	3,5	3	3,4	3,6	3,9	3,6	3,5	3,6	3,4		2,7
Helse- og sosialfag, andre	1 113	3,9	3,4	3,8	3,5	4	4	3,8	3,9	3,4	3,8	3,4
Historie	247	3,8	3,5	3,2	3,5	4,1	3,8	3,5	3,7	3		2
Hotell- og reiselivsfag	88	3,3	2,9	3,2	3,4	3,7	3,3	3,1	3,4	3,2	2,9	2,8
Humanistiske fag, andre	380	3,9	3,4	3,5	3,6	4	3,8	3,6	3,7	3,3	3,6	2,7
Idrett	479	4	3,4	3,9	3,7	4	3,9	3,6	3,8	3,3	3,8	3
Informasjons- og datateknologi	1 059	3,5	3,3	3,5	3,6	4	3,8	3,5	3,5	3,6		3
Ingeniør	1 552	3,4	3,1	3,6	3,5	3,9	3,7	3,4	3,4	3,4		2,7
Juridiske fag	898	3,8	3,1	3,4	3,7	4	4	3,8	3,9	3,3	4	2,9
Kjemi	228	3,8	3,5	3,7	3,5	3,9	3,8	3,6	3,7	3,4		2,6
Lektor	753	3,5	3,1	3,5	3,3	3,9	3,5	3,5	3,5	2,9	3,6	3,1
Matematikk og statistikk	113	3,5	3,7	3,5	3,7	4,1	3,9	3,4	3,2	3,3		2,2
Medie- og informasjonsfag	665	3,8	3,5	3,6	3,3	3,9	3,7	3,6	3,7	3,4	3,8	3,2
Medisin	581	3,5	2,9	3,8	3,5	3,7	4	3,9	3,7	2,8	3,9	3,7

	Antall	Under visning	Tilbake-meld/ veil	Lærings miljø	Organi-sering	Vurd-ering	Inspi-rasjon	Eget engasje-ment	Forvent-ninger	Digitali-sering	Praksis	Tilknytn arb.livet
Musikk, dans og drama	587	4,2	3,9	4,1	3,4	4	4,1	3,9	4,1	3,2	4,1	3,4
Naturvitenskapelige fag, andre	662	3,8	3,5	3,8	3,7	4	3,9	3,7	3,7	3,6	3,6	3,2
Odontologi	154	3,6	3,3	3,7	3,4	3,9	3,9	4	4,1	3,1	4,2	3,6
Pedagogikk	953	3,7	3,3	3,4	3,5	4	3,8	3,6	3,7	3,3	3,6	2,8
Primærnæring	203	3,8	3,4	3,9	3,5	4	3,8	3,6	3,6	3,4		3,3
Psykologi	912	3,8	3,1	3,4	3,5	4	3,9	3,7	3,5	3,3	3,9	2,9
Religion	311	4,2	3,9	3,9	3,9	4,2	4,1	3,7	3,8	3,7	4,3	3
Samferdsel og sikkerhet	930	3,8	3,4	3,9	3,6	3,9	3,9	3,8	3,8	3,4	4,5	3,5
Samfunnsfag, andre	308	3,9	3,5	3,7	3,6	4,1	3,8	3,7	3,8	3,3	3,9	2,7
Samfunnsøkonomi	196	3,5	3,1	3,3	3,7	4	3,7	3,5	3,2	3,3		2,7
Sivilingeniør	1 960	3,5	3,2	3,9	3,7	4,1	4	3,5	3,4	3,5	4,1	3,2
Sosialantropologi	94	3,9	3,6	3,5	3,7	4,3	3,9	3,6	3,7	3,3		2,5
Sosialt arbeid	505	3,5	2,9	3,4	3,4	3,9	3,6	3,5	3,6	3	3,8	3,3
Sosiologi	175	3,7	3,3	3,2	3,6	4,2	3,9	3,5	3,7	3,3		2,2
Språk	432	4	3,8	3,6	3,7	4,1	3,9	3,7	3,9	3,5	3,8	2,6
Statsvitenskap	711	3,7	3,3	3,4	3,7	4,1	3,9	3,6	3,6	3,3	3,4	2,4
Sykepleie	2 374	3,3	3	3,3	3,1	3,8	3,5	3,5	3,7	3	3,7	3,4
Vernepleie	522	3,5	3,1	3,4	3,4	3,9	3,6	3,5	3,6	3,2	3,7	3,4
Økonomiske og administrative fag	3 512	3,6	3	3,5	3,7	4	3,8	3,6	3,6	3,4	3,9	3,1

Vedlegg 3 Tidsbruk blant studenter på heltidsprogrammer

Tallene for tidsbruk viser gjennomsnittlig antall timer per uke. Total faglig tidsbruk er beregnet på individnivå og deretter aggregert. Tallene gjelder for studenter på heltidsprogrammer.

	Antall	Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning, samt praksis hvis relevant)	Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid, etc.)	Total tidsbruk (studier)	Betalt arbeid
Totalt	28 627	15,2	19,1	33,9	8,8
Arkeologi	58	11,0	20,5	31,5	7,3
Arkitektur	230	17,9	26,7	44,4	5,6
Barnehagelærer	1 091	21,3	12,9	32,5	9,5
Barnevern	374	14,3	14,6	28,8	9,8
Bildende kunst og kunsthåndverk	416	16,2	22,9	38,9	6,8
Bioingeniør	224	21,9	17,8	39,5	6,6
Biologi	575	16,4	21,8	37,6	6,2
Ergo- og fysioterapi	444	21,4	15,4	36,5	6,7
Ernæring og folkehelse	331	13,0	19,0	31,1	9,8
Fag- og yrkesfaglærer	226	20,0	13,1	32,9	14,8
Farmasi	180	17,2	22,5	38,5	6,4
Filosofi	40	7,3	21,4	28,0	10,8
Fysikk	98	15,0	24,0	38,8	5,7
Geografi	93	8,4	17,7	26,1	8,0
Geologi	167	15,5	22,8	38,1	4,0
Grunnskolelærer	1 964	15,8	12,6	28,0	9,6
Handel og markedsføring	509	10,8	17,0	27,3	11,5
Helse- og sosialfag, andre	909	20,8	16,2	36,5	10,9
Historie	211	7,6	22,0	29,4	9,4
Hotell- og reiselivsfag	165	12,2	12,9	24,7	10,6
Humanistiske fag, andre	377	9,7	17,3	26,8	9,8
Idrett	514	13,4	13,5	26,8	8,7
Informasjons- og datateknologi	1 089	12,6	21,2	33,6	7,1
Ingeniør	1 531	16,7	21,6	38,0	6,1
Juridiske fag	814	8,8	26,5	35,3	9,3
Kjemi	203	15,7	24,2	40,0	6,6
Lektor	688	12,1	17,6	29,6	8,3
Matematikk og statistikk	119	10,4	23,2	33,6	5,3
Medie- og informasjonsfag	707	14,9	14,7	29,5	9,0
Medisin	480	21,0	21,2	42,1	7,0
Musikk, dans og drama	511	17,6	17,5	34,3	7,3
Naturvitenskapelige fag, andre	602	15,2	23,8	39,0	7,0
Odontologi	170	26,1	19,8	45,8	4,5
Pedagogikk	492	10,4	18,1	28,3	12,4
Primærnæring	259	14,8	16,4	30,9	7,0
Psykologi	880	10,5	19,1	29,4	8,9

	Antall	Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning, samt praksis hvis relevant)	Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid, etc.)	Total tidsbruk (studier)	Betalt arbeid
Religion	285	12,7	16,7	28,4	11,4
Samferdsel og sikkerhet	661	20,7	16,2	36,6	10,7
Samfunnsfag, andre	253	12,1	18,7	29,7	11,6
Samfunnsøkonomi	187	11,2	23,2	34,2	8,5
Sivilingeniør	1 865	14,8	25,1	39,8	4,8
Sosialantropologi	84	9,0	19,6	28,0	7,3
Sosialt arbeid	441	14,5	14,6	28,3	9,2
Sosiologi	223	8,2	19,0	26,1	9,1
Språk	347	10,4	18,7	29,0	8,9
Statsvitenskap	625	9,3	21,1	30,3	9,9
Sykepleie	2 094	21,1	18,5	39,1	11,1
Vernepleie	348	24,8	15,6	40,0	10,9
Økonomiske og administrative fag	3 473	12,3	20,6	32,6	10,5

Vedlegg 4 Overordnet tilfredshet etter utdanningstype

	Antall	Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på
I alt	30 223	4,0
Arkeologi	58	4,4
Arkitektur	230	3,9
Barnehagelærer	1 338	4,0
Barnevern	388	4,1
Bildende kunst og kunsthåndverk	427	3,9
Bioingeniør	224	4,0
Biologi	577	4,2
Ergo- og fysioterapi	451	4,1
Ernæring og folkehelse	347	4,1
Fag- og yrkesfaglærer	226	4,1
Farmasi	180	3,9
Filosofi	40	4,0
Fysikk	98	4,2
Geografi	93	4,0
Geologi	167	4,1
Grunnskolelærer	1 968	3,6
Handel og markedsføring	509	3,9
Helse- og sosialfag, andre	1 214	4,1
Historie	211	4,0
Hotell- og reiselivsfag	169	3,8
Humanistiske fag, andre	393	4,1
Idrett	514	4,1
Informasjons- og datateknologi	1 106	3,9
Ingeniør	1 536	3,8
Juridiske fag	814	4,2
Kjemi	203	4,1
Lektor	688	3,7
Matematikk og statistikk	119	4,3
Medie- og informasjonsfag	710	3,9
Medisin	480	4,2
Musikk, dans og drama	511	4,1
Naturvitenskapelige fag, andre	633	4,0
Odontologi	170	4,2
Pedagogikk	734	4,1
Primærnæring	259	4,1
Psykologi	880	4,1
Religion	324	4,3
Samferdsel og sikkerhet	720	4,0
Samfunnsfag, andre	271	4,0
Samfunnsøkonomi	187	4,0
Sivilingeniør	1 865	4,2
Sosialantropologi	84	3,9
Sosialt arbeid	488	4,0
Sosiologi	223	4,0
Språk	373	4,1
Statsvitenskap	696	4,0
Sykepleie	2 146	3,6
Vernepleie	426	3,9
Økonomiske og administrative fag	3 755	4,0

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)